کارگاه

۸۹۲

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۷ مهر ۱۳۹۷

ایران پلاست

در ایستگاه دوازدهم

رخداد بزرگ صنعت پتروشیمی با عنوان «نمایشگاه ایران پلاست» دوازدهمین سال برگزاری را نیز به مدت چهار روز (۲ تا ۵ مهر ماه) با حضور شرکت‌های داخلی و خارجی و با شعار رونق کسب و کار جهانی صنعت پلاستیک پشت سر گذاشت.

فراخوان داوری اشعار کارکنان صنعت نفت

شاعرانه های صنعت نفت در راه است...

- تمامی کارکنان صنعت بزرگ نفت که دستی در شعر و شاعری دارند، می توانند اشعار خود را تا پایان مهرماه برای «مشعل» ارسال کنند.
- شعرهای ارسالی داوری می شوند و آثار منتخب در «مشعل» منتشر خواهد شد.

اشعار خود را به نشانی الکترونیکی زیر ارسال کنید

Email:mashal@mop.ir

شاعرانه های خود را به «مشعل» بسپارید...

مشعل

WWW.MASHAL.IR

۲۵ محرم سالروز شهادت امام علی بن الحسین علیه السلام تسلیت باد

مشعل

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول :
کسری نوری

سردبیر:
حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهرابی

دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برنجی،آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیما، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، سعیدمحمدبگی،

آتلیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلپایگانی،بهاره افتخاری

عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی نرگس مختار

وبراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی قرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

۳۸
ناشنوایی درکمین است

۴
آمریکا قادر نیست فروش نفت ایران را به صفر برساند

اورژانس
ویترین بیمارستان
۲۰

خواب آمریکا برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران هیچگاه تعبیر نمی‌شود
۵

آتش‌نشانان جان‌برکفان صنعت نفت
۲۲

گام برداشتن در مسیر انتقال بهره‌ور
۱۴

تداوم توسعه در پارس جنوبی
۱۲

سرمایه‌گذاری با فناوری ۱۰۰ درصد ایرانی
۲۴

تیر و کمان نفت امیدیه پشتوانه تیم ملی
۴۲

بیت‌الحکمه در نفت
۳۰

۱۶
سوخت‌رسانی در سه فصل

گاز خلف پیر کهنسال نفت
۳۲

«پولیش کمپ» یادگاری از جنگ جهانی دوم
۲۸

شنبه ۷ مهر ۱۳۹۷

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

- MASHAL.MOP.IR
- Email: mashal@mop.ir

عکس:
سید حسن حسینی

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

مخالفت روسیه و اوپک با درخواست ترامپ

اوپک و روسیه درخواست ترامپ برای افزایش فوری تولید نفت را رد کردند. به گزارش خبرگزاری رویترز از الجزیره، عربستان و روسیه روز یکشنبه (یکم مهرماه) هرگونه افزایش فوری تولید نفت را منتفی دانستند و در عمل، درخواست دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا برای افزایش تولید نفت را رد کردند.

خالد الفالح، وزیر انرژی عربستان، پیش از برگزاری نشست کمیته وزارتی نظارت بر توافق جهانی کاهش تولید نفت، گفت: من بر قیمت‌ها تأثیر نمی‌گذارم.

وی افزود: عربستان ظرفیت مازاد برای افزایش تولید نفت را دارد، اما اکنون این اقدام ضروری نیست.

وزیر انرژی عربستان افزود: اطلاعاتی که من دارم، نشان می‌دهد که شرایط عرضه نفت در بازارها کافی است؛ هیچ پالایشگری را در جهان نمی‌شناسم که دنبال نفت بگردد و نتواند آن را بیابد. الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه نیز اعلام کرد: هیچ گونه افزایش فوری تولید ضروری نیست. با این همه، وی تأکید کرد که جنگ تجاری میان چین و آمریکا و همچنین تحریم‌های آمریکا ضد ایران، چالش‌هایی جدید برای بازار نفت ایجاد می‌کنند. الفالح اعلام کرد دستیابی به پایبندی ۱۰۰ درصدی به توافق جهانی کاهش تولید نفت، هدف اصلی است و باید در دو تا سه ماه آینده به این هدف دست یافت. وی افزود: ما اجماع داریم که باید کمبود تولید را جبران کنیم و به پایبندی ۱۰۰ درصدی دست یابیم؛ این یعنی این که در صورت وجود تقاضا، باید بسیار بیشتر از سطح تولید کنونی خود تولید کنیم. وزیر انرژی عربستان گفت: مهم‌ترین مسئله، به کشورهای تولیدکننده مربوط نمی‌شود، بلکه به پالایشگران و تقاضا مربوط می‌شود. ما در عربستان تقاضایی برای نفت بیشتری که تولید نکرده باشیم، مشاهده نکرده‌ایم.

ترامپ مسئول افزایش قیمت نفت است نه اوپک

وزیر نفت عمان اعلام کرد که ترامپ بیش از اوپک در افزایش قیمت نفت نقش دارد. به گزارش خبرگزاری بلومبرگ، در واکنش به تکرار اتهام‌های دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا، مبنی بر مقصر بودن سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در افزایش قیمت نفت، محمد بن حمد الرمحی، وزیر نفت و گاز عمان، اعلام کرد: ترامپ مسئول اصلی افزایش قیمت نفت است.

وی گفت: سخنان اخیر (ترامپ) بیشتر از تصمیم‌های اوپک در دو نشست اخیر، بر افزایش قیمت نفت تأثیر دارند؛ من این مسئله را «افزایش قیمت ناشی از واشینگتن» می‌نامم.

قیمت نفت در سال جاری میلادی ۱۸ درصد افزایش قیمت داشته؛ این در حالی است که عربستان با پیروی از درخواست ترامپ، موضع خود برای ادامه محدودیت تولید را رها کرد و به همراه متحدانش، برای افزایش یک میلیون بشکه‌ای تولید نفت تلاش کرد.

رئیس جمهوری:

آمریکا قادر نیست فروش نفت ایران را به صفر برساند

رئیس جمهوری گفت: آمریکا قادر نیست فروش نفت ما را به صفر برساند، این کار امکان‌پذیر نیست و ادعایی توخالی و پوچ است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، دکتر حسن روحانی روز دوشنبه (دوم مهرماه) در گفت‌وگویی با شبکه تلویزیونی ان‌بی‌سی آمریکا گفت: آمریکا ابتدا باید همان پلی را که با تهدید، تحریم و خروج از برجام تخریب کرده بسازد تا ما به شرایط نخست برگردیم و به این ترتیب فضای مناسبی ایجاد شود و دو کشور بتوانند برای آینده خودشان برنامه‌ریزی بکنند.

وی در پاسخ به پرسشی درباره میزان اثرگذاری تحریم‌ها بر اقتصاد ایران افزود: تحریم از یک‌سو فشار به مردم کشور ما بوده، اما از سوی دیگر زمینه صادرات بهتر شده است و تولید ملی ما هم در بسیاری از زمینه‌ها حرکت بسیار خوبی را در دوران تحریم آغاز کرده است. همه تلاش آمریکا بر این است که مقررات تجارت بین‌المللی را زیر پا بگذارد و به کشورهای دیگر و شرکت‌ها فشار وارد کند که آنها برخلاف مقررات بین‌المللی با ایران رابطه نداشته باشند.

روحانی در پاسخ به این‌که ایالات متحده آمریکا به‌طور روشن گفته که می‌خواهد صادرات نفت ایران را به صفر برساند، آیا معتقدید که چنین اتفاقی رخ می‌دهد و چگونه چنین اتفاقی را می‌بینید، تصریح کرد: آمریکا در عمل آنچه در نوامبر باید انجام بدهد، پیشاپیش انجام داده است. یعنی در همین سپتامبر فشارهای خود را به همه کشورهای خریدار نفت ما وارد کرده است، بنابراین ظاهرش این است که نوامبر نرسیده است، اما در واقع در ماه سپتامبر آنچه بنا بود در نوامبر عمل شود، عمل شده است.

رئیس جمهوری ادامه داد: آمریکا قادر نیست فروش نفت ما را به صفر برساند، این کار امکان‌پذیر نیست و این ادعای توخالی و پوچی است که آمریکا انجام می‌دهد. سرانجام در این مسیر ممکن است فشارهایی بر ما وارد شود، اما آمریکا حتما به اهدافش نمی‌رسد.

وی عنوان کرد: اگر آمریکا بخواهد برای تحریم نفت ایران از زور استفاده کند به‌طور حتم پاسخ مناسب خواهد دید، ما قدرت آن را داریم که آبراه‌های خودمان را امن و آزاد نگه داریم. در طول قرن‌ها ایران نقش بسیار تأثیرگذار در حفظ امنیت آبراه خلیج فارس، تنگه هرمز و دریای عمان داشته است و نقش خود را همچنان حفظ می‌کند. این هشدار نیست، بلکه واقعیتی است که چنانچه آبراه خلیج فارس باید امن و آزاد باشد، باید برای همه باشد.

روحانی افزود: به نظر من آمریکایی‌ها از بسیاری از تعهدهای بین‌المللی و توافق‌های چندجانبه در یکسال اخیر خارج شده‌اند از توافق تغییرات اقلیمی پاریس گرفته تا نفتا و قراردادهایی که در پسیفیک داشتند، تا برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، به نظر من زیر پا گذاشتن پیمان‌ها بدون دلیل و با دلایل واهی به نفع آمریکا نخواهد بود، آمریکایی‌ها در بلندمدت ضرر می‌کنند.

معاون اول رئیس جمهوری:

فروش نفت ایران با تصمیم‌های راهگشا ادامه می‌یابد

معاون اول رئیس جمهوری با بیان این‌که فروش نفت و نظام بانکی سال آینده با فشارهای زیادی روبه‌رو خواهند بود، گفت: باید با تصمیم‌های راهگشا تلاش کنیم بتوانیم نفت بفروشیم و نگذاریم روابط بانکی کشور با محدودیت جدی‌تر مواجه شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی معاون اول رئیس جمهوری، اسحاق جهانگیری، روز دوشنبه (دوم مهرماه) در جلسه شورای اقتصاد با بیان این‌که دولت در شرایط دشوار پیش رو از اقشار ضعیف جامعه صیانت می‌کند، گفت: مردم اطمینان داشته باشند که دولت کالاهای اساسی و نیازهای مرتبط با دارو و درمان را در هر شرایطی تامین خواهد کرد.

وی ضمن تبیین برخی دستاوردهای اقتصادی دولت در پنج سال گذشته نظیر ایجاد ثبات و آرامش در اقتصاد کشور، بهبود تعاملات بین‌المللی و شکل‌گیری برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) افزایش درآمدهای غیرنفتی دولت، افزایش رشد اقتصادی و کاهش تورم و رکود افزود: فضای بین‌المللی نقش موثری در اقتصاد کشور ایفا می‌کند که با خروج آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌های یکجانبه این کشور علیه کشور، شرایط جدیدی ایجاد شده است که باید در تعیین جهت‌گیری‌های لایحه بودجه سال ۹۸ به این شرایط ویژه توجه بیشتری شود.

جهانگیری با بیان این‌که براساس پیش‌بینی‌ها درآمدهای دولت در سال ۹۸ کاهش خواهد یافت، عنوان کرد: برای حمایت از تولید و صیانت از اشتغال موجود، نیازمند افزایش صادرات غیرنفتی و نیز حضور و مشارکت جدی بخش خصوصی هستیم.

صادرات نفت ایران به هیچ کشوری جز کره جنوبی قطع نشد

خواب آمریکا برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران هیچگاه تعبیر نمی‌شود

وزیر نفت با تاکید بر این که خرید نفت هیچ کشوری به جز کره جنوبی از ایران قطع نشده است، تاکید کرد: خواب آمریکا برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران هیچگاه تعبیر نمی‌شود. به گزارش خبرنگار شانا، بیژن زنگنه، روز دوشنبه (دوم مهرماه) در حاشیه گشایش رسمی دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست که در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در حال برگزاری است، به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ گفت. وی درباره نشست روز یکشنبه (یکم مهرماه) کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق کاهش عرضه نفت اوپک و غیراوپک (JMMC) در الجزایر اظهار کرد: در این نشست بر پایبندی به سهمیه‌ها تاکید شد و هیچ بحثی درباره افزایش تولید مطرح نشد. وزیر نفت به این پرسش که آیا حذف نفت ایران برای کوتاه‌مدت امکان‌پذیر است، پاسخ داد: حذف نفت ایران در میان‌مدت امکان‌پذیر نیست، اما در کوتاه‌مدت آمریکایی‌ها مسائلی در ذهن‌شان هست تا اگر شده حتی برای یک ماه به‌صورت نمادین صادرات نفت ایران را به صفر برسانند، اما این خواب هیچگاه تعبیر نمی‌شود.

زنگنه درباره این که افزایش نیافتن تولید اعضای اوپک و غیراوپک در نشست الجزایر چه پیامی برای آمریکا دارد، تصریح کرد: اوپک، سازمانی مستقل است و شاخه‌ای از وزارت انرژی امریکا نیست و دیروز هم گفتم صحبت آقای ترامپ که گفته ما امنیت برخی کشورهای منطقه خلیج فارس را تامین می‌کنیم و بقای عمر آنها بستگی به حمایت و تلاش ما (آمریکا) دارد، بزرگ‌ترین توهین به ملت‌ها و کشورهای دوست آمریکا در منطقه است و امیدوارم که در اقدام‌هایشان نشان دهند که چقدر مستقل هستند.

وی درباره این که نشست الجزایر چه دستاوردی داشته است، گفت: آنچه در الجزایر حاصل شد این بود که هیچ کشوری پاسخ مثبتی به صحبت‌های آقای ترامپ نشان نداد و تقریبا اوپک و حتی کشورهای غیرعضو اوپک هم اعلام کردند اکنون نیازی به افزایش تولید نیست و این را اگر نگوییم شکست سخت؛ به‌طور حتم هیچ دستاوردی برای آقای ترامپ نداشته است. زنگنه درباره این که آیا به جز کره جنوبی، کشور دیگری واردات نفت از ایران را قطع کرده است، افزود: برخی کشورها خرید نفت از ایران را کاهش داده‌اند، اما هیچ کشوری خرید نفت خود از ایران را متوقف نکرده و تنها کره جنوبی است که برای سه ماه پیاپی از ایران نفت نخریده است.

احتمال احیای کارت سوخت

وزیر نفت درباره عرضه نفت خام در بورس که پرسش یکی از خبرنگاران بود، گفت: سران سه قوه با عرضه نفت خام در بورس موافق هستند، همچنین هیئت دولت در حال بررسی فرآیندهای اجرایی آن است.

زنگنه ادامه داد: به دلیل حساسیت‌های این موضوع اعلام شد که عرضه نفت در بورس ۲۰ درصد ریالی و ۸۰ درصد ارزی به‌طور آزمایشی و محدود در بورس عرضه شود و پس از ارزیابی نتایج، تصمیم بعدی گرفته می‌شود.

وی درباره عرضه خرده محموله‌ها در بورس هم اظهار کرد: عرضه خرده محموله‌ها مشخص است و تا حدود ۴۰ هزار بشکه می‌توانیم عرضه کنیم. وزیر نفت درباره انتقادها به برگزاری نمایشگاه ایران پلاست هم اظهار کرد: انتقادها ارتباطی به برگزاری نمایشگاه ندارد و اگر فردی هم گله داشته باشد، بیشتر مربوط به فعالیت‌های بازرگانی پایین‌دستی پتروشیمی است که چندان ربطی به شرکت‌های پتروشیمی ندارد.

زنگنه تصریح کرد: شرکت‌های پتروشیمی برای عرضه محصولات خود در بورس ابلاغیه دریافت می‌کنند که قیمت آنها هم مشخص است؛ به‌تازگی هم امکاناتی فراهم شده است که رقابت بهتری بین آنها باشد.

وی با بیان این که در یک تا دو ماه اخیر بورس تقریبا عرصه فعالیت تعدادی دلال بوده و کالا و مواد اولیه به دست تولیدکننده واقعی نمی‌رسید، افزود: پارسال ۲۵۰ هزار تن مواد اولیه در بورس عرضه کردیم و بازار هم تعادل داشت. امسال هم همان مقدار عرضه کردیم، اما بالای یک میلیون تن تقاضا برای آن وجود داشت که نشان‌دهنده تقاضای رانتی است که به‌منظور تولید نبوده و سامانه هم نمی‌تواند آن را شناسایی کند. وزیر نفت با تاکید بر این که قرار شد از نظر قیمتی دیگر سقفی برای رقابت در بورس نباشد تا فعالیت‌ها عادلانه‌تر انجام شود و در این صورت فکر می‌کنم قیمت نهایی برای مصرف‌کننده پایین بیاید، افزود: همچنین قرار است قیمت خوراک واحدهای پتروشیمی متناسب با تغییراتی که در نرخ ارز حاصل شده، مقداری تغییر کند.

زنگنه در پاسخ به پرسشی مبنی بر احیای کارت سوخت برای کنترل قاچاق آن از کشور هم اظهار کرد: احتمال دارد کارت سوخت برای کنترل قاچاق، دوباره احیا شود.

ترامپ؛ مسئول افزایش قیمت نفت

وزیر نفت در بخش پایانی پرسش‌های نمایندگان رسانه‌ها در حاشیه آیین گشایش رسمی دوازدهمین نمایشگاه ایران پلاست باز هم به پرسشی درباره نشست دیروز کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق اوپک و غیراوپک (JMMC) پاسخ داد: در بیانیه پایانی نشست صحبتی درباره افزایش تولید نشده است و حتی برخی وزیران اوپک و غیراوپک اعلام کردند بازار نیازی به عرضه جدید ندارد.

وی توییت ترامپ را بزرگ‌ترین توهین به کشورهای منطقه دانست و تاکید کرد: البته هیچ پاسخی به این توییت آقای ترامپ داده نشده است. اگرچه ممکن است هر کشوری کار خود را انجام دهد (افزایش تولید نفت)، اما این موضوع هیچ ارتباطی به اوپک ندارد. زنگنه با تاکید بر این که اوپک مسئول تصمیم‌هایش است و برای اتخاذ آنها به اجماع نیاز دارد، یادآور شد: خوشبختانه با پیگیری‌ها و مکاتبات انجام شده و گفت‌وگوهایی که همکاران من داشتند، آنچه پیش‌بینی می‌شد در الجزیره اتفاق افتاد. وزیر نفت با بیان این که قیمت نفت، تابع بازار است و هم اکنون نمودار قیمت به سمت بالاست، تصریح کرد: البته دلیل افزایش قیمت نفت به دلیل فشارهای آمریکاست و آقای ترامپ مسئول آن است و ما (اوپک) هیچ وقت به دنبال افزایش قیمت در بلندمدت نبودیم.

تلاشمان این است صادرات نفت کم نشود

زنگنه درباره صادرات نفت هم اظهار کرد: ما در یک جنگ اقتصادی سرد و خشن ازسوی آمریکا هستیم و تلاشمان این است تولید و صادرات نفت ایران کم نشود.

وی در پاسخ به این که آیا شرکت‌های خارجی هم می‌توانند از بورس، نفت خام خریداری کنند، اظهار کرد: در بورس هیچ محدودیتی نداریم، باید ۱۰ درصد را اول و پیش از برداشت نیز حتما ۲۰ درصد ریالی را پرداخت کنند، ۸۰ درصد ارزی هم همان‌طور که پیش‌تر گفتم، باید ارزیابی شود.

وزیر نفت با بیان این که مشکلی در تامین خوراک واحدهای پتروشیمی وجود ندارد، درباره نمایشگاه ایران پلاست هم اظهار کرد: این رویداد فرصتی است تا شرکت‌های داخلی و خارجی برای گسترش همکاری‌ها گفت‌وگو کنند.

به گفته وی، بخش ایرانی نمایشگاه ایران پلاست نسبت به بخش خارجی فعال‌تر است که البته این موضوع به دلیل مشکلات پیش آمده، طبیعی است.

وزیر نفت، وضع صنعت پتروشیمی را رو به رشد عنوان کرد و با بیان این که تولید محصولات پتروشیمی نسبت به پارسال ۷ تا ۸ درصد رشد داشته است، تصریح کرد: امسال اتان بیشتری در اختیار مجتمع‌های پتروشیمی قرار می‌گیرد و تلاشمان این است که با وجود مشکلات، صادرات را افزایش دهیم.

رویداد

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

ترامپ متهم اصلی افزایش قیمت نفت است

وزیر نفت گفت: متهم اصلی افزایش قیمت و بی‌ثباتی بازار نفت، آقای ترامپ و سیاست‌های اخلالگر و غیرقانونی ایشان است. به گزارش ایرنا، بیژن زنگنه روز چهارشنبه (چهارم مهرماه) در حاشیه نشست هیئت دولت در جمع خبرنگاران گفت: رئیس جمهوری آمریکا که خود عامل اصلی بالا رفتن قیمت نفت و بی‌ثباتی در بازار است، انگشت اتهام خود را به سوی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) گرفته، در حالی که اوپک همه ظرفیت و توان خود را برای تولید به‌کار گرفته است. وی افزود: آقای ترامپ می‌کوشد هم صادرات نفت ایران را کاهش دهد و هم قیمت‌ها بالا نرود، در حالی که اگر می‌خواهد بازار باثبات باشد، باید دست از منطقه خاورمیانه و دخالت‌های بیجا و تنش‌زای خود بردارد و مانع تولید و صادرات نفت خام ایران نشود.

وزیر نفت ادامه داد: دیشب امانوئل ماکرون، رئیس جمهوری فرانسه در جریان سخنرانی خود در هفتاد و سومین نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیز به صراحت به این موضوع اشاره کرد. وی در پاسخ به پرسشی درباره بیانیه کشورهای «۱+۴» در قبال صادرات نفت ایران نیز گفت: ۲ طرف باید بتوانند این موضوع را عملیاتی کنند و به اعتقاد من طرف‌ها اراده سیاسی لازم را برای اجرای این کار دارند. وزیر نفت تاکید کرد که اروپایی‌ها در این مسئله جدی هستند و می‌خواهند این کار انجام شود.

وی تصریح کرد: اکنون توان تولید کشورهای عضو اوپک بیش از آنچه امروز تولید می‌کنند نیست و اگر کشوری حرفی خلاف این می‌زند مستند نیست.

مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت:

کره جنوبی برای ۳ ماه پیاپی از ایران نفت نخریده است

مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت با تاکید بر این که کره جنوبی حدود سه ماه پیاپی است که هیچ واردات نفتی از ایران نداشته است، گفت: کره جنوبی نخستین کشوری است که در پی اعمال تحریم‌های یک جانبه آمریکا علیه ایران، به طور کامل واردات نفت از ایران را قطع کرده است.

کسری نوری روز یکشنبه (یکم مهرماه) درباره گفته‌های مکرر سفیر کره جنوبی در تهران مبنی بر این که همکاری‌های شرکت‌های نفتی کره ای با ایران ادامه دارد، پاسخ داد: هر چند ما همچون گذشته علاقه‌مند به توسعه همکاری‌ها با کره جنوبی در همه زمینه‌های ممکن در صنعت نفت هستیم، اما متاسفانه کره جنوبی واردات نفت از ایران را متوقف کرده است. وی یادآور شد: حدود سه ماه پیاپی است که کره جنوبی هیچ واردات نفتی از ایران ندارد. هند، کره جنوبی و ژاپن سه کشور آسیایی خریدار نفت از ایران هستند. سئول تا پیش از قطع واردات نفت از ایران روزانه به‌طور میانگین حدود ۱۸۰ هزار بشکه نفت از ما می‌خرید.

نماینده ایران در هیئت عامل اوپک:

هیچ رقمی برای افزایش تولید در کمیته نظارتی اوپک و غیراوپک مطرح نشد

نماینده ایران در هیئت عامل اوپک گفت: هیچ رقمی برای افزایش تولید در نشست کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق کاهش عرضه اوپک و غیراوپک (JMMC) مطرح نشد.

حسین کاظم‌پور اردبیلی که برای شرکت در نشست کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق کاهش عرضه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیراوپک (JMMC) در الجزیره به سر می‌برد، در گفت‌وگویی کوتاه با خبرنگار شانا اظهار کرد: در این نشست پایبندی اوپک و غیراوپک به ترتیب ۱۱۸ و ۱۱۹ درصد اعلام شده است.

وی افزود: اعضای حاضر در این نشست تاکید کرده‌اند که به توافق کاهش تولید ۱۰۰ درصد پایبند باشند. تولیدکنندگان نفت عضو و غیرعضو اوپک سال ۲۰۱۶ توافق کردند تولید نفت خام خود را در مجموع حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند، این توافق تا پایان ماه دسامبر ۲۰۱۸ معتبر است.

کشورهای حاضر در توافق تصمیم گرفتند به منظور نظارت بر حسن اجرای مصوبه‌های نشست‌های اوپک و نشست‌های مشترک اوپک و غیراوپک و بررسی میزان پایبندی تولیدکنندگان به سهمیه‌ها و تعهدها، کمیته‌ای متشکل از چند کشور عضو و غیرعضو اوپک تشکیل دهند که هرچند وقت یک بار نشست‌های فنی با حضور کارشناسان و نشست‌های وزارتی با حضور وزیران کشورهای عضو کمیته برگزار می‌شود.

کمیته مشترک وزارتی نظارت بر برنامه کاهش عرضه اوپک و غیراوپک (JMMC) متشکل از وزیران کشورهای کویت، عربستان، ونزوئلا، الجزایر، روسیه و عمان است. امارات هم به عنوان رئیس دوره‌ای اوپک در این نشست‌ها حضور دارد.

ایران آماده همکاری با ارمنستان در زمینه سوآپ انرژی است

رئیس جمهوری بر ارتقای روابط اقتصادی با ارمنستان همپای روابط سیاسی تاکید کرد و گفت: در زمینه سوآپ انرژی آماده همکاری با ایروان هستیم. به گزارش ایرنا، دکتر حسن روحانی، عصر روز سه‌شنبه (سوم مهرماه) به وقت نیویورک در حاشیه هفتاد و سومین نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد، در دیدار با نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان گفت: خوشبختانه اعتماد خوبی بین دو دولت و ملت وجود دارد، اما برخلاف ظرفیت‌ها و توانمندی‌های گسترده دو کشور، سطح همکاری‌های اقتصادی تهران -ایروان مطلوب نیست. وی افزود: ظرفیت‌های گسترده در دو کشور، ایجاب می‌کند که روابط اقتصادی همپای روابط سیاسی ارتقا یابد. برای ارتباط با دریای سیاه از طریق ارمنستان و گرجستان اهمیت قائل هستیم و کریدور جنوب و شمال در این زمینه اهمیت فوق العاده‌ای دارد.

رئیس جمهوری با تاکید بر این که تهران از نظر خدمات فنی و مهندسی آماده تکمیل این کریدور و شاهراه است، تصریح کرد: تقویت همکاری بخش‌های خصوصی دو کشور ضروری است و ما آماده‌ایم بخش خصوصی را برای فعالیت تجاری در ارمنستان تشویق و برای سرمایه‌گذاری ارمنستانی تسهیلاتی فراهم کنیم.

نخست وزیر ارمنستان نیز در این دیدار گفت: آماده توسعه روابط با جمهوری اسلامی ایران هستیم و باید از همه ظرفیت‌ها در مسیر توسعه این همکاری‌ها و ایجاد جهش در روابط، به‌ویژه در حوزه اقتصادی بهره گرفت. پاشینیان با تاکید بر ضرورت اجرای سریع‌تر طرح‌های توافق شده میان دو کشور افزود: باید طرح‌های جدیدی را برای گسترش همکاری‌ها طراحی کرد و اکنون زمان اجرای توافق‌های گسترده میان دو کشور به‌ویژه در حوزه سوآپ انرژی است. ما همچنین علاقه‌مندیم در زمینه کریدور ارتباطی جدید که ما را به خلیج‌فارس متصل می‌کند، همکاری داشته باشیم.

فروش نفت ایران به نفع صلح جهانی

رئیس جمهوری فرانسه گفت: اگر تحریم‌ها علیه ایران برداشته شود و این کشور بتواند نفت خام خود را در بازارهای جهانی بفروشد، قیمت‌های جهانی نفت کاهش می‌یابد و این روند به نفع صلح جهانی است. به گزارش خبرگزاری رویترز از سازمان ملل متحد، امانوئل ماکرون روز سه‌شنبه (سوم مهرماه) در جریان سخنرانی خود در هفتاد و سومین نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در واکنش به انتقادهای دونالد ترامپ، رئیس جمهوری ایالات متحده آمریکا، درباره قیمت‌های بالای نفت خام گفت: اگر دوباره تحریم‌ها علیه ایران وضع نمی‌شد، قیمت‌های جهانی نفت خام تا این حد بالا نرفته بود.

وی افزود: چنانچه ترامپ منطقی فکر کند، می‌بیند که در صورت فروش نفت از سوی ایران، قیمت نفت مناسب خواهد شد، در غیر این صورت، مناقشه‌ای در منطق وجود دارد که من پاسخی برای آن ندارم. این واقعیت اقتصادی است و به قانون عرضه و تقاضا مربوط می‌شود.

تداوم واردات گاز ترکیه از ایران

رئیس جمهوری ترکیه اعلام کرد که این کشور با وجود اصرار آمریکا مبنی بر اعمال تحریم‌های سخت علیه ایران، به واردات گاز از ایران ادامه می‌دهد.

رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه در گفت‌وگوی اختصاصی با رویترز، درباره حمایت ترکیه از ایران اعلام کرد که کشورش به‌رغم تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا علیه جمهوری اسلامی، به واردات گاز ایران ادامه خواهد داد.

وی پیش از این نیز با بیان این‌که ترکیه در برابر فشارها و تهدیدهای آمریکا عقب‌نشینی نمی‌کند و به واردات گاز از ایران ادامه می‌دهد، اعلام کرده بود: هنگامی که باراک اوباما (رئیس جمهوری پیشین آمریکا) در آن زمان با ما صحبت کرد، به او گفتم «متأسفم، اما ما از ایران گاز طبیعی می‌خریم.» عقیده رئیس جمهوری ترکیه بر این است که «اگر نتوانم از ایران خرید کنم، از چه جای دیگری باید گاز طبیعی بخرم؟»

پاسخ وزارت نفت به ادعای کوتاهی در فروش نفت

اداره کل روابط عمومی وزارت نفت در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: وزارت نفت از مدت‌ها پیش بدون هیاهو، همه راه‌های مطمئن فروش نفت را بررسی کرده و تمهیدات لازم را در نظر گرفته است تا در شرایط سخت تحریم بتواند در حد مقدورات برای فروش نفت اقدام کند. به گزارش شانا، در این اطلاعیه آمده است: به تازگی برخی افراد در اظهاراتی مدعی شده‌اند «در حالی که بازار تشنه نفت ایران است، وزارت نفت به عمد از فروش نفت خودداری می‌کند!» در این باره لازم است نکاتی به آگاهی عموم برسد. هر چند که شاید نگاهی به نام و پیشینه افرادی که چنین دروغ‌های بزرگی را به زبان می‌آورند، ضرورت پاسخگویی به آنها را منتفی کند، اما از آنجا که به نظر می‌آید در پس این جریان‌سازی‌ها، اهداف دیگری نهفته است، به اطلاع افکار عمومی می‌رسانیم که وزارت نفت از مدت‌ها پیش بدون هیاهو، همه راه‌های مطمئن فروش نفت را بررسی کرده و تمهیدات لازم را در نظر گرفته است تا در شرایط سخت تحریم بتواند در حد مقدورات نسبت به فروش نفت اقدام کند. لازم است مدعیان کم‌کاری وزارت نفت، اطلاعات دقیق و مستند این مشتریان «تشنه» را که می‌گویند وزارت نفت از فروش نفت به آنها خودداری کرده، برای رسیدگی به وزارت نفت، کمیسیون ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور و دیگر مراجع ذی‌صلاح ارائه کنند، در غیر این صورت بهتر است شرایط دشوار تحریم را عرصه حرکات ایذایی و تسویه‌حساب‌های سیاسی قرار ندهند. خواست وزارت نفت این است که در این شرایط دشوار و نبرد سنگین اقتصادی با آمریکا بتواند نفت را در حداکثر مقدار ممکن به فروش برساند، اما تردید نداریم که در این راه مردم هرگز راضی نخواهند شد وزارت نفت تسلیم فضاسازی و فشارهای برخی دوستان بابک زنجانی شود تا به بهانه دور زدن تحریم‌ها ثروت ایران را به یغما برند.

می‌دانیم که این روزها عاشقان و تشنگان زیادی برای تصاحب نفت ایران وجود دارند، اما آنچه برای وزارت نفت اهمیت دارد، اطمینان از دریافت وجه حاصل از فروش نفت است. وزارت نفت بار دیگر اعلام می‌کند که به غیر از افرادی همچون بابک زنجانی که شاید این روزها دوباره وسوسه شده‌اند نفت کشور را در اختیار گرفته و پرداخت پول آن را به شیوه‌ها و آینده‌ای موهوم حواله دهند، آمادگی دارد به همه مشتریان مطمئن، به هر میزان که مایل باشند، نفت بفروشد.

پیام تسلیت وزیر نفت در پی حادثه تروریستی اهواز

وزیر نفت در پیامی به خانواده‌های داغدار حمله تروریستی صبح روز شنبه (۳۱ شهریورماه) اهواز تسلیت گفت. به گزارش شانا، متن پیام بیژن زنگنه، وزیر نفت، به شرح زیر است:

إنا لله و إنا إلیه راجعون

«شهادت جمعی از هموطنان عزیزمان در اقدام تروریستی در شهر اهواز موجب تاثر و تالم فراوان شد. این اقدام خبیثانه که بی گمان دل هر انسان فهیم، آزاده و میهن پرستی را به درد می‌آورد ضرورت هوشیاری و انسجام ملی را دوچندان می‌کند. ضمن آرزوی علو درجات برای جان‌باختگان این حادثه تروریستی که در ماه محرم جامه شهادت بر تن کردند برای خانواده‌های داغدار از درگاه خداوند طلب صبر و اجر دارم».

وزیر نفت در آستانه روز ملی آتش‌نشانی و ایمنی تاکید کرد:

ضرورت تقویت سامانه‌های نظارتی برای پیشگیری از حوادث

وزیر نفت در پیامی ضمن تبریک روز ملی آتش‌نشانی و ایمنی گفت: تقویت سامانه‌های نظارتی برای پیشگیری از حوادث ضروری است و این مهم جز با اشاعه انضباط صنعتی در همه واحدهای سازمانی محقق نمی‌شود.

متن پیام بیژن زنگنه، وزیر نفت به این شرح است:

هفتم مهرماه یادآور پایمردی و جانفشانی آتش‌نشانان پالایشگاه آبادان است که به پاس تجلیل از رشادت شهیدان آتش‌نشان این پالایشگاه در دفاع مقدس به عنوان روز ملی آتش‌نشانی و ایمنی نام‌گذاری شده است. اهمیت ذاتی و حیاتی صنعت نفت کشور ایجاب می‌کند تا افزون بر حفاظت از تاسیسات و سرمایه‌های فیزیکی این صنعت بزرگ، از نیروی انسانی آن که از جایگاهی ارزشمند و والا برخوردار است، به درستی صیانت شود. درس‌آموزی از حوادث گذشته چه در سطح دنیا و چه در سطح صنعت نفت کشور حاکی از لزوم پایبندی عمیق کارکنان به‌ویژه مدیران ارشد به موازین HSE، ضرورت گسترش و تقویت سامانه‌های نظارتی و کنترل دقیق عملیات به عنوان حلقه نهایی پیشگیری از حوادث است و این مهم جز با اشاعه و تعمیم انضباط صنعتی در کلیه واحدهای سازمانی به خصوص تاسیسات عملیاتی، در اولویت قرار دادن آموزش مستمر و رعایت دقیق الزام و ضوابط ایمنی در همه سطوح، اقدام‌های پیشگیرانه با مشارکت کلیه کارکنان و جلوگیری از فعالیت‌هایی که ریسک آن به‌درستی مدیریت نشده محقق نمی‌شود. خوشبختانه امروز رویکرد صلاحیت حرفه‌ای در تربیت نیروی انسانی کارآمد مورد توجه قرار گرفته و به یاری خداوند در سال جاری طرح تربیت و توانمندسازی فرماندهان صحنه حوادث صنعت نفت با معیارهای تخصصی صلاحیت حرفه‌ای به اجرا درآمد که انتظار می‌رود در همه شرکت‌های تابعه و شرکت‌های واگذار شده به بخش غیردولتی نیز استمرار یابد. در خاتمه از زحمات و تلاش‌های آتش‌نشانان فداکار صنعت نفت قدردانی می‌کنم و از همه همکاران عزیز و مدیران صنعت نفت انتظار دارم با توجه به شرایط حساس کنونی که کشورمان در معرض توطئه و تحریم نابخردانه و ظالمانه آمریکا قرار گرفته است، ضمن تاکید بر اقدام‌های پیشگیرانه، ایمنی را به‌عنوان یک ارزش بنیادین سرلوحه همه امور قرار داده و با اتخاذ تدابیر لازم (تخصیص منابع، تدوین و جاری‌سازی رویه‌ها و دستورعمل‌های کاری و برنامه‌ریزی آموزش‌های اثربخش)، سطح آمادگی سازمانی در مواجهه با شرایط اضطراری را ارتقا داده و فرآیند تولید و پایداری تاسیسات را تداوم بخشند.

ایران پلاست در ایستگاه دوازدهم

مشعل | رخداد بزرگ صنعت پتروشیمی با عنوان «نمایشگاه ایران پلاست» دوازدهمین سال برگزاری را نیز به مدت چهار روز (۲ تا ۵ مهر ماه) با حضور شرکت‌های داخلی و خارجی و با شعار رونق کسب و کار جهانی صنعت پلاستیک پشت سر گذاشت.

برگزاری دوازده دوره نمایشگاه و استقبال شرکت‌های مختلف در آن، نشان از اهمیت رویدادی دارد که در زمره بزرگترین رویداد صنعت پلاستیک در منطقه خاورمیانه به شمار می‌رود و در بین نمایشگاه‌های معتبر صنعت پلاستیک جهان طبقه‌بندی می‌شود. طبق اعلام دبیرخانه نمایشگاه، بیش از ۲۲۰ تاجر و ۱۵ هیئت اقتصادی از ۱۳ کشور خارجی (عراق، جمهوری آذربایجان، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، ارمنستان، ترکیه، تونس، کنیا، هند، سریلانکا، ویتنام و لبنان) در دوازدهمین دوره نمایشگاه ایران پلاست حضور دارند. همچنین ۲۲ کشور (سوریه، امارات متحده عربی، چین، قزاقستان، اوکراین، ازبکستان، ترکیه، ارمنستان، عراق، افغانستان، روسیه، غنا، کنیا، تانزانیا، ایتالیا، فرانسه، آلمان، اکراین، رومانی، اسپانیا، کانادا و کلمبیا) در این دوره از نمایشگاه، دارای بازدیدکننده انفرادی بودند.

رقابت خارجی‌ها

گشت و گذاری در این دوره از نمایشگاه بین‌المللی، چشم بادامی‌های چینی را بر تعداد تر نشان می‌داد و گویی فعالان هندی این عرصه هم در رقابت با آنان بودند. در این میان نمی‌شد از حضور پر تعداد نمایندگان آلمان و ایتالیا در غرفه‌ها به سادگی گذشت. مجموعه مشاهدات نشان می‌داد که جذابیت بازار ایران به میزانی است که به آسانی نمی‌توان به آن دست رد زد و بسیاری را حتی در شرایط پیش از تحریم، در حال ارزیابی شرایط حضور و باقی ماندن در این بازار قرار داد.

به اعتقاد برگزارکنندگان، برگزاری دوازدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست با یک ویژگی منحصر به فرد همراه بوده و با افزایش قیمت ارز، توجیه اقتصادی صادرات محصولات غیر نفتی از جمله محصولات پلیمری و پلاستیکی پیدا کرده و همزمان با اعمال محدودیت‌های غیر قانونی نفتی ایران، صادرات محصولات و فراورده‌های مرتبط با صنایع تکمیلی پتروشیمی، عملا می‌تواند بخشی از کاهش درآمد حاصل از صادرات نفت کشور را جبران کند.

حضور پررنگ داخلی‌ها

قدرت گرفتن صنعت پلاستیک کشور، تنها یکی از مزایای برگزاری این نمایشگاه بود. علاوه بر این در سایه برگزاری این نمایشگاه، تشکل‌های مختلفی نیز به منظور حضور موثرتر بخش‌های مختلف صنایع پلاستیک شکل گرفت که زمینه‌ساز رقابت روزافزون و رونق بیشتر این صنعت شد.

تحولات و روند رو به بهبود صنعت پلاستیک را علی‌محمد بساق‌زاده، مدیر طرح‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی این گونه روایت می‌کند که میزان تولید پلیمر در کشور، از نخستین دوره نمایشگاه تاکنون که دوازدهمین دوره این نمایشگاه سپری شد، رشد ۱۰ برابری را تجربه می‌کند.

همچنین تعداد مجتمع‌های پتروشیمی پلیمری از چهار مجتمع در سال ۱۳۸۱ به عدد ۲۷ در سال ۹۷ رسیده است که این رشد، نشان‌دهنده اهمیت صنعت پلاستیک، نیاز داخل و جهانی و رشد ایجاد شده در این زمینه است. افزون بر آن، ایران هم اکنون ۲۱ طرح پلیمری دیگر در کشور در حال اجرا دارد.

آمار و ارقامی که بیانگر حضور گسترده و پرقدرت تولیدکنندگان داخلی فعال در عرصه صنعت پلاستیک است که پر تعداد بودن‌شان در نمایشگاه، خود گواهی بر رتبه مناسب ایران در این صنعت است. برخی تولیدکنندگان داخلی معتقدند، در صنعت پلاستیک توان رقابت با خارجی‌ها را دارند و ایران در این حوزه به پیشرفت‌های قابل توجهی دست یافته است؛ البته در این میان نمی‌توان از مشکلات آنان به آسانی گذشت که حرف‌های‌شان از جنس مشکلات ارزی، تحریم و شرایط اقتصادی است. برخی هم اذعان می‌کنند که تحریم باعث می‌شود به تولید داخل توجه بیشتری شود و تولیدکنندگان داخلی قوی تر شوند؛ هر چند آنان موافق تعاملات بین‌المللی برای دستیابی به فناوری روز دنیا و مراوده با کشورها و شرکت‌های مطرح روز هستند.

چهار گروه در نمایشگاه

نمایشگاه در چهار گروه مواد اولیه، کالاهای ساخته شده و نیمه ساخته، ماشین‌آلات و تجهیزات و خدمات برگزار شد که با نگاهی جزیی تر به این محصولات، با اهمیت آن در بخش‌های مختلف زندگی آشناتر می‌شویم.

مواد اولیه

انواع آلیاژهای پلیمری - پلی استایرن - اتیلن و پلی اتیلن - انواع پلی آمیدها - انواع مستربچ - پلی پروپیلن‌ها - آلیاژهای پی بی تی - کوپلیمرها - پلی یورتان - آمیزه‌های پی وی سی - الاستومرها - انواع افزودنی‌ها - انواع رزین‌ها - انواع پودر و گرانول - ترکیبات قالب‌گیری - روان کننده‌ها - استابیلایزرها - انواع استئارات - مواد خام برای صنایع پلاستیک - رنگدانه‌ها - انواع پر کننده‌ها - چسب‌ها - الیاف مصنوعی - پاک کننده‌ها و مواد اولیه برای صنایع مرتبط

کالاهای ساخته شده و نیمه ساخته

انواع محصولات پی وی سی، یوپی وی سی و پلی پروپیلن - شرینک، فیلم و ورق - انواع محصولات بسته‌بندی - نوار، طناب و نخ - انواع بطری‌های پت، انواع ظروف خانگی و صنعتی - پروفیل و محصولات لاستیکی و سیلیکونی - قطعات لاستیکی صنعتی - الیاف - قالب - انواع پوشش و روکش - قطعات و محصولات فایبرگلاس - انواع مخازن و بشکه - پالت و جعبه - انواع تسمه و واشر - توری و شبکه - لوله و شلنگ - قطعات و محصولات کامپوزیت - انواع فوم و محصولات اسفنجی - انواع محصولات عایق بندی و درزگیر - قطعات و محصولات تزریقی - چرم مصنوعی - قطعات تمام شده برای صنایع خانگی، ساختمان، خودرو و بسته بندی و انواع محصولات یکبار مصرف

ماشین آلات و تجهیزات

انواع میکسر - غلتک - خردکن و آسیاب - فیلتر - خطوط کامپاوندینگ و بازیافت - انواع کوره‌های صنعتی - ماشین آلات و خطوط اکسترودر و اکسترووژن - ماشین‌های قالب گیری، ریخته گری و تزریق - انواع پرس - ماشین‌های پرکن - ماشین‌های برش و خم کن - انواع ماشین‌های چاپ - ماشین آلات جوش پلاستیک - ابزار و تجهیزات کنترل فرایند، کنترل دما، کنترل فشار و سایر ابزار کنترلی، اندازه گیری و تستر - تجهیزات حمل و نقل و انتقال مواد - تجهیزات اتوماسیون و روبوتیک - ماشین آلات شرینک پک و سایر ماشین آلات و تجهیزات بسته بندی - انواع خنک کننده و گرم کننده - کمپرسورها - سیستم‌های تصفیه - دستگاه‌های اندازه گیری و تست - سایر ماشین آلات و تجهیزات و قطعات جانبی مرتبط

خدمات

نشریات تخصصی - سیستم‌های نرم‌افزاری و اطلاع رسانی - خدمات پس از فروش - خدمات فنی و مهندسی - خدمات بسته‌بندی - خدمات حمل و نقل - خدمات طراحی - خدمات آزمایشگاهی - خدمات مشاوره - خدمات پژوهشی و نرم افزاری - خدمات تولیدی، بازرگانی، صادرات و واردات، خدمات حفاظتی - خدمات پیمانکاری و اتحادیه‌ها و انجمن‌های علمی، تجاری و حرفه‌ای

ایران پلاست از آغاز تا امروز

ایستگاه دوازدهم نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست، بهانه‌ای شد تا مروری مختصر به ۱۱ دوره سال‌های قبل داشته باشیم و بدانیم که صنعت پتروشیمی ایران، با همه فراز و نشیب‌ها، همچنان مسیر توسعه را طی می‌کند و امروز در نقطه‌ای قرار دارد که «نه» گفتن کشورها و شرکت‌های خارجی به این صنعت آسان نیست

۱۱ دوره را با هم مرور می‌کنیم.

دوره نخست - ۱۳۸۱

هر چند پیش از برگزاری ایران پلاست و در سال‌های قبل از شروع دهه ۸۰، نمایشگاه‌هایی در صنعت پلاستیک و لاستیک برگزار می‌شدند؛ اما شروع نمایشگاه تخصصی در صنعت پلاستیک را باید در سال ۱۳۸۱ با برگزاری ایران پلاست اول دانست. ایران پلاست اول در روزهای ۱۹ تا ۲۳ آذر ۱۳۸۱ برگزار شد. در دوره اول نمایشگاه ۷۱ شرکت خارجی از ۱۸ کشور جهان به همراه ۲۲۳ شرکت داخلی شرکت داشتند.

دوره دوم - ۱۳۸۲

دومین دوره نمایشگاه ایران پلاست به فاصله یک سال پس از دوره نخست، یعنی در سال ۱۳۸۲ برگزار شد که شاهد حضور ۱۷۱ شرکت خارجی از ۲۱ کشور دنیا بود. تعداد شرکت کننده‌های داخلی نمایشگاه نیز از عدد ۲۲۳ در دوره قبل به ۲۸۷ در این دوره و نیز تعداد نماینده‌های گروهی کشورهای خارجی از عدد ۱ در دوره قبل به عدد ۴ در این دوره رسید. پیشرفت و ارتقای سطح برگزاری ایران پلاست در این دوره به حدی رسید که رایفن هاوزر، رئیس نمایشگاه Ka آلمان به ایران آمد و از ایران پلاست دیدن کرد.

دوره سوم - ۱۳۸۳

دوره سوم با حفظ ساختار برگزاری دوره‌های قبل و البته بهبود برخی شاخص‌های نمایشگاهی نظیر افزایش تعداد شرکت‌های داخلی به عدد ۳۴۲، در کنار حضور ۲۲۰ شرکت خارجی از ۲۱ کشور، در روزهای ۲۳ تا ۲۹ آذر سال ۱۳۸۳ برگزار شد. در این دوره تعداد سالن‌های نمایشگاهی به عدد ۱۰ رسید.

دوره چهارم - ۱۳۸۴

دوره چهارم ایران پلاست به فاصله یک‌سال از دوره سوم ۱۲ تا ۱۵ آذر ۱۳۸۴ برگزار شد.

دوره چهارم ایران پلاست با حضور ۲۹۰ شرکت خارجی از ۲۲ کشور و نیز ۳۹۲ شرکت ایران همراه بود.

دوره پنجم - ۱۳۸۵

ایران پلاست پنجم در ۱۶ تا ۲۰ آبان ۱۳۸۵ برگزار شد. آمارهای منتشر شده نشان می‌دهد که در ایران پلاست پنجم ۶۵۰ شرکت شامل ۳۹۰ شرکت داخلی و ۲۶۰ شرکت خارجی از ۲۰ کشور آلمان، اتریش، تایوان، کره جنوبی، چین، ایتالیا، ترکیه، فرانسه، اسپانیا، هلند، مالزی، مصر، امارات، عربستان، سوییس، ژاپن، استرالیا، سوئد، کانادا و هند شرکت کردند. بیشترین تعداد حضور از یک کشور، مربوط به کشور آلمان با ۴۷ شرکت کننده است. در رتبه‌های بعدی کشور چین با ۳۹، تایوان با ۲۹ و ایتالیا با ۲۸ شرکت قرار گرفتند.

دوره ششم - ۱۳۸۷

تعداد شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه به عدد ۵۰۳ کاهش یافت. از این میان ۳۶۶ شرکت داخلی و ۱۳۷ شرکت خارجی از ۱۳ کشور (بنا بر آمار ۶ کشور به صورت ملی و ۷ کشور از طریق نمایندگان خود) در ایران پلاست ششم حضور داشتند.

دوره هفتم - ۱۳۸۹

هفتمین دوره نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست ۲ تا ۵ تیرماه ۱۳۸۹، با حضور شرکت‌های داخلی و خارجی برگزار شد. این نمایشگاه درمقایسه با نمایشگاه ششم، شاهد رشد چشمگیر در مشارکت شرکت‌های خارجی، داخلی و افزایش فضای نمایشگاهی و همچنین تعداد شرکت‌های مشارکت‌کننده بود.

دوره هشتم - ۱۳۹۱

ایران پلاست هشتم با شعار نمایش نوآوری‌ها و توسعه همکاری ۱۴ تا ۱۷ آبان سال ۱۳۹۱ برگزار شد.از جمله سیاست‌های این دوره نمایشگاه ایران پلاست، می‌توان به جذب بازدیدکننده خارجی، عقد قراردادها و تفاهم نامه‌ها، تبلیغات تخصصی گسترده، جذب شرکت‌ها با نوآوری بالا و ایجاد نمایشگاه دائمی در فضای مجازی اشاره کرد. هشتمین نمایشگاه ایران پلاست، میزبان نمایندگانی از حدود ۲۰ کشور جهان بود.

کشورهای چین، ترکیه، تایوان و هند به صورت پاویون و نمایندگانی از سایر کشورها از جمله آلمان، اتریش و ایتالیا و... در نمایشگاه حضور داشتند. این دوره از نمایشگاه با حضور حدود ۶۰۰ شرکت ایرانی و خارجی در فضایی به وسعت ۲۰ هزار متر مربع برگزار شد.

دوره نهم - ۱۳۹۳

نهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست از ۳ تا ۷ مهرماه برگزار شد. در این دوره رکورد میزان حضور تعداد شرکت‌ها در نمایشگاه شکسته شد و ۷۵۰ شرکت داخلی و خارجی از ۱۳ کشور ایتالیا، اتریش، ترکیه، تایوان، کره جنوبی، چین و هند به صورت پاویون و انگلستان، آلمان، اسپانیا، یونان، هلند و امارات به صورت مستقل، در نهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست حضور داشتند، ضمن آن که دراین دوره فضای اختصاص داده شده به شرکت‌های خارجی، نسبت به دوره گذشته چهار برابر شده بود.

دوره دهم - ۱۳۹۵

دهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست ۲۵ تا ۲۹ فروردین با شعار «کسب و کار جهانی» برگزار شد و بیش از ۹۰۰ شرکت شامل ۵۰۰ شرکت خارجی و ۴۰۰ شرکت داخلی در آن حضور یافتند. در دوره دهم نمایشگاه، برای نخستین بار در تاریخ برگزاری ایران‌پلاست، تعداد شرکت‌های خارجی از شرکت‌های ایرانی پیشی گرفت.

در این دوره، برای نخستین بار در طول برگزاری این نمایشگاه بین‌المللی، تعداد کشورهای حاضر در نمایشگاه ایران پلاست، به عدد بی‌سابقه ۲۵ کشور رسید و شرکت‌هایی از آسیا، اروپا، اقیانوسیه و آفریقا برای حضور در نمایشگاه ایران پلاست، غرفه در اختیار گرفتند.

حضور ۱۳ کشور اروپایی، ۱۰ کشور آسیایی، یک کشور آفریقایی و یک کشور از قاره اقیانوسیه، از نکات قابل توجه در این نمایشگاه بود. در مجموع شرکت‌هایی از آلمان، اتریش، ایتالیا، فرانسه، انگلیس، اسپانیا، جمهوری چک، سوییس، هلند، دانمارک، لهستان، روسیه، بلژیک، چین، کره جنوبی، تایوان، هند، سنگاپور، ترکیه، امارات متحده عربی، عراق، بحرین، پاکستان، آفریقای جنوبی و استرالیا در فهرست کشورهای حاضر در نمایشگاه ایران پلاست قرار داشتند. به این ترتیب، فضای اختصاص داده شده به شرکت‌های خارجی در این دوره، به عدد بی سابقه ۸ هزار مترمربع که حدود ۲.۵ برابر دوره قبل بود، رسید. درمجموع نمایشگاه این دوره، در فضای مفیدی به وسعت ۲۶ هزار مترمربع برگزار شد.

بازدید تجار ۱۹ کشور از ایران پلاست دهم

نخستین بار ۲۰۰ نفر از تجار حوزه پلاستیک از ۱۹ کشور (هند، پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، تاجیکستان، عراق، بنگلادش، سوریه، قزاقستان، چین، ترکیه، سریلانکا، میانمار (برمه)، جمهوری آذربایجان، تونس، کنیا، بلاروس، امارات متحده عربی و ارمنستان) از این نمایشگاه بازدید کردند.

دوره یازدهم - ۱۳۹۶

یازدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست ۲ تا ۵ مهر ۱۳۹۶ و با شعار «کسب و کار جهانی» برگزار شد و بیش از ۱۱۰۰ شرکت شامل ۵۳۰ شرکت خارجی و ۵۷۰ شرکت داخلی در آن حضور یافتند.

در این نمایشگاه تعداد کشورهای حاضر در نمایشگاه ایران پلاست به عدد ۲۴ کشور رسید و شرکت‌هایی از آسیا و اروپا برای حضور در نمایشگاه ایران پلاست، غرفه در اختیار گرفتند.

فضای اختصاص داده شده به شرکت‌های خارجی در این دوره به عدد ۹ هزار و ۷۰۰ مترمربع رسید. درمجموع این دوره در فضای مفیدی به وسعت ۳۶ هزار مترمربع برگزار شد.

ایران، شریک خوب شرکت‌های خارجی

بی‌اغراق نیست اگر بگوییم ایران، یکی از کشورهای مطرح در حوزه صنعت پلاستیک در منطقه است و رشد شرکت‌های فعال در این حوزه و تلاش آنها برای کسب بیشتر بازارهای جهانی باعث شده است که بسیاری از شرکت‌های خارجی، همچنان برای همکاری با ایرانی‌ها در این زمینه علاقه‌مند باشند. آنچه در دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت پلاستیک، بیش از هر چیزی نمایان بود، اعتماد شرکت‌های خارجی به شرکت‌های ایرانی برای تجارت بود. آنها ایرانی‌ها را شرکایی خوب و صادق برای همکاری می‌دانستند و معتقد بودند که ایرانی‌ها، باکیفیت ترین محصولات پلاستیکی را در منطقه تولید می‌کنند. بیژن زنگنه، وزیر نفت هم در حاشیه افتتاح این نمایشگاه گفته بود که صنعت پتروشیمی، وضعیت رو به رشدی دارد. این یعنی سینگال‌های مثبت به شرکت‌های خارجی برای همکاری با ایران.

صداقت شرکای ایرانی

دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست نشان داد که اگرچه تعداد شرکت‌های خارجی در نمایشگاه نسبت به سال گذشته کاهش یافته بود؛ اما مزیت نسبی ایران در بخش انرژی چیزی نیست که شرکت‌های خارجی بتوانند از آن چشم پوشی کنند، بویژه در صنعت پلاستیک که ایران از کشورهای مدعی رقابت در آن است. حضور ۱۵ هیئت تجاری از ۱۳ کشور و همچنین بازدیدهای انفرادی سرمایه گذاران خارجی، حاکی از این است که حضور بازار پلاستیک ایران همچنان برای شرکت‌های خارجی مقرون به صرفه است؛ اما این همه آنچه که آنها را واداشته تا با وجود تهدیدهای گاه و بی گاه ترامپ علیه ایران، به ایران بیایند و با سرمایه‌گذاران ایرانی مذاکره کنند، نیست. زمانی که با شرکت‌های خارجی صحبت می‌کردم، بیشتر آنها به کیفیت بالای محصولات پلاستیک ایران اشاره می‌کردند و معتقد بودند که ایرانی‌ها یکی از باکیفیت ترین محصولات پلاستیکی را در منطقه تولید می‌کنند. آنها از صداقت شرکای ایرانی در معامله‌ها می‌گفتند و تاکید می‌کردند که اگرچه آمریکا سعی می‌کند ایران را از بازار انرژی دنیا حذف کند، اما می‌توانیم با استفاده از سازوکارهایی، همکاری‌هایمان را توسعه دهیم.

آینده روشن ایران در صنعت پلاستیک

جم ارگوونلی، نماینده فروش و بازاریابی یک شرکت ترکیه‌ای که از همکاری با شرکت‌های ایرانی راضی است، آینده روشنی را پیش روی بازار پلاستیک ایران می‌بیند و علاقه‌مند به توسعه همکاری‌ها با شرکت‌های ایرانی است.

عباسف رستمعلی آلسکارووویچ، نماینده شرکت ترکمنستانی هم زمانی که از او درباره همکاری با ایرانی‌ها می‌پرسم، به همکاری بلند مدت خود با شرکت‌های ایرانی اشاره می‌کند.

توسعه روابط تجاری با ایران برای این شرکت از آن رو دارای اهمیت است که رستمعلی آلسکارووویچ، صنعتگران پلاستیک ایرانی و بازار آن را قابل اعتماد می‌داند و می‌گوید: شرکت‌های ایرانی، محصولات با کیفیت ارائه می‌کنند، این درحالی است که به دلیل مزیت نسبی ایران در بخش انرژی، قیمت‌های آنها هم مقرون به صرفه است.

ایران، انتخاب اول ماست

اکو الرحمان، نماینده هیئت تجاری اقلیم کردستان هم به کیفیت بالای تولید محصولات پلاستیکی ایران اشاره می‌کند و می‌گوید: ایران در تولید محصولات صنعت پلاستیک، بویژه مواد اولیه آن در منطقه بی‌همتاست.

این هیئت اقلیم کردستانی، مواد اولیه تولید محصولات پلاستیکی‌شان را از ایران تامین می‌کنند و همواره ایران، اولویت نخست آنها برای تامین مواد اولیه تولید ظروف یکبار مصرفشان است. زمانی که از او می‌پرسم آیا امکان واردات مواد اولیه از سایر کشورها نیز برای شما فراهم است، می‌گوید: بله قطعا این امکان را داریم، اما تا امروز بازار ایران تنها بازار مورد اعتماد ما بوده و ترجیح می‌دهیم همکاری خود را با ایران ادامه دهیم.

البته الرحمان به پاره‌ای ازمشکلات برای خرید و واردات مواد اولیه از ایران اشاره می‌کند و می‌گوید:از جمله موانع ما در حال حاضر، قیمت نامتعادل مواد اولیه و نوسان‌های پیاپی و به دنبال آن افزایش غیرقابل پیش بینی قیمت مواد مورد نیاز است.

شرکای قابل اتکایی در ایران داریم

امسال ۱۷ شرکت آلمانی که در حوزه ماشین‌آلات و قطعات صنعت پلاستیک فعال هستند، در نمایشگاه حضور داشتند، زمانی که از اینا فِتکته (Ina Vettkötter) از اعضای شاخه ماشین آلات پلاستیک و لاستیک انجمن وی دی ام ای (VDMA) آلمان و یکی از مسئولان هماهنگی پاویون این کشور، درباره آینده همکاری آلمانی‌ها با ایرانی‌ها در صنعت پلاستیک می‌پرسم، او به پاره ای از مشکلات که ناشی از محدودیت‌هاست، اشاره می‌کند؛ اما می‌گوید: شرکت‌های آلمانی تمایل زیادی به مشارکت با طرف ایرانی دارند.

آلمانی‌ها شرکای قابل اتکایی در ایران دارند، ضمن این که تقاضای رو به رشد بازار ایران برای تولیدات پلاستیکی، برخورداری از نیروی جوان و تحصیلکرده باعث شده تا آلمانی‌ها بازار ایران را رو به رشد بدانند.

آمریکا همه تلاش خود را در ماه‌های گذشته به کار برده است تا سرمایه‌گذاران خارجی را از حضور در ایران منع کند؛ اما اتحادیه اروپا هم دستان خود را به نشانه تسلیم در مقابل آمریکا بالا نگرفته و اعلام کرده که با خروج آمریکا از برجام، هنوز روح برجام زنده است و این اتحادیه از سرمایه گذاری در ایران حمایت می‌کند.

زمانی که به این موضوع درباره آینده همکاری شرکت‌های آلمانی با ایرانی‌ها و تاثیر محدودیت‌ها بر فعالیت آینده اشاره می‌کنم، فتکته ابراز امیدواری می‌کند که اتحادیه اروپا و دولت آلمان بتوانند با ایستادن در کنار یکدیگر، گام‌های موثری در مسیر تسهیل روابط و تامین منافع همگان بر دارند.

برت شولت، نماینده یک شرکت آلمانی، هدف اصلی از شرکت در این نمایشگاه را شناخت هرچه بیشتر شرکت‌های ایرانی فعال در حوزه تولید و صادرات مواد اولیه اعلام کرد. زمانی که از پرسیدم، موفق شدید به هدفتان دست یابید؟گفت: فکر می‌کنم دست پیدا کردیم. این را هم می‌دانم که برخی از شرکت‌های معتبر، برای آشنایی، ایجاد ارتباط و همکاری در حوزه توسعه واردات غیر نفتی و بهبود فضای کسب و کار آمده اند.

آئوگوستو دی چاچینتو (Augusto Di Giacinto)، مدیر بخش توسعه بازرگانی سفارت ایتالیا (Trade Commissioner) و رئیس پاویون این کشور هم می‌گوید: شرکت‌های ایتالیایی حاضر در این دوره، عموما فناور محور هستند و می‌توانند با ارائه پیشرفته‌ترین و به روز ترین تجهیزات و فناوری‌های خود به صنعت پتروشیمی ایران، این کشور را در رسیدن به اهداف صادراتی خود یاری دهند.

دی چاچینتو افزود: با رفع دشواری‌های مرتبط با انجام معاملات بانکی و انتقال پول، امیدواریم برقراری روابط میان دو کشور تسهیل شود.

اگرچه تعداد شرکت‌های خارجی حاضر در دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست، نسبت به سال گذشته آن کاهش یافته؛ اما با همه تهدیدها، بازدیدکننده‌های خارجی همچنان در حال بررسی بازار ایران برای سرمایه‌گذاری هستند.

گفت‌وگوی معاون وزیر با تولیدکنندگان

رضانوروززاده، معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی در حاشیه دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی ایران پلاست و بازدید از غرفه‌ها، به گفت‌وگو با تولیدکنندگان پرداخت و در جریان جزییات فعالیت آنان قرار گرفت و حرف‌هایشان را شنید. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، در گفت‌وگو با تولیدکنندگان وفعالان این صنعت در خصوص وضع بازار و تمهیدات اندیشیده شده برای بهبود شرایط کنونی گفت: شرکت ملی صنایع پتروشیمی Npc نقش حاکمیتی دارد و تنظیم بازار وظیفه ما نیست.

وی افزود: شرکت ملی صنایع پتروشیمی، تنها تامین خوراک را به عهده دارد که تاکنون به وظیفه خود عمل کرده و بازار در زمینه تامین مواد اولیه مشکلی ندارد. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: مشکل موجود بازار ، ناشی از مدیریت تقاضا و توزیع است که ما برای تنظیم بازار در کنار وزارت صنایع قرار گرفتیم و اعلام کردیم که شرکت ملی صنایع پتروشیمی، کنترل عرضه کف بازار را با ارائه لیست اعداد و ارقام عرضه سال گذشته می‌تواند به دست گیرد. نوروززاده اعلام کرد: وضع نابسامان بازار، ناشی از تقاضای کسانی است که جواز تاسیس داشتند؛ اما تولیدکننده نبودند و این افراد با اختلاف قیمت ارز، اکنون متقاضی خرید هستند.

وی افزود: با توجه به شرایط بازار به وزارت صمت پیشنهاد دادیم که لیست تولیدکنندگانی را که از ما مواد می‌خرند، پایش کند و لیست سه ماهه اول سال ۹۶ را به عنوان مبنا قرار دهد و طبق خرید سال گذشته به آنها سهمیه تعلق گیرد. همچنین برای برخی افراد که اعلام می‌کنند ما تازه به تولید رسیده‌ایم و یا اینکه پارسال از بازار خرید می‌کردیم، پیشنهاد دادیم که با بازدید از کارخانه و تایید واحد تولیدی، آنها را به لیست متقاضیان اضافه کنند و یا براساس اظهارنامه مالیاتی آنها محصول ارائه دهند.

نوروززاده اظهار امیدواری کرد که طبق لیست جدید تهیه شده در وزارت صمت، مشکل بازار تا ماه مهر و آبان تا حدود زیادی رفع شود.

نمایشگاه ایران پلاست، فرصتی برای تعامل میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، این نمایشگاه را فرصت مناسبی برای تعامل میان تولیدکنندگان و مصرف کنندگان خواند. وی گفت: از زمان آغاز به کار نمایشگاه ایران پلاست از ابتدا تا امروز، شاهد رشد حضور شرکت‌ها در این نمایشگاه بوده‌ایم که این نشانه رونق و حرکت رو به جلوی صنعت پتروشیمی است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در ادامه درباره صادرات صنعت پتروشیمی اظهار کرد: خوشبختانه یکی از منابع خوب صادراتی، محصولات پتروشیمی است و روند رو به رشدی را در این زمینه شاهد هستیم. وی در ادامه شرکت‌های پتروشیمی را پیشتاز عرضه ارز در کشور خواند و گفت: با دستور وزیر نفت به منظور حمایت از دولت، همه واحدهای پتروشیمی در حال عرضه ارز به سامانه «نیما» هستند.

امضای تفاهمنامه ایران و فرانسه

دومین روز نمایشگاه بین‌المللی ایران، شاهد امضای تفاهمنامه همکاری میان ایران و فرانسه بود. اتحادیه لاستیک و پلاستیک فرانسه و گروه صنعتی بارز، به منظور انتقال دانش، آموزش و طراحی تایرهای روز، تفاهمنامه همکاری امضا کردند. دنیز ویان، مدیرعامل اتحادیه لاستیک و پلاستیک فرانسه هم با ابراز امیدواری نسبت به توسعه همکاری میان این اتحادیه و گروه صنعتی بارز ادامه داد: با توجه به اهمیت مولفه‌های زیست محیطی، این آمادگی را داریم تا به این گروه در بازیافت تایر کمک کنیم.

پرویز اخوان، مدیرعامل گروه صنعتی بارز نیز در این مراسم با اشاره به چشم انداز فعالیت این شرکت گفت: براساس برنامه‌ریزی انجام شده بنا داریم سالانه ۱۲ محصول جدید تولید کرده و حجم صادرات خود را به ۱۰۰ میلیون دلار تا افق ۱۴۰۴ افزایش دهیم. وی افزود: به همین منظور و پس از ماه‌ها مذاکره با فرانسوی‌ها، تصمیم گرفتیم برای افزایش توان طراحی تولید تایرها مطابق با استانداردهای روز اروپا و اخذ این استانداردها و طراحی و تولید تایرهای نسل جدید، تفاهمنامه همکاری امضا کنیم. مدیرعامل گروه صنعتی بارز با بیان این که با فناوری فعلی متعلق به بارز، تنها شرکتی هستیم که تایید به استاندارد پژو فرانسه برای سایزهای P۶۷۴ ۱۵ ۶۵R/۱۸۵ OPTIDRIVE را دریافت کرده‌ایم، گفت: همچنین این تایر استاندارد EMARK آلمان را نیز اخذ کرده است. لطفی، مدیرعامل گروه شستانیز در این مراسم، با بیان این که برگزاری نمایشگاه‌ها مرکز تبادل نظر و تبادل تجربیات میان کشورها و شرکت‌هاست، گفت: انتظار داریم بعد از خروج آمریکا از برجام، کشورهای عضو اتحادیه اروپا در مبادلات تجاری، توسعه تکنولوژی و انتقال تجربیات بازرگانی، کماکان ماندگار باشند. وی افزود: با توجه به گستردگی فعالیت اتحادیه لاستیک و پلاستیک فرانسه، انتظار داریم امضای این تفاهمنامه زمینه‌های دیگری را برای گسترش همکاری‌ها در حوزه‌های دیگر فراهم کند. روغنی، مدیر صادرات و بازرگانی گروه صنعتی بارز نیز در این نشست، سهم گروه بارز از بازار تایر سواری در ایران را ۲۵۱ درصد اعلام کرد و افزود: در سه سال اخیر هر سال ۱۰ هزار تن به میزان تولید این گروه اضافه شده است، ضمن اینکه فروش هم از رشد چمشگیری برخوردار بوده است. روغنی از جمله اهداف این شرکت را گسترش بازارهای صادراتی اعلام کرد و افزود: سال گذشته نزدیک به هفت میلیون دلار تایر صادر کردیم و بنا داریم امسال این میزان را به ۱۲ میلیون دلار برسانیم.

تداوم توسعه در پارس جنوبی

رویکرد عاقلانه اهمیت‌بخشی به توسعه میادین مشترک نفتی و گازی کشور طی ۲۰ سال گذشته، ادبیات رشد اقتصادی کشور را معنا و مفهومی دیگر بخشید. خلق ارزش افزوده و ثروت‌آفرینی از منابع خدادادی هیدروکربوری همچون نفت، گاز و میعانات گازی در این میادین در بازه زمانی دو دهه اخیر، اقتصاد کشور را دگرگون ساخت و به جرات می‌توان گفت قرارگیری این مولفه در اندیشه مدیریت کلان نفتی کشور، روند شکوفایی اقتصادی کشور را در مسیر صعود قرار داد.

بخش قابل‌توجهی از این منابع در بزرگترین مخزن گازی جهان نهفته است که بر اساس قرارگیری مرزهای آبی با نام‌های «پارس جنوبی» و «گنبد شمالی» به دو پاره نامساوی، میان ایران و قطر تقسیم شده است؛ اگرچه در سال‌های گذشته، کشور قطر که سهم بیشتری از این میدان عظیم دارد، با اتکا به شراکت با شرکت‌های مطرح بین‌المللی، ساخت تأسیسات ال‌ان‌جی را دنبال کرد و در برداشت بیشتر گاز از این مخزن مشترک به توفیقاتی دست یافت؛ اما با برنامه‌ریزی‌های وزارت نفت در چند سال اخیر و تزریق درست منابع مالی بر اساس اولویت‌بندی توسعه فازهای باقیمانده این میدان، صنعت نفت و گاز کشور در برداشت از منابع گازی مشترک خلیج فارس موفقیت‌های بزرگی به دست آورد، به طوری که با برداشته شدن موانع پیش‌رو، طرح‌های توسعه فازهای ۲۴گانه پارس‌جنوبی، یکی پس از دیگری به بهره‌برداری رسید و در حال حاضر به جز فاز ۱۱ که قرارداد توسعه آن با شرکت فرانسوی توتال متأثر از خروج آمریکا از برجام و به دنبال آن کناره‌گیری این شرکت قرار گرفته است، توسعه فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲-۲۴ در مراحل نهایی تکمیل پروژه قرار دارند.

مطابق با وعده مجریان طرح‌های در حال توسعه پارس جنوبی، پکیج دریایی این فازها تا پایان سال جاری تکمیل شده و بخش پالایشگاهی آن نیز تا پایان سال ۹۸ به اتمام می‌رسد. همچنین محمد مشکین فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس به تازگی وعده افزایش ظرفیت برداشت روزانه گاز از پارس جنوبی را داده و پیش‌بینی کرده است که تا پایان سال جاری، برداشت روزانه ۳/۵ میلیارد فوت مکعب گاز ترش از فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲-۲۴ پارس جنوبی محقق شود.

آخرین مراحل پیشرفت توسعه فاز ۱۳

در بخش خشکی فاز ۱۳ تاکنون دو ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه این فاز به بهره‌برداری رسیده است که به تدریج پس از رسیدن به ظرفیت کامل در مجموع روزانه یک میلیارد فوت مکعب گاز را شیرین‌سازی کرده و به شبکه سراسری ارسال خواهد کرد. ردیف نخست شیرین‌سازی گاز پالایشگاه فاز ۱۳ که در آخرین روزهای اسفندماه سال گذشته راه‌اندازی شد، در حال حاضر روزانه ۹ میلیون مترمکعب گاز ترش را فرآوری می‌کند و دومین ردیف این پالایشگاه نیز ابتدای خردادماه سال جاری به بهره‌برداری رسید و با تولید بیش از هفت میلیون مترمکعب گاز در مدار قرار دارد.

هدف از توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی تولید روزانه ۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب گاز غنی، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی، ۴۰۰ تن گوگرد و تولید سالانه ۱/۰۵ میلیون تن ال پی جی و یک میلیون تن اتان است.

به گفته پیام معتمد، مجری طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی، دو ردیف دیگر فرآورش گاز شیرین این طرح تا پایان شهریور امسال آماده بهره‌برداری می‌شود که ظرفیت تولید گازشیرین در این بخش را به ۵۰ میلیون مترمکعب خواهد رساند. در مجموع پالایشگاه فاز ۱۳ پیشرفت فیزیکی قابل توجهی را پشت سر گذاشته است. در بخش ساخت سکوهای چهارگانه این فاز نیز سکوی ۱۳B تا پایان شهریورماه و عرشه‌های دریایی ۱۳A و ۱۳C و ۱۳D پس از پایان مراحل ساخت آماده بارگیری و نصب در موقعیت مخزنی خود می‌شوند.

آخرین مراحل پیشرفت توسعه فاز ۱۴

تکمیل ساخت پالایشگاه فاز ۱۴ با برخورداری از پیشرفت قابل قبول به انتهای سال ۹۸ موکول شده است. در حال حاضر همه قطعات مورد نیاز این بخش سفارش‌گذاری و تأمین شده و بخشی از آن به پالایشگاه فاز ۱۴ منتقل شده است.

حمیدرضا مسعودی، مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی پیش‌بینی کرده است که نخستین ردیف شیرین‌سازی این پالایشگاه در نیمه دوم سال ۹۸ به بهره‌برداری برسد.

اما بخش دریایی این فاز از پیشرفت مطلوبی برخوردار است و به گفته مجری طرح توسعه این فاز، بخش دریایی فاز ۱۴ پارس جنوبی تا پایان سال جاری تکمیل می‌شود.

سکوی ۱۴A نخستین عرشه دریایی این فاز که از سوی شرکت ایزوایکو در یارد صنعتی بندرعباس ساخته شد، اردیبهشت امسال نصب و راه‌اندازی شد و هم‌اکنون در مدار تولید قرار دارد.

سکوی دوم ۱۴B طرح توسعه فاز ۱۴ نیز در یارد ایزوایکو با پیشرفت قابل قبولی در حال ساخت است و پس از تکمیل عملیات حفاری در موقعیت دریایی این سکو، تا پایان سال جاری آماده نصب و راه‌اندازی خواهد شد.

عملیات نصب سکوی اقماری ۱۴C، دومین سکوی طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی پس از انجام مراحل ساخت، بارگیری و انتقال با موفقیت در موقعیت مخزنی خود انجام شد.

سکوی اقماری ۱۴C به وسیله شناور FLB۱۲۴ روز ۱۰ شهریورماه از یارد صنعتی صدرا (بوشهر) روانه آب‌های خلیج فارس شده بود. وزن این سازه دریایی ۲۲۰۰ تن است که پس از تکمیل مراحل آماده‌سازی، روی سه‌پایه خود قرار گرفت.

به گفته حمیدرضا مسعودی، مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی، این سکو با ظرفیت تولید روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب معادل ۱۴.۱ میلیون مترمکعب بزودی عملیاتی خواهد شد. همه عملیات ساخت، بارگیری، انتقال و نصب سکوی ۱۴C و همچنین عملیات خط لوله، حفاری و ساخت پالایشگاه بخش خشکی این طرح از سوی متخصصان داخلی انجام شده است.

همچنین مراحل ساخت سکوی ۱۴D نیز بر اساس اولویت زمان‌بندی در حال انجام است و همزمان با تکمیل حفاری چاه‌های توسعه‌ای مربوط به این عرشه، آماده بارگیری از یارد صدرا و نصب در خلیج فارس می‌شود.

آخرین مراحل پیشرفت توسعه فاز ۲۲-۲۴

فاز ۲۲، ۲۳ و ۲۴ پارس جنوبی که معادل ۲ فاز استاندارد از فازهای ۲۴گانه پارس جنوبی است، دو رویداد مهم را تا پایان شهریور امسال پیش رو دارد.

سکوی دریایی ۲۲ این فاز اوایل خردادماه سال جاری با موفقیت نصب شد و به گفته فرهاد ایزدجو، مجری طرح توسعه فاز ۲۲-۲۴ پارس جنوبی، پیش‌بینی می‌شود با پایان عملیات حفاری در دریا، راندن لوله‌های CRA و راه‌اندازی از سوی تیم‌های فنی ویژه، تا پایان آبان ماه ۹۷ به بهره‌برداری برسد.

ساخت عرشه دریایی ۲۴A این فاز تا پایان شهریورماه به پایان می‌رسد و آماده بارگیری از یارد صنعتی صدرا در بوشهر به سوی آبهای خلیج فارس می‌شود. در ادامه تکمیل بخش دریایی این فاز و عملیات بارگیری و نصب سکوهای باقیمانده نیز عرشه ۲۳ و ۲۴B در نوبت‌های بعدی قرار می‌گیرند.

طرح توسعه فاز ۲۲-۲۴ پارس جنوبی در بخش خشکی و پالایشگاهی نیز براساس برنامه در جریان است.

اولین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه این فاز اسفند سال گذشته، راه‌اندازی و آماده دریافت گاز ترش از میدان گازی پارس جنوبی شد و تولید گاز شیرین از این واحد فرآورشی درخردادماه سال جاری آغاز شد. اولین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه فاز ۲۲-۲۴ هم‌اکنون با دریافت گاز ترش از فازهای ۶، ۷ و ۸ پارس جنوبی، بیش از هفت میلیون مترمکعب گاز شیرین را به خط ششم سراسری گاز تزریق می‌کند.

به گفته مشکین‌فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس ردیف دوم شیرین‌سازی این پالایشگاه تا پایان مردادماه آماده بهره‌برداری می‌شود. بر اساس برنامه زمان‌بندی کارفرما و پیمانکاران پروژه در حال توسعه فازهای ۲۲-۲۴ پارس جنوبی، هر چهار ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه این فاز تا پایان سال ۹۷ به طور کامل به بهره‌برداری می‌رسد.

نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی سیکل ترکیبی پارس جنوبی

پروژه احداث نیروگاه سیکل ترکیبی عسلویه، به عنوان نخستین طرح مکانیزم توسعه پاک (CDM) در پارس‌جنوبی و با هدف الحاق ایران به توافقنامه تغییرات اقلیمی پاریس به سازمان ملل معرفی و در مراحل پایانی ثبت در نهاد آب و هوای سازمان ملل قرار دارد.

با تکمیل نیروگاه سیکل ترکیبی، بخشی از برق مورد نیاز پالایشگاه‌های منطقه پارس۲ شامل فازهای ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۹، ۲۲ تا ۲۴ و آبگیر این منطقه تامین خواهد شد.

محمدمهدی توسلی‌پور، مجری طرح‌های نیروگاهی و خطوط انتقال نیرو شرکت نفت و گاز پارس اعلام کرد که این طرح در حال حاضر از پیشرفت قابل قبولی برخوردار است و پیش‌بینی می‌شود با انجام تعهدات پیمانکار، سنکرون، نخستین واحد نیروگاه سیکل ترکیبی تا پایان سال جاری انجام و آماده تحویل به بهره‌بردار شود.

بندر صادراتی و خدماتی تمبک

عملیات احداث بندر صادراتی و خدماتی تمبک که تنها بندر خدماتی شرکت ملی نفت ایران در سایت پارس (۲) خواهد بود، از فروردین سال ۱۳۹۳ آغاز شده و هم‌اکنون مطابق با برنامه زمان‌بندی در حال ساخت است. احداث دو پست اسکله صادرات ال‌پی‌جی هر کدام با توانایی پهلودهی به کشتی‌هایی با ظرفیت بارگیری ۵۰ هزارتن گاز مایع، احداث یک پست اسکله مدرن و مکانیزه صادرات گوگرد با ظرفیت بارگیری دو هزار تن در ساعت برای شناورهای تا پنجاه هزار تن (DWT)، احداث دو انبار ذخیره‌سازی گوگرد هر کدام با ظرفیت ۴۳ هزار تن گوگرد، احداث دو موج‌شکن غربی (به طول ۲۹۶۹ متر) و شرقی (به طول ۱۷۵۷ متر) به صورت کیسونی و سنگریزه‌ای، احداث واحد ۱۴۹ فازهای پالایشگاهی ۲۴-۲۲ برای انتقال ال‌پی‌جی به منظور صادرات و احداث تاسیسات صنعتی TOP DECK در دستور کار این طرح قرار دارد که با هدف صادرات فرآورده‌های تولیدی ال‌پی‌جی پالایشگاه‌های گازی در حال ساخت است. همچنین مقرر است ساختمان‌های اداری و صنعتی به مساحت ۲ هزار مترمربع در این طرح احداث شود.

بندر خدماتی و صادراتی تمبک در پارس‌جنوبی با عمق حداکثر ۳۵ متر، عمیق‌ترین بندر ایران و خلیج فارس به شمار می‌آید و بر اساس تعهد پیمانکار و برنامه زمان‌بندی مشخص شده، پیش‌بینی می‌شود بهره برداری از پست‌های اسلکه صادرات ال‌پی‌جی تا پایان سال ۹۷ محقق شود.

پایان کار

در حال حاضر، از مجموع ۴۰ سکوی پیش بینی شده به منظور توسعه کامل میدان گازی پارس جنوبی، تعداد ۲۶ سکو شامل ۲۵۲ حلقه چاه به مرحله بهره‌برداری رسیده‌اند و روزانه حدود ۵۷۰ میلیون مترمکعب گاز و بیش از ۵۰۰ هزار بشکه میعانات گازی از این میدان عظیم تولید می‌شود. با راه‌اندازی تمامی فازهای میدان پارس جنوبی انتظار می‌رود، تولید از این میدان افزایش چشمگیری یابد، اما در این میان باید توجه کرد که تکمیل فازهای پارس جنوبی به معنای پایان کار در این میدان عظیم مشترک نیست؛ بلکه به معنای شروع سخت‌تر از آغاز است. بررسی تغییر وضع و رفتار مخزن در شرایط کنونی و پیش‌بینی در آینده و همین‌طور لایه‌های دیگر پارس جنوبی از دیگر مواردی است که باید در دستور کار قرار گیرد. همچنین انتقال گاز از میدان‌های مجاور، به نحوی که تراز تولید پارس جنوبی، فشار گاز و حجم تولید میعانات گازی خیلی سریع افت نکند، از دیگر اقدام‌هاست.

> **عملیات احداث بندر صادراتي و خدماتي تمبك كه تنها بندر خدماتي شركت ملي نفت ايران در سايت پارس (۲) خواهد بود، از فروردين سال ۱۳۹۳ آغاز شده و هم‌اكنون مطابق با برنامه زمان‌بندي در حال ساخت است**

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران، شماره ۸۹۲

برنامه‌ریزی برای استانداردسازی عملیات‌های منطقه ۵ انتقال گاز

گام برداشتن در مسیر انتقال بهره‌ور

منطقه پنج عملیات انتقال گاز به‌عنوان یکی از گلوگاه‌های انتقال گاز کشور با ۱۰۲ هزار کیلومتر مربع گستردگی، شامل استان پهناور فارس و قسمت‌هایی از استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، بوشهر و یزد می‌شود. عدم تناسب فعالیت‌های منطقه و پست‌های سازمانی، تغییر شهر مبدا تاسیسات خاوران و صفاشهر، ممنوعیت جذب نیروی ارکان ثالث جدید و مشکلات مربوط به کمبود نیرو و پرداخت فوق‌العاده جنوب به کارکنان قرارداد مستقیم از چالش‌های ستاد این منطقه به شمار می‌آید. قرارگرفتن خط لوله ۱۶ اینچ بید بلند شیراز در حریم شهرستان گچساران، لزوم احداث و جابه‌جایی محل استقرار مرکز بهره‌برداری شیراز، عدم کارایی مناسب شیرهای بین راهی خطوط لوله، محدودیت‌های دیسپچینگ برای قطع یا کاهش فشار گاز نیز از جمله چالش‌های عملیاتی منطقه پنج به شمار می‌آیند.

مدیر منطقه پنج عملیات انتقال گاز با بیان اینکه روزآمد کردن تجهیزات و نرم‌افزارهای کاربردی از اولویت‌های منطقه به شمار می‌آید، ادامه می‌دهد: استانداردسازی و تجهیز اتاق سرور، استانداردسازی رک‌ها و اتاق‌های مخابرات در سطح منطقه، سفارش خریداری San storage و Tape و موارد مربوط به بک‌آپ‌گیری از سرورها، خریداری هاردهای پشتیبان سرور، به روزرسانی و رفع ایراد از نرم‌افزار برید، به روزرسانی سرورهای منطقه، افزایش پهنای باند اینترنت، راه‌اندازی اینترنت وایرلس کمپ بعثت و شهرک فراشبند، به روزرسانی آنتی ویروس، ارتقای شبکه ارتباطی از حالت مودم به فیبر نوری و رادیو و راه‌اندازی و مکانیزه کردن نرم افزار انبار تجهیزات از جمله اقدام‌های مهم بوده است.

به گفته ولی‌اله فرخی، این منطقه با شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری همکاری نزدیکی دارد و طی سال‌های گذشته در زمینه‌های پوشش لوله‌های دارای نشتی یا خوردگی با استفاده از کامپوزیت، کنترل ولوهای LBV و مانیتورینگ خط، با شرکت‌های دانش بنیان مجموعه پارک علم و فناوری همکاری داشته و در حال پیگیری است.

پژوهش در خدمت عملیات

در ادامه، سرپرست معاونت مهندسی منطقه پنج عملیات انتقال گاز درباره فعالیت‌های پژوهشی این منطقه می‌گوید: با توجه به اجرای عملیات هات‌تپ در کشورهای پیشرفته، شورای پژوهش منطقه با همکاری دانشگاه صنعتی شیراز در نظر دارد از قابلیت‌های جدید این فرآیند استفاده کند.

حبیب الله نفیسی نیا با بیان اینکه برای اجرای عملیات هات تپ باید فشار خط را کاهش دهیم، ادامه می‌دهد: در کشورهای پیشرفته، بدون کاهش فشار خط عملیات هات تپ اجرا می‌شود. این عملیات با نرم‌افزار تحت پایش و کنترل قرار می‌گیرد و اجرای آن به این شکل باعث می‌شود که مشکلات و تنش‌هایی که درباره کاهش فشار داریم، متوقف شود.

به گفته وی، هم‌اکنون این طرح نهایی شده و به‌زودی در قالب پلن، قیمت و موارد درخواستی اعلام و پس از تایید، اقدام به امضای قرارداد خواهیم کرد. در قالب پروژه‌های پژوهشی درصدد هستیم چالش‌ها و مشکلات عملیاتی منطقه را کاهش دهیم و در این مسیر از زیرساخت‌های دانشگاهی و آموزشی شیراز بهره می‌گیریم.

از سوی دیگر، با پارک علم و فناوری شیراز وارد مذاکره شده‌ایم تا بتوانیم از ظرفیت شرکت‌های این پارک نیز، استفاده کنیم. بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان پارک علم و فناوری شیراز، می‌توانند در مسائل اجرایی به‌عنوان مشاور و پیمانکار با ما همکاری داشته باشند که هم‌اکنون در حال شناسایی این شرکت‌ها هستیم.

سرپرست معاونت مهندسی منطقه پنج عملیات انتقال گاز یادآور می‌شود: از ابتدای ورود به واحد مهندسی، براساس مدل SWOT، اهدافی را تعیین کرده‌ایم تا براساس چهار پارامتر اصلی نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها، بتوانیم در بازه زمانی به جایگاه قابل‌قبول برسانیم. چارت سازمانی با وسعت منطقه، حجم خطوط و تعداد ایستگاه‌های تقویت فشار گاز تناسب ندارد بااین‌حال با اتخاذ تمهیداتی، سعی کرده‌ایم از این مشکلات عبور و در مسیر انتقال پایدار گاز ،گام برداریم.

نفیسی‌نیا درباره استقرار ISO۵۰۰۰۱ و کاهش مصرف انرژی در منطقه می‌گوید: براساس برنامه‌های تعریف شده، تامین برق مورد نیاز ۲۲ پست نگهبانی از طریق انرژی‌های نو در دستور کار منطقه قرار گرفته است.

فراشبند ۱۰ در مسیر افزایش ظرفیت انتقال گاز کشور

در ادامه، معاون عملیات ایستگاه‌های منطقه پنج می‌گوید: پارسال، تعمیرات اساسی ۲۰ دستگاه توربوکمپرسور و بازرسی همه دستگاه‌های ثابت از جمله اسکرابرها و کولرهای گاز، آزمایش و بازرسی متعلقات برق و انجام تعمیر و نگهداری شبکه برق ایستگاه‌های تقویت فشار برای انتقال گاز پایدار انجام شده است.

به گفته رامین نیک‌خلق، در زمینه تامین قطعات و تجهیزات مورد نیاز منطقه، تاکنون قرارداد ساخت قطعات بلیدها و نازل‌های توربین با شرکت‌های داخلی امضا شده است.

معاون عملیات ایستگاه‌های منطقه پنج با اشاره به پروژه‌های این منطقه در مسیر خودکفایی می‌گوید: ساخت متعلقات ابزار دقیق و متعلقات برقی مانند کنترلر، ساخت مولدهای دیزل و باطری شارژرها، ساخت دیفیوزر اگزوز توربین، تعمیر کارت‌های الکترونیکی مورد نیاز و... از جمله فعالیت‌های این منطقه درمسیر تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی به شمار می‌آید.

برنامه‌های تعمیراتی سال ۹۷ به روز شد

در ادامه، معاون عملیات خطوط لوله منطقه پنج می‌گوید: در قالب تعمیرات اساسی سال گذشته، دو شیر ۵۶ اینچ را تعویض کرده‌ایم. براساس گزارش‌های پیگرانی، تعمیرات ۱۵ نقطه از خط دوم سراسری و ۲۵۳ سرجوش خط لوله سوم سراسری نیز انجام شده است.

به گفته ابوالفضل ظهیری، افزون بر این، احداث دو ایستگاه حفاظت کاتدیک، نصب شیر خط لوله دالان، فلنج‌گذاری واحدهای فراشبند ۱۰، پروژه اتصال خط لوله ۳۰ اینچ سروستان به خط هشتم سراسری، انجام بیش از ۲۰ هات تپ و پیگرانی ۴۰۰ کیلومتر از خطوط منطقه، از دیگر فعالیت‌های سال گذشته این معاونت به شمار می‌آید. برای نخستین بار، سال ۹۶، پروژه اسلیوگذاری از سوی پیمانکار انجام شده است.

وی درباره برنامه‌های این معاونت در حوزه حریم خطوط لوله می‌گوید: بیشتر مشکلات حریم در محدوده شیراز، جهرم و نورآباد است که برای پیشگیری، با همکاری واحدهای حراست و حقوقی پیش از فصل کاشت اقدام به پاکسازی محدوده تحصیل اراضی، باندهای فعال و غیرفعال خط لوله می‌کنیم. در این زمینه، چهار مورد تغییر کلاس روی خطوط ۱۰ اینچ و ۱۶ اینچ پتروشیمی و ۶ اینچ و ۱۰ اینچ پالایشگاه داشته‌ایم.

نیروی انسانی، اصلی‌ترین سرمایه هر سازمان

در ادامه، رییس روابط عمومی منطقه پنج عملیات انتقال گاز می‌گوید: فعالیت در مناطق عملیاتی که انتقال دهنده درصد بالایی از انرژی مورد نیاز کشور هستند، بسیار پرهیجان بوده و این عملیات که در گستره وسیع جغرافیایی انجام می‌شود، انسان را به وجد می‌آورد.

به گفته مهدی دهقانی، روابط عمومی به‌عنوان انعکاس دهنده فعالیت‌های سازمان باید در این کار حساس نقشی بی‌بدیل ایفا کند و از طرفی با همان اولویت به وظایف درون سازمانی که بسیار با اهمیت بوده، بپردازد. وی با اشاره به فعالیت‌های روابط عمومی در حوزه کنترل و فرهنگ‌سازی رعایت حریم ایمن خطوط لوله تاکید می‌کند: در بحث رعایت حریم خطوط لوله و تاسیسات و اطلاع‌رسانی جهت پیشگیری از تجاوز به این حرایم با اقدام‌های تبلیغی و تشکیل جلسات مستمر با مسئولان استانی برای به حداقل رساندن این تجاوزات گام برداشته می‌شود که در صورت عدم پیشگیری، احتمال بروز حوادث را نیز می‌تواند در بر داشته باشد. علاوه بر آن، روابط عمومی طرح‌هایی نظیر همیار حریم در بخش مدارس روستاها و توزیع اطلاعیه‌ها و هشدارهای لازم ، همکاری مطلوبی با بخش کنترل حریم دارد. رییس روابط عمومی منطقه پنج عملیات انتقال گاز با اشاره به برگزاری نظرسنجی از سوی این واحد اعلام می‌کند: نظرسنجی‌های مستمر به منزله پیام‌های عصبی سلسله اعصاب برای اطلاع یابی از ارکان قوت بخش سازمان است و در حوزه‌هایی نظیر تکریم ارباب رجوع برون و درون سازمانی، خدمات رفاهی، مراسم‌ها، جشن‌ها و گستره وسیعی از خدمات ارائه شده به صورت منظم و براساس استراتژی‌های تدوین شده انجام می‌شود تا میزان رضایت و موفقیت‌ها سنجیده شود. آخرین نظرسنجی انجام شده نیز در زمینه برگزاری جشن‌های دهه مبارک فجر در مراکز است که نشان می‌دهد خوشبختانه رضایت مطلوب حاصل شده است. دهقانی با بیان اینکه روابط عمومی منطقه پنج، در حوزه‌های مختلفی موفق به کسب رتبه‌های برتر شده است، یادآور می‌شود: کسب رتبه نخست جشنواره انتخاب روابط عمومی برتر صنعت نفت در سال ۸۱، انتخاب بسیجی نمونه سال ۸۸ در سطح بسیج ادارات، کسب رتبه دوم در نخستین جشنواره برترین‌های عملیات انتقال گاز در سال ۹۰، کسب رتبه نخست گزارش تحلیلی سامانه تجمیع گزارش عملکرد روابط عمومی‌های صنعت نفت در سال ۹۱، کسب رتبه برتر رشته برنامه‌ریزی در ششمین جشنواره روابط عمومی‌های برتر صنعت نفت در سال ۹۳ و کسب رتبه غرفه برتر در نهمین نمایشگاه نفت، گاز و پتروشیمی استان فارس درسال ۹۳، تنها بخشی از افتخارهای این روابط عمومی در سال‌های مختلف به شمار می‌آید. وی ادامه می‌دهد: ایجاد سیستم یکپارچه ذخیره‌سازی و دسترسی به تولیدات روابط عمومی مهم‌ترین برنامه برای بهره‌مندی حداکثری از توانمندی بالای همه کارکنان در بخش‌های مختلف و حذف رویه‌های زائد و چابک‌سازی سیستم است که نقش موثری در ایجاد روابط عمومی یکپارچه الکترونیک خواهد داشت.

رییس روابط عمومی منطقه پنج عملیات انتقال گاز در پایان تاکید می‌کند: اصلی‌ترین سرمایه هر سازمان، نیروی انسانی است که این مهم در روابط عمومی به‌لحاظ دخیل بودن هنر در فعالیت‌ها، اثری دوچندان دارد. در این خصوص از دیرباز تاکنون سیاست اصلی بر توانمندسازی کارکنان و کار گروهی قرار داشته که موفقیت‌های حاصل شده نیز از همین محل نشات گرفته است. نکته مهم دیگر، برنامه‌ریزی برای تسری این اندیشه به منظور به‌کارگیری همه افراد سازمان در فعالیت‌های گوناگون با توانمندسازی آنان است.

گزارش «مشعل» از کم و کیف چرخه سوخت در منطقه کردستان

سوخت‌رسانی در سه فصل

سعید محمدبیگی | سوخت‌رسانی با توجه به شرایط جغرافیایی و اقلیمی در هر منطقه، ماهیتی متفاوت دارد؛ به ویژه آن که آن منطقه مرز مشترکی هم با کشورهای همسایه داشته باشد. کردستان، از جمله استان‌هایی است که هم به لحاظ جغرافیایی و اقلیم و هم به دلیل مرز مشترک با عراق، موقعیتی خاص و ویژه دارد. در سفر به کردستان، از چگونگی سوخت رسانی در این استان با فریدون یاسمی، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان، گفت‌وگو کرده‌ایم. با راهنمایی یاسمی که بیش از ۱۰ سال سابقه مدیریت سوخت رسانی در استان کردستان را به عهده دارد، بازدید از پایانه‌های مرزی باشماق و بانه و فعالیت‌های سوخت‌رسانی در این مناطق نیز در دستور کار قرار می‌گیرد. گزارش پیش رو در سه فصل تنظیم شده است: فصل نخست آن به فعالیت‌های سوخت رسانی در منطقه کردستان، فصل دوم به کم و کیف سوخت رسانی در پایانه‌های مرزی این استان و فصل سوم نیز به گفت‌وگو با کارکنان اختصاص دارد.

فصل نخست: گفت‌وگو با مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان

یاسمی را از قبل می‌شناسم. این دومین باری است که ظرف سه سال گذشته با وی گفت‌وگو می‌کنم. اهل کرمانشاه است. با بیش از سه دهه فعالیت در صنعت نفت که تجربه ای ارزشمند به شمار می آید. کردستان را خوب می‌شناسد و این شناخت به سابقه ۱۰ ساله فعالیتش در این استان برمی گردد. باوجود مشغله فراوان که ماهیت کار اوست، در دفتر کارش پذیرایمان می‌شود.

نخست از کردستان و موقعیت ویژه آن با توجه به داشتن مرز مشترک با کشور عراق بگویید

کردستان، استانی سردسیر در غرب کشور است که از شمال به استان‌های آذربایجان غربی و زنجان، از شرق به همدان و از جنوب به کرمانشاه محدود می‌شود. ویژگی خاص این استان وجود ۲۳۰ کیلومتر (آبی –خاکی) مشترک با کشور عراق است؛ بنابراین، سردسیر بودن و مرز مشترک را می توان دو عامل مهم برای این منطقه برشمرد؛ عواملی که سوخت رسانی نیز متاثر از آنهاست و از آنجا که به نوعی با اقتصاد و معیشت ساکنان این استان غربی گره خورده، حساسیت بالایی را برای آن ایجاد کرده است. این استان در انتهای خط لوله گاز قرار گرفته است و وجود جاده‌های سخت گذر و پیچ در پیچ به ویژه در ارتفاعات سوخت‌رسانی را به ویژه در فصل زمستان با اهمیت می کند. همه آنچه گفته شد برای این است که تامین و توزیع سوخت در چنین استانی با چنین ویژگی هایی، به برنامه ریزی دقیق نیاز دارد و این مهم با پشتیبانی ستاد و تلاش همه جانبه همکارانم در مجموعه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان انجام می‌شود.

گازرسانی و توسعه این شبکه تاچه حد توانسته است از حجم فعالیت‌های شما در حوزه توزیع سوخت مایع بکاهد؟

خوشبختانه با فعالیت‌هایی که در این حوزه انجام شده است، بخش گسترده‌ای از استان کردستان زیر پوشش شبکه گاز قرار گرفته‌اند و طبیعی است این حجم گازرسانی، بر توزیع سوخت تاثیر بگذارد، البته آن را متوقف نمی کند، زیرا در استان کردستان نقاط سخت‌گذری وجود دارد که برای پخت و پز و گرمایش هنوز نیازمند سوخت مایع هستند، همچنین نیروگاه‌ها و صنایع عمده به ویژه در فصول سرد سال که تامین گاز بخش خانگی در اولویت قرار می گیرد، به سوخت مایع نیاز دارند. با توجه به تسهیلات مالی هم دولت از چند سال قبل برای توسعه گازرسانی در بخش صنعتی قائل شده، حذف سوخت مایع و گازرسانی در این بخش شتاب بیشتری به خود گرفته است، به طوری که هم اکنون ۷۰ درصد واحدهای مرغداری استان کرستان گاز طبیعی را جایگزین سوخت مایع کرده‌اند و این گام مثبتی در جهت آزاد سازی سوخت و صادرات آن به شمار می آید. فعالیت‌های گازرسانی و سوخت رسانی مانند دو باز و عمل می کنند و هر یک جایگاه خود را دارند.

هم مرز بودن با کشور عراق را یک «ویژگی» خواندید، در این مورد توضیح بیشتری می‌دهید؟

همان طور که پیش تراشاره شد، استان کردستان از سمت غرب با کشور عراق همسایه است؛ همسایه‌ای با ۲۳۰ کیلومتر مرز مشترک که حساسیت خود را دارد؛ به این معنا که باید مراقبت‌های خاصی بود تا از خروج خارج از شبکه رسمی سوخت و ایجاد پدیده «قاچاق» پیشگیری و جلوگیری شود. افراد سود جو همیشه مترصد فرصت هستند که از برخی عوامل مانند اختلاف قیمت در این سو و آن سوی مرز استفاده کنند و سودی سرشار روانه جیب‌های خود سازند. باشماق در مریوان و سیران بند در بانه، پایانه‌های عرضه سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی هستند که عوامل سودجو در آنها تلاش می کنند سوخت مایع (نفت گاز- نفت سفید) را به آن سوی مرز هدایت کنند، اما هوشیاری و تعامل تنگاتنگ عوامل نظارتی داخل مجموعه (شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان) و بیرون از مجموعه (هنگ مرزی، نیروی انتظامی و...) فعالیت این دسته از افراد سودجو را ابتر کرده به طوری که قاچاق فرآورده‌های نفتی در این منطقه به کمترین حد رسیده است. وظیفه شرکت ملی پخش در این منطقه، توزیع مطلوب و بدون وقفه سوخت است چه در داخل شهرها و روستاهایی که نیازمند آن هستند و چه در پایانه‌های مرزی که موضوع مرز مشترک با کشور همسایه وجود دارد؛ این یک تکلیف است که باید به درستی انجام شود.

چه راهکارهایی به کار گرفته‌اید تا قاچاق سوخت در استان کردستان کاهش یابد؟

اختلاف آشکار قیمت، یکی از عوامل مهم و به عبارتی جذابیت اصلی در پدیده قاچاق سوخت است که اگر این جذابیت نباشد، سود آوری نیز از میان می رود. برای رسیدن به این هدف راهکارهای مختلفی از جمله «منطقه‌ای کردن سهمیه سوخت در حوزه حمل ونقل» برنامه‌ریزی شده و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان به عنوان نخستین منطقه در میان ۳۷ منطقه آن را اجرا کرده است.

درباره «منطقه‌ای کردن سهمیه سوخت» توضیح بیشتری می‌دهید؟

شرایط جغرافیایی استان کردستان، وجود مرز مشترک با کشور عراق و نبود سوخت در جایگاه‌های این کشور (به ویژه اقلیم کردستان عراق) عواملی هستند که سیستم توزیع بنزین شهرستان‌های یاد شده را متاثر از خود می ساخت؛ از این رو با توجه به بررسی های میدانی، نحوه میزان دریافت سوخت وسایل نقلیه و افزایش غیرمنطقی مصرف بنزین در شهرستان‌های بانه و مریوان، طرح «منطقه‌ای کردن سهمیه سوخت» در جایگاه‌های این دو ناحیه اجرا و موجب شد مصرف سوخت در این شهرهای مرزی چرخه منطقی پیدا کند. سهمیه‌بندی سوخت در حوزه‌های کشاورزی و صنعت نیز انجام شد؛ به طوری که مثلا در حوزه صنعت با سهمیه‌بندی سوخت و منطقی شدن آن، دوره زمانی جوجه‌ریزی از ۶۰ روز به ۵۱ روز کاهش یافت.

درباره راهکارهای کاهش قاچاق سوخت می گفتید، لطفا ادامه دهید؟

احیای صادرات نفتگاز یا گازوئیل در قالب برگزاری مزایده و فروش آن به تعاونی مرزنشینان، یکی دیگر از راهکارهایی است که با اجرای آن تلاش شده است تا علاوه بر ایجاد فضای سالم اشتغال برای مرزنشینان، جذابیت و کشش قیمتی سوخت تا آنجا کاهش یابد که جاذبه‌ای برای قاچاق فرآورده‌های نفتی باقی نماند. مزایده فروش مرزی به تعاونی مرزنشینان برای نخستین بار، بنابر پیشنهاد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان به کارگروه سوخت استان در منطقه کردستان اجرا شده است و این شیوه (فروش سوخت به روش مزایده) هم اکنون نیز در دیگر مناطق مرزی کشور اجرا می‌شود.

نکته مهم درباره این است که مزایده فروش سوخت فقط منحصر به کارگزار و تعاونی مرزنشینان بومی استان است.

این روش فروش سوخت چه نفعی برای مرزنشینان دارد؟

حسن انجام این کاراین است که درآمد حاصل از فروش سوخت به روش مزایده به تعاونی مرزنشین، به حساب مرزنشینان واریز می‌شود؛ به طوری که درمزایده اخیر، ۸۰ میلیون لیتر فرآورده نفتی به تعاونی مرز نشینان تحویل و تعاونی مرزنشینان نیز سود حاصل از فروش آن را (یک میلیون و ۱۱۸ هزار تومان برای هر خانوار ساکن در شعاع ۲۰ کیلومتری مرز کردستان عراق) از طریق بانک عامل به حساب ۱۸ هزار و ۱۰۳ خانوار واریز کرده است. این روال که ضمن کاهش چشمگیر قاچاق سوخت وافزایش امنیت نوار مرزی، به معیشت مرزنشینان نیز کمک کرده است، باشدت وحدت بیشتری ادامه خواهد یافت.

همکاری شما با دیگر سازمان‌ها و متولیان مبارزه با قاچاق سوخت چگونه است؟

بدون تردید مبارزه با چنین پدیده‌ای نیازمند همکاری سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی است. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی اگرچه مسئولیت مستقیمی در مبارزه با قاچاق سوخت ندارد، اما به لحاظ وظیفه ذاتی خود با دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی، تعامل و هماهنگی خوبی دارد. انجام گشت‌های مشترک با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط و کمیسیون مبارزه با قاچاق، موجب شده است فعالیت خاطیان در منطقه به کمترین ممکن برسد و در سایه این همکاری‌ها شرایط خوبی در حوزه پیشگیری از قاچاق سوخت برقرار شده است.

به تازگی یکسان سازی قیمت سوخت را با هدف پیشگیری از قاچاق سوخت پیاده‌سازی کرده‌اید، فرایند این کار چگونه است؟

کردستان، کرمانشاه، میاندوآب و ارومیه، مناطقی هستند که با کشور عراق مرز مشترک دارند و

عکس: مجید مرادی

تجربه توزیع نفت سفید به روش الکترونیکی (ای تی ام) را داشته‌ایم و موفق هم بوده است؛ به طوری که هم اکنون بیش از ۲۳ هزارمشترک سهمیه نفت سفید خود را با این روش دریافت می کنند. هم اکنون نیزبه دنبال آن هستیم که این تجربه موفق(توزیع الکترونیک نفت گاز) را به عنوان نخستین منطقه درحوزه تخصیص سوخت به ادوات کشاورزی پیاده کنیم

از آنجا که وجود نرخ‌های مختلف فروش مرزی در پایانه‌های مرزی و بازارچه‌های مرزی آنها مشکلات عدیده‌ای را در داخل و خارج مرز ایجاد می کرد، یکسان‌سازی نرخ فروش مرزی به عنوان راهکاری برای حل این مشکل در نظر گرفته شد. بنابراین طرح، هرچهارمنطقه به دلیل همجواری با مرزعراق، فرآورده‌های نفتی را با نرخی یکسان (براساس اعلام و ابلاغ کارگروه نرخ فروش مرزی) عرضه خواهند کرد و این راهکار می تواند در کاهش تحلفات احتمالی و قاچاق سوخت تاثیر بسزایی داشته باشد.

پیشنهاد دیگری هم برای کاهش قاچاق سوخت و تخلفات ناشی از آن دارید؟

در کنار فعالیت‌هایی که هم اکنون انجام می‌شود، پیشنهاد دیگری نیز وجود دارد که می تواند به سلامت هرچه بیشتر چرخه توزیع و کاهش تخلفات دراین کمک بسزایی کند وغیرفعال کردن کارت سوخت کامیون‌های ایرانی خروجی از مرز و فعال کردن آنها پس از بازگشت به کشور است. این مهم مانع از آن می‌شود که کارت سوخت وسیله نقلیه مزبور را فرد دیگری استفاده کند. افزایش صادرات مرزی نیز می تواند عامل و راهکار دیگری باشد که علاوه برافزایش انگیزه درکارگزاران وتعاونی مرزنشینان، سد راهی برای قاچاق سوخت باشد. یک پیشنهاد دیگر این است که تمهیدی در نظر گرفته شود تا بتوان به نیازسوخت شهروند آن سوی مرز، درحد متعارف و با نرخ شناور مرزی پاسخ داد. این مهم می تواند در پیشگیری از قاچاق سوخت موثر باشد که البته نیازمند سازکاری دقیق است. پیشنهاد آخرهم این است که بتوان درآن سوی مرز ایران و درخاک عراق، جایگاهی داشت و سوخت را با نرخ شناورمرزی، به کامیون‌های ترانزیت وترانشیب عرضه کرد. این پیشنهادها نیازمند بررسی درمدیریت بازرگانی و تامین و توزیع شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی است که در صورت صلاحدید برای بررسی بیشتر و تصمیم‌گیری به ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز انتقال داده می‌شود.

اجازه دهید برگردیم به موضوع تامین سوخت و توزیع آن درمنطقه کردستان، دراین باره چه توضیحی دارید؟

بنزین، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز، ال پی جی، فرآورده‌هایی هستند که دراین منطقه توزیع می‌شود. وجود ۲۳۰ دستگاه نفتکش جاده پیما و بهره‌گیری ازاین ناوگان موجب شده است تا ۷۰درصد انواع فرآورده‌های نفتی ازاین طریق و بقیه تامین سوخت نیز به وسیله خطوط لوله موجود متصل به انبارهای نفت انجام شود.

سوخت رسانی در پایانه‌های مرزی چگونه انجام می‌شود؟

در مرزباشماق مریوان که نقطه صفر مرزی است، سه جایگاه عرضه سوخت که دوباب سیاراست و در مرز سیران بند نیزیک جایگاه سیار فعالیت می کنند تاسوخت مورد نیاز کامیون‌های عبوری (ترانزیت)و ترانشیب ازاین مرزها را به قیمت مصوب تعیین شده ازسوی شورای نرخ گذاری استان عرضه کنند.

منظور از ترانشیب چیست؟

منظور کامیون‌هایی است که وارد خاک ایران می‌شوند و امکان سوختگیری برای آنها درمرز با نرخ مصوب اعلامی ازسوی کارگروه سوخت استان فراهم شده است. این کامیون‌ها پشت به پشت کامیون‌های ایرانی می‌ایستند و بار کامیون ایرانی را درمرز تخلیه و به سوی (عراق) حمل می کنند. سوخت رسانی به کامیون‌های ترانزیت و ترانشیب به شیوه‌هایی همچون باک پر(فول باک) و دیپ زنی دیجیتال (اندازه‌گیری سوخت موجود درباک بادستگاه) انجام می‌شود. دراین روش‌ها، قیمت سوخت با توجه به در نظر گرفتن قیمت آن در سوی دیگرمرز، بنابراعلام شورای نرخ گذاری سوخت استان، محاسبه، دریافت و به خزانه دولت واریز می‌شود. این روش‌های عرضه سوخت موجب شده است تا از قاچاق فرآورده‌های نفتی درپایانه‌های مرزی استان کردستان به نحو مطلوبی پیشگیری شود.

استان کردستان به لحاظ کشاورزی به ویژه کشت گندم و توت فرنگی زبانزد است، سوخت ادوات کشاورزی برای جلوگیری ازمصرف غیر واقعی آن چگونه تامین می‌شود؟

مصرف سوخت واقعی دراین حوزه نیز، یکی دیگرازمواردی است که مورد توجه قرار دارد. توجه ازآن جهت که سوخت درچرخه واقعی خود قرار گیرد و ازقاچاق آن جلوگیری شود. برای این کار نیز راهکاری در نظر گرفته شده و آن تخصیص سوخت به ادوات کشاورزی براساس سطح زمین زیرکشت است. جهاد کشاورزی استان مکلف است سوخت موردنیازبخش کشاورزی را براساس فرمول یادشده به شرکت ملی پخش اعلام کند تا سهمیه سوخت ادوات کشاورزی بنابردرخواست وزارت جهاد کشاورزی تخصیص داده شود. این مهم موجب شده است مصرف سوخت دربخش کشاورزی نیز واقعی باشد و ازعرضه خارج از شبکه رسمی توزیع جلوگیری شود. آمارها نشان می‌دهد درنیمه نخست امسال نه افزایش مصرفی درحوزه تخصیص سوخت به بخش کشاورزی ایجاد شده ونه کاهش مصرفی؛ به عبارتی مصرف سوخت واقعی و براساس سطح زمین زیرکشت انجام شده است.

تجربه توزیع نفت سفید به روش الکترونیکی (ای تی ام) را داشته‌ایم و موفق هم بوده است؛ به طوری که هم اکنون بیش از ۲۳ هزارمشترک سهمیه نفت سفید خود را با این روش دریافت می کنند. هم اکنون نیزبه دنبال آن هستیم که این تجربه موفق(توزیع الکترونیک نفت گاز) را به عنوان نخستین منطقه درحوزه تخصیص سوخت به ادوات کشاورزی پیاده کنیم.

صحبت ازنفت سفید و توزیع آن شد. ورود به نیمه دوم سال وسرد شدن تدریجی هوا، اهمیت این فرآورده رابه ویژه درمناطق سخت گذر و کوهستانی و فاقد گاز دوچندان می‌سازد. در این باره چه اقدام‌هایی انجام شده است تامردم فصول سرد سال را بدون مشکل سپری کنند؟

پیش تر نیزاشاره شد که استان کردستان درانتهای شبکه خطوط انتقال گاز قرار دارد واین موضوع نیازمند آن است که تمهیداتی قبل از آغاز فصل سرما در نظر گرفته شود. با توجه به کوهستانی بودن منطقه کردستان و سخت گذر بودن جاده‌های مواصلاتی آن به ویژه درفصل زمستان، تلاش می‌شود توزیع نفت سفیدازطریق فروشندگی‌های روستایی مستقردرمناطق مرتفع و کوهستانی، پیش ازشروع دوره سرما انجام شود. بیش از ۶۰ نازل سیار آماده به کاراست تا درصورت ضرورت (افت فشار یا قطع احتمالی گاز) روی تانکرهای سیارنصب و از آنها برای توزیع نفت سفید استفاده شود. در مجموع باید بگویم هیچ نگرانی ازاین بابت وجود ندارد چون پیش از شروع دوره سرما، ذخیره سازی مناسبی دراین حوزه انجام می‌شود.

ارائه خدمات مطلوب درجایگاه‌های عرضه سوخت نیز، یکی ازمطالبات مهم شهروندان است. برای پاسخ گویی به این مهم چه کرده‌اید؟

مجاری عرضه بنزین، حکم ویترینی را دارند که باید چیدمانی زیبا داشته باشند؛ درعین حال مراجعان به آن نیز باید شاهد برخوردی مطلوب و سوخت رسانی ایمن در آن باشند. برای ارزیابی یک جایگاه عرضه سوخت، شاخص هایی دربخش‌های مختلف ازجمله ایمنی، سلامت تجهیزات، نصب دوربین مدار بسته نماسازی، محوطه سازی، برخورد مطلوب کارکنان بامراجعان به جایگاه و ...) در نظر گرفته می‌شود و برهمین اساس، بازدید ازآنها نیزدرمقاطع زمانی مختلف به وسیله گروه‌های بازرسی انجام می‌شود. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ضمن تامین به موقع سوخت مورد نیازجایگاه‌ها برای عرضه به مردم، پایش دقیق ومستمر آنها را نیزبا جدیت پیگیری می کند تاازهرگونه تخلف احتمالی جلوگیری شود.

روابط عمومی نیز دراین زمینه بنابرمسئولیتی که درحوزه اطلاع رسانی و تبلیغات به عهده دارد، باانجام فعالیت‌های فرهنگی -تبلیغی، در ارائه خدمات مطلوب به شهروندان و مسافران نقش آفرین ظاهر شده است.

کردستان یکی از مناطق هم مرز با کشور عراق است و همه ساله شماری زائر به ویژه در موسم اربعین برای زیارت به کربلای معلی مشرف می‌شوند، برای این مهم چه تمهیداتی در نظر گرفته شده است؟

باتوجه به این که همه ساله در ایام اربعین حسینی، زائرانی از استان‌های آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، گیلان و زنجان از مسیر بیجار و سقز وارد سنندج می‌شوند و از طریق کرمانشاه و ایلام خود را به کربلا می‌رسانند، شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان نیز آمادگی‌هایی را برای تامین و توزیع مناسب سوخت خودروها در نظر می گیرد تازائران امام حسین(ع) مشکلی از این نظر نداشته باشند. هم اکنون نیز تعدادی جایگاه عرضه سوخت وگروه‌های نظارتی مشخص شده‌اند تا در این ایام (اربعین حسینی) به نحو مطلوبی ارائه خدمات کنند. درکنار آمادگی جایگاه‌های استان و جایگاه‌های مشخص شده برای خدمات‌رسانی درایام اربعین، دوباب جایگاه سیار نیز پیش‌بینی شده است که در صورت نیاز از آنها نیز استفاده خواهد شد. به جزموارد پیش گفته، ۶۰نازل سیار که هم اکنون درانبارهای نفت موجود است و در صورت بروز حوادث غیرمترقبه ازآنها استفاده می‌شود، آماده است تا درصورت لزوم با متصل کردن آنها به نفتکش‌های جاده پیما (با رعایت مسائل ایمنی) در اربعین حسینی از آنها استفاده شود.

طبیعت زیبای کردستان وجاذبه‌های گردشگری آن، همچنین وجود بازارچه‌های مرزی مثل بانه ومریوان، سوخت رسانی رابه ویژه درموسمی مانند تعطیلات نوروز و تابستان متفاوت می‌سازد، تامین و توزیع سوخت در چنین موسمی راچگونه مدیریت می کنید؟

به نکته خوبی اشاره کردید. استان کردستان جاذبه‌های گردشگری زیبایی دارد مانند تفرجگاه «آبیدر» در شهرستان سنندج، «خانه کرد» درهمین شهرستان، دریاچه زریوار در شهرستان مریوان و رودخانه‌هایی که در نقاط مختلف این استان جاری هستند. همچنین بازارچه‌های مرزی بانه و مریوان که قطب‌های اقتصادی استان کردستان به شمار می آیند. این‌ها و دهها جاذبه طبیعی دیگرگردشگران عاشق طبیعت رابه این استان می کشاند. بنابراین، کردستان را می توان منطقه‌ای گردشگرپذیر دانست که تامین سوخت از این منظر نیزدرآن مهم است. پیش تر نیزاشاره شد، تامین و توزیع سوخت در چنین استانی باچنین ویژگی‌هایی، برنامه‌ریزی دقیق و تلاشی منسجم را می‌طلبد، این برنامه‌ریزی بنابه تجربه وتلاش مجموعه همکاران نه تنها درموسمی مانند نوروز و تابستان بلکه در تمام ایام سال انجام می‌شود تا مسافرانی که به این دیار سفرمی کنند، دغدغه‌ای برای تامین سوخت خود نداشته باشند. این برنامه‌ریزی درحوزه سوخت رسانی هوایی نیز انجام می‌شود تا مسافرانی که باهواپیما به استان کردستان سفر می کنند، مشکلی از این بابت نداشته باشند.

در آخر نکته دیگری هم هست که بخواهید به آن اشاره کنید؟

مطلب خاصی نیست جز این که همه فعالیت‌هایی که به آنها اشاره شد، تنها با یک اهمیت گروهی امکان پذیر است. فعالیت‌های که روز و شب یا تعطیل و غیر تعطیل نمی‌شناسد و یک روحیه همدلی و بسیجی را می‌طلبد که خوشبختانه درشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان همچون دیگر مناطق حاکم است. صحبت با یاسمی، طولانی شد جز این هم انتظار نبود؛ چون فعالیت‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران که منطقه کردستان نیزبخشی از آن به شمار می‌رود، گسترده است. طبق برنامه قرار بر این بود به منظورادامه تهیه گزارش، سپیده صبح روز بعد به مرز باشماق عزیمت کنیم و یاسمی سفارش‌های لازم را کرد سفارش‌هایی در باب هماهنگی و احتیاط جاده‌ای ...

فصل دوم: باشماق، پایانه‌ای برای همه فصول

هواهنوز تاریک و سنندج تقریبا درخواب است. دیری نمی‌پاید که یداله زندی رئیس روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کردستان به همراه محمد صاعدی (راننده شرکت) از راه می‌رسند و بی‌معطلی جاده مریوان، پیش رویمان قرار می گیرد.

دقایقی درسکوت می گذرد و زندی که خود اهل این استان است، سکوت را می شکند و می گوید: جاده سنندج- مریوان را بارها طی کرده است؛ هر بار به دلیلی..

اوادامه می دهد: کار در روابط عمومی سخت است به خصوص درچنین نقاطی که حساسیت‌های خود را دارد. اماعشق به کارسختی ها را کم رنگ و گاه بی رنگ می سازد.

خنکای صبح، آرام بخش است و نسیم صبحگاهی پوستت را نوازش می‌دهد. راه طولانی و تقریبا ۳۰۰ کیلومتر است. جاده‌ای پیچ در پیچ که بابالا آمدن خورشید زیبایی‌اش دو چندان می‌شود. یکباره خودروها درآن قطار می‌شوند و اندکی بعد دوباره آرام می گیرد. این خاصیت جاده است. مقصد معلوم است، باشماق که با سنندج به لحاظ زمانی سه ساعت فاصله دارد. مرزی مشترک با عراق که در آن سویش سلیمانیه است. صاعدی پیش می‌راند، جاده راخوب می‌شناسد می گوید ۱۱ سالی می‌شود که راه جاده را در پیش گرفته است.

او که از درد پا رنج می برد می گوید: رانندگی شغلی است که وهله اول ساده به نظر می رسد اما خیلی انرژی بر است چون در طول مسیر همه حواست باید جمع جاده باشد.

ساعت ازپی ساعت گذشته وخورشید هم بالا وبالاتر آمده است. تا باشماق درشهرستان مریوان، راهی نمانده است. تنهایک توقف کوتاه برای صرف صبحانه درکنار گذرجاده ای که نسیمی خنک روحت را جلامی دهد و ساعتی بعد باشماق. وقتی نامی ازمریوان به میان می‌آید، دریاچه زیبای زریوار به ذهن متبادر می‌شود، اما باشماق راشاید کمترکسی بشناسدجز رانندگانی که در مسیرآن تردد و محموله‌های تجاری به کشورعراق را حمل می کنند. باشماق، بازارچه مرزی است درجوار روستایی به همین نام که در ۱۷ کیلومتری غرب شهرستان مریوان قراردارد. سوخت گیری خودروها درمرزهای کشور که غالب آنها کامیون‌های و تریلرهای حامل محموله‌های تجاری برای صادرات به آن سوی مرزهستند، خودداستانی است باپیچیدگی‌های خاص که شامل مرز باشماق نیز می‌شود. دراین باره حسن دلیرکانسبی که متصدی عملیات ناحیه مریوان است، توضیحاتی ارائه کرد، توضیحاتی کمی وکیفی ازجنس سوختگیری در پایانه مرزی باشماق.

از چگونگی سوخت گیری در پایانه مرزی باشماق بگویید؟

این پایانه مرزی محل عبور کامیون‌ها و تریلرهایی است که کالاهای تجاری را به سمت عراق حمل می کنند(کامیون‌های ترانزیت) همینطور محلی است که درآن کامیون‌های عراقی کالای تجاری حمل شده تااین پایانه راتحویل می گیرند؛ بی آن که وارد خاک کشور ما شوند. (کامیون‌ها و تریلرهای ترانشیب)

برای کامیون‌ها و تریلرهای ترازیت درمرز باشماق جایگاهی تعبیه شده است که سوخت گیری راانجام دهند. نکته مهم درسوختگیری آنها نوع محاسبه سوخت دریافتی است. وقتی کامیون یا تریلی که عازم خاک عراق است و برای سوخت گیری وارد جایگاه می‌شود، باید فرآیندی را طی کند به این ترتیب که در وهله نخست باک آن به وسیله دیپ دیجیتال اندازه‌گیری و لیتراژسوخت موجود در باک مشخص می‌شود. بامشخص شدن موجودی باک، مقدارسوخت دریافتی بانرخ اعلامی از سوی کمیسیون استانداری محاسبه و به وسیله دستگاه کارت خوان از راننده دریافت و با برگه تسویه حساب از جایگاه خارج می‌شود. این برگه تسویه حساب، سندی است که راننده با ارائه آن به عوامل شرکت ملی پخش مستقر درنقطه صفر مرزی (مرز باشماق) می‌تواند از مرز خارج شود. درفرایند سوخت‌گیری دومرحله پایش سوخت انجام می‌شود. یکی زمانی که کامیون وارد جایگاه می‌شود و دیگری زمانی است که از مرز خارج می‌شود. با توجه به حضور برخی افراد سودجو درمرز، کنترل نهایی نیزبه وسیله ناظران مستقر در مرزباشماق که باجایگاه نزدیک به ۵۰۰متر فاصله دارد، انجام می‌شود. اگر راننده‌ای تخلف کرده و مقدار سوخت اندازه‌گیری شده در جایگاه با مقدار سوخت خروجی ازمرز همخوانی نداشته باشد، جریمه وکارت سوخت فرد متخلف نیز به مدت یک ماه و حداکثر دو ماه باطل می‌شود.

کنترل و پایش سوخت برای کامیون‌ها زمان بر است؟

با توجه استفاده ازدیپ‌های دیجیتالی برای اندازه گیری مقدار سوخت داخل باک کامیون‌ها، زمان سوخت گیری یک کامیون از لحظه ورود به جایگاه تا لحظه خروج آن خیلی کوتاه است. تراشه الکترونیکی موسوم به «تگ» که مشخصاتی نظیر شماره پلاک کامیون، اندازه باک مربوط به خودرو درآن ثبت شده است، در اختیار راننده قراردارد که با ارائه آن به دفترجایگاه و رویت مشخصات کامیون توسط متصدی دفتر جایگاه، محاسبه وجه سوخت درکسری ازثانیه انجام، برگه تسویه حساب صادر و به راننده ارائه می‌شود.

سوختگیری برای کامیون‌ها و تریلرهای ترانشیب چگونه است؟

وقتی کامیون‌های حامل کالا به مرز می‌رسند، کالای خود را درمحوطه ترانشیب منت به صورت پشت به پشت درکامیون عراقی تخلیه می کنند. دراین روش صادرات کالا، کامیون عراقی در نقطه مرزی کالا را تحویل می گیرد و وارد خاک ایران نمی‌شود.

درمحوطه ترانشیب منت یک جایگاه سیارمستقر است که سوخت کامیون‌های عراقی را به نرخ شناور اعلامی ازسوی استانداری دراختیار آنها قرار دهد.

درسوخت گیری کامیون‌های ترانشیب، کامیون‌های عراقی باید باهرمقدار سوختی که وارد خاک ایران می‌شوند با همان مقدار سوخت خارج شوند؛ مگراین که ازجایگاه ایران با تعرفه نرخ شناورسوختگیری کرده ومدارک آن موجود نیزباشد. اگرسوخت باک آن در لحظه خروج بازمان ورود به محوطه «ترانشیب منت» همخوانی نداشته باشد، به معنای تخلف است و در این صورت، سوخت مازاد به هرمقدار که باشد براساس نرخ مصوب شناورمحاسبه و مابه التفاوت وجه به عنوان جریمه از راننده دریافت می‌شود.

در پایانه مرزی باشماق چند جایگاه سوخت فعالیت می کند؟

دراین نقطه مرزی سه جایگاه(یک باب ثابت و دو باب سیار) با ۱۵ نازل سوختگیری کامیون‌ها راانجام می‌دهند روزانه به طورمیانگین ۳۰۰ تا ۴۰۰ دستگاه کامیون ترانزیت دراین پایانه مرزی سوخت گیری می کنند و سوخت با نرخ شناوربه کامیون‌های ترانشیب عراقی عرضه و مبالغ دریافتی به خزانه دولت واریز می‌شود.

همکاری شما با مجموعه‌هایی چون هنگ مرزی یا گمرک چگونه است؟

گمرک، نقطه ورودوخروج است؛ بنابراین به منظورسهولت در کار و جلوگیری از ازدحام، همکاری خوبی باید میان دستگاه‌های مستقر درمرز وجود داشته باشد وخوشبختانه این تعامل وجود دارد. در زمینه پایش‌های کنترلی نیزمیان کارکنان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی مستقردرمرزباشماق باهنگ مرزی ودیگر دستگاه‌های نظارتی همکاری خوبی وجود دارد.

درپایان اگر سخنی دارید، بیان بفرمایید؟

کار درمناطق مرزی سخت است به ویژه آن که اگر کمبود نیرو در آن وجود داشته باشد. شمار نفراتی هم اکنون در مرز باشماق در مجموعه شرکت ملی پخش با دل و جان کار می کنند، کافی نیست و انتظار می‌رود از نظر تامین نیروی انسانی توجه بیشتری شود.

فصل سوم: گپی با کارکنان پایانه سوخت مرزی باشماق

کارکنان منطقه مرزی باشماق سربازان ناپیدایی درچرخه سوخت گیری در این منطقه از کشور هستند که نباید آنها را نادیده گرفت.

کار در این نقاط سخت است و طاقت فرسا، سرما و گرما نمی‌شناسد. نکته‌ای که بهاءالدین شکرانی که در اتاقکی تعبیه شده در مرز به فعالیت مشغول است، به آن اشاره دارد.

شکرانی، مسئول دفتر بخش کامیون‌های ترانشیب مرز باشماق است و با لباسی که نورآفتاب رنگ و رویش را همچون چهره‌اش، برده است کار می کند تا روزی اهل و عیال را فراهم کند.

اوهم ازنحوه فعالیتش درحوزه مسئولیتی خود درمرز می گوید، تقریبا همان مطالبی که کانسبی متصدی عملیات ناحیه مریوان گفته بود. شکرانی ۳۷ ساله مانند خیلی از هم سن و سال‌های خود دوست دارد موقعیتی بهتر داشته باشد اما باز زبان به شکر می گشاید و می گوید: هزینه‌های زندگی بالاست، باید ساخت.

گزارش «مشعل» از بیمارستان نفت تهران

اورژانس ویترین بیمارستان

سمیه راهپیما- این جمله را بارها شنیده‌ایم: «حادثه هیچگاه خبر نمی‌کند»؛ اما با اقدام‌های سریع و به موقع، می‌توان از آثار جبران ناپذیر آن جلوگیری کرد. در این میان اورژانس، یکی از بخش‌هایی است که در کاهش این آثار، نقشی بسیار مهم و حیاتی به عهده دارد؛ زیرا ثانیه‌های اولیه بعد از حادثه، در نجات جان بیمار تعیین‌کننده هستند و آن قدر اهمیت دارند که به آن «ثانیه‌های طلایی» گفته می‌شود. پزشک باید در مدت یک دقیقه، بیماری را تشخیص و اقدام به مداوا کند، از این رو می‌توان گفت که واحد اورژانس، یکی از مهم‌ترین قسمت‌های یک بیمارستان است که همواره استرس‌هایی را برای کارکنان آن به همراه دارد. بنابراین باید مدیریت استرس داشته باشند تا بتوانند در شرایط بحرانی، بهترین تصمیم را برای نجات جان بیمار بگیرند. به دلیل اهمیت این موضوع، هفته‌نامه «مشعل»، روز اورژانس را بهانه‌ای دانست تا به بخش اورژانس بیمارستان نفت تهران برود و از اقدام‌هایی که در این بخش انجام می‌شود، گزارشی تهیه کند.

«واحد اورژانس بیمارستان نفت تهران در ۲۴ ساعت شبانه روز با امکانات لازم، پاسخگوی نیاز درمانی خانواده صنعت نفت است و با حضور پزشکان متخصص مقیم داخلی، جراحی، اطفال، زنان، بیهوشی و اورژانس، از دقت در تشخیص و درمان، کیفیت خدمات‌رسانی و نتیجه‌گیری مطلوب و همچنین خدمات‌رسانی سریع برخوردار است که در مقایسه با بیمارستان‌های غیردانشگاهی سراسر تهران، بیمارستانی با این تعداد پزشک مقیم و آماده خدمات دهی در اورژانس وجود ندارد.» این بخشی از صحبت‌های علی شاه آبادی، رئیس اورژانس بیمارستان نفت تهران است.

به گفته او، «اورژانس بیمارستان نفت تهران، با دارا بودن بخش‌های بستری و سرپایی، رادیولوژی، مراقبت‌های احیا و تریاژ، ماهانه ۶ هزار بیمار به آن مراجعه می‌کند که رضایتمندی بیمار و همراه وی در دستور کار این بخش قرار دارد.»

شاه‌آبادی ادامه می‌دهد: «گاهی اوقات، با برانگیختگی بیمار در بخش اورژانس، به دلیل شدت بیماری و انتظار برای رسیدگی سریع، شاهد برخوردهای کلامی هستیم. به همین دلیل سعی شده از همکارانی با شخصیت آرام، پاسخگو و مطلع در این بخش استفاده شود. این رفتارها باعث شده اورژانس بیمارستان نفت تهران، رتبه اورژانس درجه یک را در ارائه امکانات و خدمات‌دهی کسب کند.»

زنگ احیا

اورژانس از مهم‌ترین و حساس‌ترین واحدهای درمانی در هر بیمارستان به شمار می‌رود و به نوعی این بخش، ویترین یک بیمارستان است و عملکرد مناسب آن می‌تواند تمام فعالیت بیمارستان را به نحو مطلوب افزایش دهد.

لیلا خلیلی، سرپرستار اورژانس بیمارستان نفت تهران در این باره می‌گوید: «ورودی اورژانس با واحد تریاژ شروع می‌شود. در این قسمت با روش ESI سطح وخامت حال بیمار اولویت‌بندی شده و بر اساس آن، بیمار به قسمت‌های سرپایی یا بستری فرستاده می‌شود. دو پزشک طب اورژانس در این بیمارستان داریم که به صورت شیفت بندی ۲۴ ساعته بیماران را ویزیت می‌کنند، همچنین برخورداری این مرکز از خدمات پزشک مقیم داخلی، متخصص قلب، اطفال، زنان، جراحی و... به صورت ۲۴ ساعته از دیگر مزیت‌های آن به شمار می‌رود که بیشترین تردد کاری آنها به واحد اورژانس است.»

به گفته او، «در اورژانس ۲۲ پرستار، چهار بهیار، هشت کمک بهیار و چهار منشی حضور دارند که ۲۴ ساعته خدمات ارائه می‌دهند. معمولاً در هر نوبت صبح، عصر و شب ۶ پرستار حضور دارند. مدت زمان روزکار آنها هشت ساعت، عصر پنج ساعت و شب ۱۲ ساعت است. این واحد از دو قسمت بستری و سرپایی تشکیل شده که بخش بستری شامل ۱۵ تخت است و تمام آنها به مانیتور مجهز هستند و هفت تخت فعال سرپایی دارد.»

خلیلی با بیان اینکه اهمیت خدمت‌رسانی به موقع با رعایت ایمنی بیمار و ارتقای بهبود کیفیت برای ما بسیار مهم است، ادامه می‌دهد: «تکریم ارباب رجوع بسیار مهم است، از این‌رو باید ارتباطی صحیح و درست با بیمار و همراه آن برقرار شود؛ زیرا بیماران ما اورژانسی هستند و ماهیتشان فرق می‌کند و ارتباط صحیح می‌تواند باعث ایجاد جلب اعتماد و اطمینان به کارکنان و پزشک شود. به عبارت دیگر مهم‌ترین مساله در بخش اورژانس، ارتباط صحیح است که بخشی از آن به تکریم ارتباط رجوع باز می‌گردد.»

در ابتدای ورود بیمار به بخش اورژانس، وضعیت وی از سوی پرستار با سابقه که دوره‌های تریاژ و مهارت‌های دیگر را گذرانده است، مورد بررسی قرار می‌گیرد، این که آیا در سطح یک قرار دارد یا اینکه باید اقدام‌های اولیه احیا (CPR) برای او انجام شود یا خیر؟ اگر بیمار به احیا نیاز داشت، زنگ مخصوصی که برای اتاق احیا در نظر گرفته شده، به صدا در می‌آید و کسانی که باید اقدام‌های لازم را انجام دهند، در مدت یک دقیقه خود را به این قسمت می‌رسانند و خدمات احیا را انجام می‌دهند. وی در این زمینه می‌گوید: «پرستار قبل از اینکه بخواهد اطلاعات بیمار را وارد سیستم کند، سریع زنگ احیا را به صدا در می‌آورد و پزشک طب اورژانس به همراه پرستارانی که از قبل برای آن روز مشخص شده‌اند، در کمتر از یک دقیقه بر بالین بیمار حاضر می‌شوند و اقدام‌های اولیه را انجام می‌دهند. این تیم باید اقدام صحیح را در سریع‌ترین زمان ممکن انجام دهند، به همین دلیل پرستاران ما دوره‌های مختلف آموزش تریاژ، تفسیر نوار قلب، احیا و... را گذرانده‌اند و در کنگره‌های مدیریت بحران و مدیریت تریاژ، برای به روز کردن دانش خود شرکت می‌کنند.»

او در ادامه به تفاوت اورژانس بیمارستان نفت تهران با اورژانس دیگر بیمارستان‌های خصوصی و دولتی اشاره می‌کند و می‌گوید: «تفاوت اصلی اورژانس بیمارستان نفت تهران با بیمارستان‌های دیگر، در مدت زمان ارائه خدمات است. بیماران در این مرکز سریع پذیرش و تا ۶ ساعت تعیین تکلیف می‌شوند و در صورت نیاز به بستری، به بخش‌های بستری بیمارستان ارجاع داده می‌شوند، ضمن آنکه تهیه دارو به عهده همراه بیمار نیست و خدمات اکو، اسکن و... نیز داخل بیمارستان انجام می‌شود.»

سال گذشته بیشتر کسانی که به بخش اورژانس بیمارستان نفت تهران مراجعه کردند، دچار ناراحتی‌هایی چون درد در قفسه سینه، عفونت ریه، سنگ کلیه، بالا بودن فشار خون و خونریزی گوارشی بودند که امسال نیز این موارد تکرار می‌شود. در این باره خلیلی می‌گوید: «سال گذشته بیش از ۶۶ هزار مراجعه کننده در قسمت بستری و سرپایی داشتیم و طی پنج ماه نخست امسال نیز نزدیک به ۳۰ هزار نفر به این دو قسمت مراجعه کرده‌اند.»

خاطرات تلخ و شیرین

استفاده از تخصص و توانایی پزشک اورژانس، از اقدام‌های نوینی است که طی چند سال اخیر در بیمارستان‌های کشور آغاز شده و باعث افزایش بازده کاری در این بخش شده است. متخصص اورژانس، پزشکی است که تخصص او، انجام تمام اقدام‌های اورژانسی بیماری‌های مختلف را در بر می‌گیرد. این امر علاوه بر اینکه سرعت تشخیص را بالا می‌برد، ضریب خطا را در حد قابل توجهی کاهش می‌دهد.

همچنین وجود متخصص طب اورژانس، از سرگردانی بیمار جلوگیری می‌کند و بیمار بد حال را نجات می‌دهد. با توجه به اینکه در اورژانس همه اقدام‌ها در جلوی چشم بیمار و همراهان وی صورت می‌گیرد، وجود این متخصص، نقش به سزایی در آرامش مراجعه کننده دارد.

در این باره حمید مرشدی، پزشک طب اورژانس بیمارستان نفت تهران می‌گوید: «طب اورژانس، تنها رشته پزشکی است که برای آن میدان جنگ، شرایط حاد اجتماعی و... تعریف شده و قادر است در این زمینه‌ها، راهکارهای پزشکی و روانی ارائه کند. وجود متخصص طب اورژانس، بسیار بااهمیت است و در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همواره سعی شده تمام بیمارستان‌ها از متخصصان این رشته استفاده کنند که خوشبختانه بیمارستان نفت تهران، به عنوان یکی از بیمارستان‌های پیشرو در این زمینه فعال است.»

به گفته او «بر اساس دستور عمل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور، تمامی بیمارستان‌ها برای ارزیابی، باید طب اورژانس داشته باشند؛ اما چون تعداد متخصصان این رشته بسیار کم است، سعی وزارت بهداشت بر این است که این متخصصان را آموزش دهد و بیمارستان‌های دانشگاهی به دلیل مراجعه کنندگان زیادی که به بخش اورژانس دارند، متقاضی استفاده از طب اورژانس هستند.» او در ادامه به دو خاطره از دوران کاری خود اشاره می‌کند و می‌گوید: «کار در اورژانس خاطره‌های تلخ و شیرین بسیاری دارد که هر کدام از آنها به نوعی برای ما آموزنده هستند. به عنوان مثال دختر بچه ۵-۴ ساله‌ای را به دلیل سقوط از ارتفاع زیاد به اینجا آوردند. چهره این دختر بسیار معصوم بود و ما تمام تلاش خود را کردیم تا جانش را نجات دهیم؛ اما متاسفانه نشد. تمام کسانی که در آن قسمت مشغول احیای این کودک بودند، بعد از فوت او گریه کردند. یک خاطره دیگر به مادر بارداری باز می‌گردد که هنگام تشنج، ایست قلبی کرده بود. بر اساس دستور عملی که داریم باید در این شرایط، ظرف ۵ دقیقه شکم بیمار را باز و کودک را خارج کنیم. وقتی این کار را شروع کردیم، قلب مادر برگشت، اما به علت خونریزی مغزی به کما رفت. همزمان ضربان قلب کودک نیز ایستاد که به محض به دنیا آمدن نوزاد، او را نیز احیا کردیم. مادر را به بخش مراقبت‌های ویژه فرستادیم؛ اما کودک ۲۴ ساعت بعد فوت کرد.»

تریاژ، واحد اطلاع رسانی نیست

آزاده تیرداد، پرستار اورژانس بیمارستان نفت تهران نیز درباره واحد تریاژ می‌گوید: «در این واحد، بیماران را به قسمت‌های مختلف بر اساس سطح‌بندی یک تا پنج ارجاع می‌دهیم. سطح یک، برای بیماری است که باید ۱۰۰ درصد از خدمات اورژانس استفاده کند و به احیا نیاز دارد. بیمار سطح دو نیازمند اقدام سریع اورژانسی است و برای انجام اقدام‌های سریع به این قسمت فرستاده می‌شود. بیمار سطح سه کسی است که به بخش اورژانس فرستاده می‌شود و خدمات لازم باید طی مدت زمان مشخصی ارائه شود، اما بیماران سطح چهار و پنج کسانی هستند که به صورت سرپایی ویزیت می‌شوند و مدت زمان بیشتری برای ویزیت آنها وجود دارد و باید به پزشکان عمومی مراجعه کنند.» او در ادامه به سختی‌های کار در واحد تریاژ می‌پردازد و ادامه می‌دهد: «متاسفانه برخی بیماران فکر می‌کنند که واحد تریاژ، مسئولیت اطلاع‌رسانی دارد، در حالی که این واحد بر اساس شرایط حال بیمار، او را به قسمت‌های مختلف ارجاع می‌دهد.»

تیرداد می‌افزاید: «بیماران ما به این دلیل که به صورت دائم به ما مراجعه می‌کنند، هنوز تفکرشان بر این است که باید بر اساس سیستم ۲۰ سال پیش خدمات ارائه دهیم. به عنوان مثال نوبت دهی، سیستمی شده؛ اما این را نمی‌توانند بپذیرند، یا اینکه بیماران اعزامی داریم که به صورت سیستمی نوبت نگرفته‌اند و روزی که بیمار به این مرکز می‌آید، مشخص نیست که پزشک متخصص در بیمارستان حضور داشته باشد. این افراد توقع دارند از طریق اورژانس مشکل آنها حل شود، در حالی که باید به کلینیک‌ها مراجعه کنند.»

> **خلیلی:**
> **تفاوت اصلی اورژانس بیمارستان نفت تهران با بیمارستان‌های دیگر، در مدت زمان ارائه خدمات است. بیماران در این مرکز سریع پذیرش و تا ۶ ساعت تعیین تکلیف شده و در صورت نیاز به بستری، به بخش‌های بستری بیمارستان ارجاع داده می‌شوند، ضمن آنکه تهیه دارو به عهده همراه بیمار نیست و خدمات اکو، اسکن و... نیز داخل بیمارستان انجام می‌شود**

اهمیت کار پرستار اورژانس

فاطمه حاج کاظمی، جانشین سرپرستار بخش اورژانس بیمارستان نفت تهران نیز می‌گوید: «حجم کاری در واحد اورژانس زیاد است؛ اما کسی آن را نمی‌بیند، زیرا همه فکر می‌کنند کار پرستار اورژانس، یعنی آزمایش گرفتن و... که این تفکر اشتباه است؛ چون وقتی بیماری به این واحد مراجعه می‌کند، اول پرستار بر بالین او حاضر می‌شود و انجام اقدام‌های اولیه با اوست. پزشک، بیمار را می‌بیند و می‌رود و این پرستار است که در کنار مریض می‌ماند و از آنجا که بیمار و همراه او به طور مداوم فقط با او سروکار دارند، از این رو پرستار باید به جای رادیولوژیست، آزمایشگاه و... پاسخگو باشد که این تفکر اشتباه است.»

در پایان این گزارش باید گفت؛ کسانی که در بخش اورژانس کار می‌کنند، باید روحیه بالایی داشته باشند تا بتوانند در کوتاه‌ترین زمان، بیماری را تشخیص و برای درمان اقدام کنند. این واحد، یکی از پررفت و آمدترین قسمت‌های بیمارستان است و به نوعی ویترین یک بیمارستان به شمار می‌رود؛ زیرا تمام فعالیت‌هایی که در این قسمت انجام می‌شود، قابل مشاهده است، از این رو باید به تمام کسانی که در این حرفه فعالیت می‌کنند، «خدا قوت» گفت.

۷ مهر، روز آتش نشانی و ایمنی گرامی باد

آتش نشانان جان برکفان صنعت نفت

سمیه راهپیما | سال ۱۳۵۹ بود که پالایشگاه آبادان در جنگ ایران و عراق از سوی دشمن مورد حمله هوایی قرار گرفت. پس از این اتفاق، آتش‌نشانان برای اطفای حریق وارد عمل شدند؛ اما این بار تنها آتش دشمن نبود، بلکه در حین اطفای حریق، بار دیگر این پالایشگاه بمباران شد و تعداد زیادی از آتش نشانان در این حادثه شهید شدند. حدود ۲۰ سال پس از این اتفاق، یعنی در سال ۱۳۷۹، ستاد هماهنگی امور ایمنی آتش‌نشانی کشور پیشنهاد داد تا به بهانه این اتفاق، ۷ مهر به عنوان روز ملی آتش‌نشانی و ایمنی نامگذاری شود و شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز آن را تصویب کرد. به بهانه این روز ،هفته‌نامه «مشعل» گزارشی از فعالیت های آتش نشانی و ایمنی صنعت نفت تهیه کرد. است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

جنگ آتش‌نشانان با آتش تمامی ندارد و وقتی صدای آژیر را می‌شنوند، لحظه‌ای را برای رسیدن به محل حادثه تلف نمی کنند تا هر چه زودتر برای نجات این صنعت، دل به حادثه بزنند. رشادت‌های آتش‌نشانان، داستان‌های فراوانی دارد که موضوع بسیاری از آنها ایثار و از خود گذشتگی است. آتش‌نشانان، یادآور شجاعت‌ها و از جان گذشتگی‌های انسان‌های بزرگی از جنس ایثار هستند که با تلاش و کوشش خود به زندگی مردم، ایمنی و آرامش می‌دهند. یکی از افرادی که سالیان سال است در بخش آتش‌نشانی و ایمنی صنعت نفت فعالیت می کند، محمد پورراکی است که اکنون سمت معاون ایمنی و آتش‌نشانی اداره کل اچ اس ای وزارت نفت را به عهده دارد. او در خصوص تاریخچه روز ایمنی و آتش‌نشانی می گوید: «به دلیل رشادت کارکنان پالایشگاه آبادان در دوران جنگ تحمیلی روزی را به نام روز ایمنی و آتش‌نشانی نامگذاری کرده‌اند و سابقه تشکیل نخستین ایستگاه آتش‌نشانی در صنعت نفت ایران به ۹۰ سال پیش بازمی‌گردد.» او به برنامه‌های روز ایمنی و آتش نشانی از سوی این معاونت اشاره می کند و ادامه می‌دهد: «هر سال پیام وزیر نفت را به شرکت‌ها ارسال می کنیم و با توجه به اهمیتی که ایشان به موضوع ایمنی می دهند، سعی می‌کنیم هر سال این پیام را از سوی وزیر ابلاغ کنیم.» به گفته پورراکی، «برای امسال سیاست‌ها و خط مشی‌هایی از جمله صلاحیت حرفه‌ای، فرماندهان صحنه واچ‌اس‌ای پیمانکاران را در وزارتخانه دنبال می‌کنیم و روز ایمنی و آتش‌نشانی، پیامی است تا شرکت‌ها این موارد را سر لوحه کار خود قرار دهند.» به گفته او، «برنامه‌هایی برای کنترل حوادث صنعت نفت مشخص کرده‌ایم که از آن جمله می توان به تربیت فرماندهان صحنه، بازبینی ایمنی پیش راه‌اندازی(PSSR)، برنامه‌ریزی منابع سازمانی (ERP)، طرح جامع اچ‌اس‌ای منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس جنوبی، ایمنی و هوانوردی فرودگاه صنعت نفت، کمیته های تخصصی ایمنی و آتش‌نشانی، بازدیدها، راهنماها و ابلاغیه‌های دستور عمل‌های اچ‌اس ای اشاره کرد که هر کدام از آنها زیر برنامه‌هایی دارد.» پورراکی می‌گوید: «وقتی حادثه‌ای در صنعت اتفاق می‌افتد، نقشه راهی داریم که بر اساس آن نخست فرم اطلاع‌رسانی اولیه برایمان ارسال می‌شود و بعد از آن، بر اساس مهم بودن حادثه بازدید میدانی داریم و گزارش اولیه را تهیه می کنیم در ادامه نیز به دنبال گزارش ثانویه می‌رویم و بعد از تکمیل، آن را به وزیر نفت ارائه می‌دهیم، ضمن آنکه پایان هر گزارش نیز درس آموزی از حوادث داریم.»

ایمنی؛ کاهش خسارت‌های مالی

از آنجا که بروز هر حادثه در صنعت نفت، علاوه بر صدمات انسانی، باعث وارد آمدن خسارت‌های مالی، آسیب به محیط زیست، آسیب‌های اجتماعی و حتی خدشه‌دار کردن برند و اعتبار شرکت‌ها می‌شود، پیشگیری از حوادث از طریق آموزش کارکنان، بازدید و ممیزی‌های دوره‌ای، به کارگیری و نظارت بر استانداردهای طراحی، عملیاتی و... جزو ماموریت‌ها و اولویت‌های کاری امور ایمنی و آتش‌نشانی شرکت ملی صنایع پتروشیمی به شمار می‌رود. سعید باغبانی، سرپرست مدیریت اچ اس ای شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران در این باره می گوید:

«برای جلوگیری از حوادث و کاهش خسارت‌های ناشی از آن، وظیفه‌ای مهم و اساسی به عهده داریم که با حصول اطمینان از عملکرد ایمن در کار، می توان از حوادث بهداشت و محیط زیست پیشگیری کرد.» او با بیان اینکه برای پیشبرد اهداف ایمنی، زیر هدف‌هایی در نظر گرفته‌ایم، ادامه می‌دهد: «مهمترین این زیرهدف‌ها، تامین نیازمندی‌ها و تجهیزات است که برای تحقق این امر باید ابزار و تجهیزات را تامین کنیم و سطح دانش کارکنان و متولیان را در واحد ایمنی افزایش دهیم. همچنین باید رفتارها را تحت کنترل قرار دهیم که در این زمینه انجام ممیزی‌ها برای حصول اطمینان از رعایت مقررات، دستورعمل‌ها و ایمن بودن شرایط ضروری است، ضمن آنکه ایجاد کمیته‌های تخصصی نیز بسیار راهگشاست..» باغبانی می‌افزاید: « درحوزه ایمنی و آتش نشانی برنامه‌هایی را در دست داریم که از آن جمله می توان به تدوین الزام‌ها و دستورعمل‌های سیستم مدیریت ایمنی فرایند (PSM)، تدوین دستورعمل‌های عملیاتی(SOP) در حوزه آتش‌نشانی و مدیریت ایمنی فرایند، تدوین راهنمای ارزیابی و مطالعات کیفی ریسک QRA شرکت‌های پتروشیمی، تدوین دستورعمل تعیین صلاحیت نیروهای ایمنی و آتش‌نشانی و برنامه آموزشی ارتقای آنها و تدوین معیارها و ضوابط ایمنی و آتش‌نشانی فاز ۳ صنایع تکمیلی منطقه عسلویه اشاره کرد.»

درس آموزی از حوادث

مانی عبدالهزاده، مدیر اچ اس ای شرکت ملی نفت ایران نیز در خصوص ارتقای سطح ایمنی و آتش‌نشانی این شرکت می گوید: «برای ارتقای سطح ایمنی و آتش‌نشانی با بررسی‌های کارشناسی و کاستی سنجی‌های انجام شده در سطح شرکت ملی نفت ایران و بررسی وضعیت ایمنی و آتش‌نشانی شرکت‌های معتبر بین‌المللی، برنامه‌ها و پروژه‌های زیادی به صورت کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت تعریف کرده‌ایم. پروژه نخست، ممیزی و ارزیابی وضعیت آتش‌نشانی شرکت ملی نفت ایران بر اساس استانداردهای معتبر بین‌المللی است. با انجام این پروژه، وضعیت آتش‌نشانی این شرکت بر اساس استاندارد NFPA مشخص و سپس برای استانداردسازی و ارتقای آن، راهکارهای مناسبی بر اساس استاندارد ارائه می‌شود. همچنین وضعیت ایمنی و آتش‌نشانی چهار تاسیسات خشکی و دریایی مورد ارزیابی قرار می گیرد. پروژه دیگری که در دست انجام است، بازنگری و تدوین مقررات ایمنی تخصصی شرکت ملی نفت ایران است. مقررات ایمنی تخصصی این شرکت به سال ۱۳۵۳ مربوط است که با توجه به تغییر استانداردها، فناوری و... به بازنگری نیاز داشت که این مهم در حال انجام است و این مقررات طی ۶ ماه آینده در سطح شرکت ابلاغ می‌شود.»

او ادامه می‌دهد: «دو پروژه دیگر نیز آسیب شناسی سیستم مدیریت اچ‌اس‌ای و ارزیابی عملکرد اچ‌اس‌ای شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران با رویکرد PSM و تعیین حریم ایمنی خطوط لوله، تاسیسات و چاه‌ها(بخش خشکی) است که اهمیت بسزایی در ارتقای سطح ایمنی دارد. مناقصه این دو پروژه نیز انجام شده و منتظر اعلام برنده مناقصات هستیم. ضمن آنکه به منظور نوسازی ناوگان آتش‌نشانی، خرید ۶۴ دستگاه خودروی آتش‌نشانی شرکت‌های تابعه نیز در دست انجام است. مراحل پایانی پروژه ارزیابی ریسک حریق (FRA) میدان نفتی آزادگان شمالی نیز با همکاری شرکت مهندسی و توسعه نفت و یکی از شرکت‌های ذیصلاح داخلی نیز در حال انجام است که نتایج این مطالعات، به ارتقای سطح ایمنی و آتش‌نشانی طرح‌های توسعه‌ای کمک شایانی می کند.» عبدالهزاده ادامه می‌دهد: «امسال بر اساس بررسی‌های کارشناسی و تجزیه و تحلیل حوادث سال‌های اخیر از سوی این مدیریت و با همکاری اداره آموزش مرکزی، بسته دوره‌های آموزشی الزامی مرتبط با درس آموزی حوادث شامل ۶ دوره آموزشی تعریف و برای اجرا به شرکت‌های فرعی و تابعه ابلاغ شده است که در حال برنامه‌ریزی و نظارت بر فرایند اجرای آنها هستیم.»

بهره‌مندی از آموزش فرماندهان صحنه

محمدرضا یوسفی پور، رئیس اچ اس ای شرکت ملی گاز ایران نیز می گوید: «برای پایش وضعیت آمادگی کارکنان اچ اس ای، مانورهای عملیاتی و آتش‌نشانی در سطح شرکت‌های تابعه به مناسبت روز ایمنی و آتش نشانی برگزار می‌شود، همچنین برای بررسی وضعیت آمادگی کارکنان ایمنی و آتش‌نشانی، مانورهای علمیاتی و آتش‌نشانی در سطح شرکت‌های تابعه برگزار خواهد شد.» به گفته او «این مدیریت در نظر دارد از ماموریت فرانسه همکاران شرکت‌های تابعه در دوره «فرماندهی صحنه» حداکثر استفاده را ببرد، از این‌رو از حدود دو ماه گذشته جلسه‌هایی با همکاران اعزامی تشکیل شده تا برای تمامی آتش‌نشانان شرکت گاز و حتی شرکت‌های تابعه وزارت نفت، نشستی عمومی با هدف ترویج موضوعات آموخته شده برگزار شود، ضمن آنکه اقدام‌های فرهنگی و اطلاع‌رسانی از طریق شبکه‌های اینترانت داخلی، تهیه فایل‌های آموزشی و برگزاری جلسه‌های کمیته‌های اچ اس ای را نیز در دستور کار داریم.» یوسفی پور ادامه می‌دهد: «شرکت ملی گاز ایران چهار دسته فعالیت عملیاتی در بخش پالایش، انتقال، شبکه توزیع گاز و همچنین پروژه‌های عمده ملی در دستور کار دارد که عبارتند از یکپارچه‌سازی اقدام‌ها مبتنی بر ریسک، اقدام‌های مبتنی بر ارزیابی انطباق و پایش، آماده به کار بودن سیستم‌های ایمنی و آتش نشانی و ایمنی پیش راه‌اندازی (PSSR).» او در ادامه به آموزش‌های حوزه اچ اس ای اشاره می کند و می‌افزاید: «این آموزش‌ها در دو دسته انجام می‌شود، دسته اول به کارکنان اچ اس ای مربوط است که به منظور ارتقای سطح علمی و تخصصی این گروه از کارکنان، به عنوان اعضای خانواده بزرگ اچ اس ای، هر ساله دوره‌های مختلفی برگزار می‌شود. دسته دوم نیز آموزش دوره‌های کاربردی برای تمامی کارکنان است، به طوریکه دوره‌های ایمنی و آتش‌نشانی از اولویت بالایی برخوردار است. هر ساله طیف وسیعی از آموزش‌های عمومی با موضوع ایمنی، آتش نشانی و اطفای حریق(تئوری و عملی) برگزار می‌شود که بر اساس آخرین ارزیابی سالانه اچ اس ای شرکت‌های تابعه، تاکنون حدود ۷۰۰ هزار نفر ساعت دوره‌های آموزشی در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی برگزار شده است. علاوه بر دو دسته کارکنان فوق، شرکت ملی گاز ایران نیز در سال‌های گذشته در تمام مراکز استان‌های مهم، نسبت به فرهنگ‌سازی ایمنی، بویژه برای پیمانکاران اقدام کرده که در این زمینه ۱۲ هزار نفر ساعت در سال ۹۲ و ۱۹ هزار نفر ساعت نیز در سال ۹۵ آموزش اچ اس ای داشته است و در سال جاری نیز با حضور کارکنان پیمانکار برای ۲۵ هزار نفر ساعت، نشست‌های آموزشی، هم‌اندیشی و درس آموزی حوادث گذشته برگزار خواهد شد.»

تست میدانی فوم آتش‌نشانی

ایرج کلهری، مدیر اچ اس ای شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران نیز می گوید: «یکی از حیاتی ترین اقلام مورد نیاز واحدهای آتش‌نشانی برای اطفای حریق، مواد تولید کف آتش‌نشانی (فوم آتش‌نشانی) است که تا قبل از سال ۱۳۹۲ شرکت‌های زیر مجموعه به علت نداشتن رویه و ضعف عوامل خرید، پس از تهیه و خرید با مشکلاتی روبه رو می‌شدند. با توجه به اهمیت این موضوع، از آن سال تاکنون با ایجاد کمیته‌ای تخصصی متشکل از خبرگان و افراد با تجربه در حوزه آتش‌نشانی، ساختار نظام یافته و رویه‌ای یکسان برای تهیه و خرید انواع فوم‌های آتش‌نشانی فراهم شده است.»

به گفته او «حوادث منجر به فوت در سطح پالایش و پخش به صورت فنی بررسی شده و در قالب درس آموزی از حوادث به تمامی شرکت‌های زیر مجموعه ارسال می‌شود تا ضمن تجزیه و تحلیل آن از تکرار در سایر شرکت‌ها جلوگیری شود.»

کلهری با اشاره به ممیزی‌های ایمنی و آتش‌نشانی می گوید: «برای مقایسه عملکرد شرکت‌های زیر مجموعه با استانداردها و دستورعمل ابلاغی، گروه ممیزی همه ساله به شرکت‌های مذکور اعزام و عملکرد آن‌ها رتبه بندی شده و ضمن صدور اقدام‌های اصلاحی، از شرکت‌های برتر در روز ایمنی و آتش‌نشانی تقدیر و تشکر معنوی و مادی می‌شود.»

در پایان می توان گفت، آموزش و فرهنگ‌سازی برای افزایش مهارت‌های کارکنان ایمنی و آتش‌نشانی صنعت نفت، بسیار مهم و حیاتی است، به گونه‌ای که در آموزش می توان نکات آموزنده از حوادث سال‌های گذشته را با عنوان درس آموزی از حوادث مورد بررسی و آموزش قرار داد تا به این طریق با کاهش خطرات انسان ساخت روبه رو باشیم. ایمنی و آتش‌نشانی در صنعت نفت، از اهمیت بسزایی برخوردار است، به گونه‌ای که برای ارج نهادن به تلاش‌های بی وقفه کارکنان این حوزه، روزی به عنوان «روز ایمنی و آتش‌نشانی» در تقویم رسمی کشور در نظر گرفته شده که مصادف با ۷ مهر ماه است.

گفت‌وگوی «مشعل» با مدیر بهینه سازی انرژی در بخش ساختمان

سرمایه‌گذاری بافناوری ۱۰۰ درصد ایرانی

مشعل – سمیه راهبیما - مدیریت بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش ساختمان در ابتدای سال ۱۳۸۰ با توجه به سهم بالای این بخش در مصرف انرژی کشور، در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت تشکیل شد. بررسی‌های صورت گرفته در سال ۱۳۷۹ بیانگر این واقعیت بود که بخش خانگی با سهمی ۴۰ درصدی از کل انرژی مصرفی کشور، بالاترین سهم را در میان سایر بخش‌های اقتصادی به خود اختصاص داده که از این میان بیشترین میزان مصرف مربوط به گاز طبیعی و بیشترین ارزش انرژی مصرفی نیز مربوط به نفت سفید بوده است. مقایسه مصرف انرژی بین ساختمان‌های کشور با مقدار متناظر آن در کشورهای توسعه یافته، گویای فاصله زیاد این دو مقدار بود که این تفاوت، تجدید نظر اصولی در سیاست‌های مصرف انرژی در بخش ساختمان را ضروری می‌ساخت؛ هر چند به دلیل پایین بودن بهای انرژی در کشور، مصرف‌کنندگان هزینه گزافی را نمی‌پردازند؛ اما با در نظر گرفتن این نکته که یارانه انرژی از سوی دولت پرداخت می‌شود، براحتی می‌توان دریافت که صرفه‌جویی در مصرف انرژی از دید کلان و ملی چه فوایدی به همراه خواهد داشت. بر این اساس سیاست‌ها و برنامه‌های بخش ساختمان به منظور دستیابی به اهداف بهینه سازی مصرف انرژی در کشور پیگیری شد که در این میان می‌توان به تبلیغات و ارائه اطلاعات، تدوین مقررات و استانداردها، تحقیق، توسعه، سازماندهی بهینه‌سازی مصرف انرژی و اعطای امتیازات، تشویق‌های مالیاتی و وام‌ها اشاره کرد. بر اساس اهمیت این موضوع، هفته‌نامه «مشعل» گفت‌وگویی با رضا شادرخ راد، مدیر بهینه سازی انرژی در بخش ساختمان شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت تهیه کرده است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

اکنون در بخش ساختمان طرح‌های ماده ۱۲ دنبال می‌شود. این طرح‌ها به کجا رسیده است؟

کشور ما با توجه به تنوع آب و هوایی، با مصرف بالای انرژی در بخش ساختمان روبه‌روست، طبق آخرین ترازنامه منتشر شده در سال ۹۴ میزان مصرف انرژی در بخش خانگی و تجاری حدود ۵۳ میلیارد متر مکعب بوده است و روزانه به طور متوسط ۱۴۶ میلیون متر مکعب مصرف داشته‌ایم. این میزان برای ماه‌های سرد سال به ۲۹۰ میلیون متر مکعب رسیده که عدد خیره کننده‌ای در بخش ساختمانی به شمار می‌رود. با در نظر گرفتن شاخص مصرف انرژی می‌توان شاخصی را تعریف کرد که بر اساس آن میزان مصرف انرژی به ازای هر متر مربع ساختمان مسکونی یا تجاری سنجیده می‌شود، بنابراین می‌توان گفت که در کشورمان با توجه به تنوع اقلیمی متوسط، شاخص مصرف انرژی در بخش مسکونی ۴۳۰ کیلو وات ساعت به متر مربع است که این میزان در حوزه اداری به بیش از ۵۷۰ کیلو وات ساعت به متر مربع می‌رسد که شامل برق و گاز طبیعی می‌شود. میزان مصرف سالانه گاز طبیعی بخش مسکونی حدود ۲۶ متر مکعب گاز به ازای هر متر مربع زیربناست که این میزان در بخش تجاری و اداری به ۲۵ متر مکعب گاز طبیعی در سال می‌رسد. بر اساس استانداردهای جهانی، میزان مصرف انرژی در بخش مسکونی و تجاری در کشورمان بالاست، زیرا در سبد انرژی ساختمان، حدود ۶۳ درصد گاز طبیعی در بخش مسکونی و نزدیک به ۵۰ درصد در بخش تجاری مصرف می‌شود. از این رو شرکت بهینه سازی مصرف سوخت از سال ۱۳۹۲ با توجه به ظرفیت بالای موجود در بخش ساختمان، اولین طرح ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر با عنوان ارتقای کارایی ۶۰۰ هزار دستگاه از موتورخانه‌های کشور تعریف شد و از این سال به بعد به دنبال گرفتن مصوبات و نهایی کردن قراردادها، روش اندازه‌گیری صحه‌گذاری صرفه‌جویی گاز و کارهای پیش قرارداد در چارچوب مصوبه شورای اقتصاد بودیم تا این که در سال ۱۳۹۶ موفق به امضای قرارداد با سرمایه گذاران داخلی حوزه صرفه جویی شدیم. این قرارداد به صورت ESCO است؛ به این شکل که سرمایه‌گذاران عامل صرفه جویی در ساختمان‌های هدف، اقدام‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت را انجام می‌دهند و بر اساس خط مبنای مصرف گاز حداقل ۲ سال گذشته ساختمان‌ها، بعد از اجرای راهکارهای بهینه‌سازی، صرفه‌جویی انرژی محاسبه می‌شود. ما در واحد اندازه‌گیری و صحه‌گذاری (M&V)، به سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی به ازای هر متر مکعب گاز صرفه‌جویی شده، ۱۳ سنت یا معادل ریالی آن را تا حداکثر ۶۰ ماه در اقساط سه ماهه پرداخت می‌کنیم. میزان پرداخت‌های یارانه به سرمایه‌گذار در سقف سرمایه‌گذاری انجام شده، در ساختمان‌هایی است که راهکارهای بهینه‌سازی مصرف سوخت در آنها انجام می‌شود.

چه برنامه هایی در زمینه بهینه سازی بخاری ها دارید؟

با توجه به این که ۸۰ درصد گرمایش کشور به وسیله بخاری تامین می‌شود، برای ارتقای بازده بخاری کشور، طرحی با عنوان «کمک به جایگزینی و اسقاط یک میلیون دستگاه بخاری مرسوم با بخاری‌های گازسوز دودکش دار راندمان بالا (هرمتیک) » تهیه کرده ایم که با استفاده از این طرح، میزان صرفه‌جویی بسیار بالایی را شاهد خواهیم بود. اکنون بخاری‌های با راندمان D و پایین‌تر در کشور تولید و توزیع می‌شود و بخاری‌هایی که در این طرح مد نظر داریم، بخاری‌های با رتبه A است.

اکنون میزان مصرف انرژی بخاری‌هایی که در منازل و اماکن عمومی در کشورمان نصب می‌شود، در محاسبه‌هایی که انجام داده‌ایم، برای هر دستگاه بخاری نزدیک به ۱۲۲۵ متر مکعب گاز طبیعی است. بخاری‌های هرمتیک (نسل سوم بخاری‌هایی که توسعه پیدا کرده‌اند)، به جای این که تامین هوای احتراق را از داخل اتاق انجام دهند، از طریق دودکش دو جداره، هوای احتراق را از بیرون تامین می‌کنند و داخل لوله بخاری پیش گرم می‌شوند که با این روش بازده سیستم گرمایشی کشور بشدت بالا می‌رود. طبق آزمایش‌های انجام شده و رتبه انرژی که دارد، یک بخاری هرمتیک با رتبه A، تقریبا در طول فصل سرما ۶۰۰ متر مکعب گاز طبیعی مصرف می‌کند.

بخاری هرمتیک چه مزایایی دارد؟

این نوع بخاری افزون بر کاهش مصرف سوخت و راندمان بالا، مزایای زیادی دارد که از آن جمله می‌توان به کاهش خطر مرگ خاموش اشاره کرد. این نوع بخاری با توجه به این که هوای احتراق را از بیرون تامین می‌کند، هیچ مشکلی در زمینه کمبود اکسیژن و مرگ‌های خاموش ندارد؛ زیرا دیگر هوایی از داخل مصرف نمی‌شود که میزان دی اکسید کربن و منوکسید کربن افزایش یابد. از دیگر مزایای این بخاری، جداره سرد آن است؛ زیرا بدنه آن پلاستیکی بوده و خطراتی مانند سوختگی و... مصرف‌کنندگان را تهدید نمی‌کند.

چگونه به فکر تولید بخاری‌های هرمتیک افتادید؟

بر اساس مقررات ملی ساختمان، نصب بخاری در اماکن عمومی که هوا را از داخل تامین می‌کنند، ممنوع است، از این رو سازمان نوسازی مدارس برای گرمایش مدارس به پکیج و شوفاژ روی آورد که بسیار پر هزینه بود. طبق گزارش‌های دریافتی، سازمان نوسازی مدارس، بیش از ۱۰ میلیون تومان برای گرمایش یک کلاس درس هزینه می‌کرد که پیش‌بینی می‌شود با تولید بخاری‌های هرمتیک، قیمت این نوع بخاری پایین‌تر از ۲ میلیون تومان باشد.

در این طرح قرار است در بازه‌های زمانی سه ماهه و به صورت یکنواخت برای هر بخاری ۲۰۴ دلار کمک بلاعوض شود، یعنی به مدت سه سال و هر ۳ ماه یک بار به شرکت و نهادی که بخاری را تهیه و آماده می‌کند، ۱۷ دلار داده شود تا قیمت بالای بخاری برای مصرف‌کننده کاهش یافته و با صرفه باشد.

چه برنامه‌ای در سال ۹۷ در دستور کار دارید؟

قصد داریم تا پایان سال ۹۹، یک میلیون بخاری را تعویض کنیم که در صورت رسوخ فناوری در بازار، امکان افزایش این عدد وجود دارد. طرح ماده ۱۲ بیش از این که به نفع سرمایه گذار و مصرف کننده باشد، به نفع دولت است؛ زیرا با کاهش مصرف انرژی در بخاری‌ها، دولت یارانه کمتری را در فصل سرد پرداخت می‌کند؛ بنابراین پیش‌بینی می‌کنیم با اجرای طرح بخاری‌های هرمتیک، یک میلیون بخاری تعویض شود که از این تعداد ۲۰۰ هزار دستگاه در امسال ، ۳۰۰ هزار دستگاه در سال ۹۸ و ۵۰۰ هزار دستگاه نیز در سال ۹۹ تعویض خواهد شد و به این ترتیب به ازای هر یک دستگاه بخاری ۶۰۰ متر مکعب در سال صرفه جویی خواهد شد که پس از اجرای کامل طرح ، شاهد صرفه‌جویی سالانه ۶۰۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی با اجرای کامل طرح خواهیم بود.

آیا برنامه‌ای برای موتور خانه‌ها در سال ۹۷ دارید؟

امسال ارتقای بازده ۳۰ هزار موتورخانه را در دستور کار داریم و بیش از ۴۰ راهکار برای آن در نظر گرفته‌ایم. همانطور که می‌دانید، شاخص انرژی در بخش ساختمان بالاست و در بخش موتورخانه دچار معضل بزرگ بازده تجهیزات موجود در موتورخانه‌ها هستیم که حدود ۵۰ درصد است؛ اما امروز در دنیا سیستم‌های نوین گرمایشی به صورت مرکزی استفاده می‌شود و این میزان بازده حدود ۹۵ درصد است. به عبارت دیگر گرمایش مرکزی ساختمان‌ها در دنیا به صورت فناوری سیستم‌های پیکج مرکزی و سیستم‌های بویلر چگالشی است. اکنون در اروپا نصب بویلرهای چگالشی در تمام ساختمان‌ها اجباری است و اگر کسی بخواهد موتورخانه مرکزی داشته باشد، طبق مقرراتی که وجود دارد، باید بویلرهای چگالشی نصب کند. بویلرهای چگالشی نسبت به بویلرهای معمولی حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد بازده بیشتری دارند، از این رو دو سال پیش، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در ۱۰ ساختمان و باشگاه زیر مجموعه شرکت ملی نفت بویلرهای چگالشی نصب کرده که شاهد کاهش حدود ۵۰ درصدی مصرف انرژی در ساختمان‌ها هستیم.

برای ارتقای بازده موتورخانه‌ها چند راه حل وجود دارد. نخست طرح تعویض موتورخانه‌ها با سیستم‌های چگالشی با بازده بالاست؛ اما چون ۵۰ درصد ساخت این بویلرها تولید داخل نیست، در این زمینه با افزایش قیمت‌ها روبه‌رو هستیم.

دومین راهکاری که در ساختمان‌ها اجرا خواهیم کرد، طرح CCHP (تولید همزمان سرمایش، گرمایش و توان) در ساختمان‌های اداری، تجاری و عمومی، ساختمان‌هایی است که مصرف انرژی بالایی در ۲۴ ساعت دارند. برای این طرح نیز ۳ تا ۴ ساختمان انتخاب شده که طبق ماده ۱۲، اولین ساختمان، مجتمع ورزشی - آموزشی محمود آباد است. مزیت طرح یاد شده این است که وقتی گاز وارد این سیستم می‌شود، تقریبا ۹۰ درصد بازده خواهیم داشت که از این میزان، بیش از ۴۰ درصد به برق و نزدیک به ۵۰ درصد نیز به حرارت تبدیل می‌شود. راهکار دیگری که برای ساختمان ها داریم، شامل تمامی راهکارهاست، از جمله کنترل هوشمند، عایق کاری تاسیسات موتورخانه، معاینه فنی موتورخانه، تعویض پنجره و... است و هر کدام از این راهکارها را صاحب ساختمان یا سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی در ساختمان اجرا می‌کند که هزینه آن از سوی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت قابل پرداخت خواهد بود. از این رو تاکنون ۸ قرارداد با شرکت‌های مختلف امضا کرده‌ایم و این کار شروع شده است.

چگونه بر کارها نظارت دارید؟

ما چارچوبی داریم که در آن، سرمایه‌گذار عامل صرفه جویی، در سامانه به سما (www.behsama.ir) ثبت نام می کند. در این سامانه ابتدا از سوی واحد اندازه‌گیری و صحه‌گذاری، خط مبنای ساختمان بر اساس مصرف گاز گذشته ترسیم می‌شود و شرکت‌های سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی، بر اساس خط مبنای ساختمان و پیشنهادی که دارند، به شرکت بهینه‌سازی پیشنهاد خود را ارائه می‌کنند. بعد از آن موافقتنامه‌ای بین سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی و مشتری (صاحب ساختمان) مبادله می‌شود. برای ساختمانی که انتخاب شده ، واحد اندازه‌گیری و صحه‌گذاری بر روند اجرای راهکارها، محاسبه صرفه‌جویی و... نظارت می‌کند و بعد از اتمام، دیگر کاری با سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی نداریم و قبض‌های گاز و خط مبنای ساختمان در واحد اندازه‌گیری و صحه‌گذاری ملاک می‌شود و فاصله بین خط مبنا و مصرف واقعی که صورت گرفته است، به عنوان صرفه‌جویی به سرمایه‌گذار عامل صرفه جویی پرداخت خواهد شد.

آیا برنامه‌ای برای حمایت از کالای داخلی دارید؟

طرح ماده ۱۲ به طور غیر مستقیم، کمکی به تولیدکنندگان داخل است و اکنون ۴ تا ۵ پیمانکاری که در این طرح برای سرمایه‌گذاری آمده‌اند، با فناوری ۱۰۰ درصد ایرانی کار می‌کنند.

اکنون بیشتر ساختمان‌هایی که ساخته می‌شود، بر اساس استانداردهای انرژی نیست. در این زمینه چه کاری انجام داده‌اید؟

برنامه‌ای که امسال در شرکت بهینه سازی مصرف سوخت داریم، این است که تا کنون طرح‌های تعریف شده، برای ساختمان‌ها ی موجود بوده است. متاسفانه در هنگام ساخت ساختمان و نصب تجهیزات سرمایشی و گرمایشی، از سوی بهینه سازی هیچ نظارتی روی ساختمان‌ها نمی‌شود و متاسفانه ساختمانی‌هایی که به صورت جدید ساخته می‌شود، میزان انرژی آن‌ها بالاتر از ساختمان‌ها ی قدیمی است.

در حال حاضر مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان را داریم که متاسفانه تا امروز از سوی مهندسان ناظر و شهرداری‌ها دنبال نشده است. برای رفع این مشکل، امسال بحث رتبه‌بندی ساختمان‌ها را در برنامه کاری داریم تا از طریق سازمان نظام مهندسی در ساختمان‌های جدید، شاخص‌های انرژی رعایت شود.

طبق گفته شما اگر ساختمانی رتبه بهینه‌سازی را نگیرد، پایان کار به او داده نمی‌شود.

همانطور که می‌دانید، در حوزه ساختمان چهار وزارتخانه به صورت مستقیم همکاری دارند؛ وزارت صنایع و معادن تجهیزات و کالاهای ساختمانی را می‌سازد؛ وزارت راه و شهرسازی و همچنین وزارت کشور از طریق شهرداری‌ها و وزارت نفت و نیرو نیز گاز ، برق و آب را تامین می‌کنند، از این‌رو تمام آن‌ها با هم یک کار را انجام می‌دهند.

آیا برنامه‌ای در زمینه لوازم خانگی دارید؟

در حال حاضر از طریق استانداردها و کمک به اداره استاندارد و تدوین استاندارد تجهیزاتی که مصرف گاز دارند، همکاری می‌کنیم. امسال شرکت ملی نفت ایران قول مساعد داده تا تامین اعتبار صورت گیرد و بتوانیم در تدوین استانداردهای لوازم خانگی فعال شویم. در لوازم خانگی روی سیستم‌های بخاری فعال هستیم و در یک دوره نیز روی مشعل‌ها فعالیت داشتیم.

پیش‌بینی می‌کنیم با اجرای طرح بخاری‌های هرمتیک، یک میلیون بخاری تعویض شود که از این تعداد ۲۰۰ هزار دستگاه در امسال، ۳۰۰ هزار دستگاه در سال ۹۸ و ۵۰۰ هزار دستگاه نیز در سال ۹۹ تعویض خواهد شد که به این ترتیب به ازای هر یک دستگاه بخاری ۶۰۰ متر مکعب در سال صرفه جویی می شود

وزارت نفت

آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت ایران ابلاغ شد

وزیر نفت، آیین‌نامه نظام استانداردسازی صنعت نفت را به منظور تعیین، بازنگری و نظارت بر حسن اجرای استانداردهای صنایع نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش ابلاغ کرد. دراین آیین‌نامه که ازسوی بیژن زنگنه به قائم‌مقام و معاونان وزیر، همچنین مدیران کل و رؤسای واحدهای مستقل ستادی وزارت نفت ابلاغ شده، مدیریت و راهبری فرآیند استانداردسازی و نظارت براجرای آن در صنعت نفت ایران با محوریت معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، ایجاد زمینه مناسب در وزارت نفت و شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه برای همکاری با سازمان ملی استاندارد ایران و کلیه ذی‌نفعان در بخش‌های دولتی و غیردولتی در فرآیند استانداردسازی صنعت نفت و ایجاد زمینه مناسب در وزارت نفت و شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه برای نظارت بر اجرای استانداردهای صنعت نفت ایران هدف‌گذاری شده است. براساس آیین‌نامه ابلاغی ازسوی وزیر نفت، ارکان اصلی استانداردسازی در صنعت نفت ایران، شورای سیاستگذاری استاندارد، معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، کمیته‌های استانداردسازی در شرکت‌های اصلی و کمیته‌های تخصصی استاندارد است. در این آیین‌نامه، ترکیب اعضا و شرح وظایف هر یک از این ارکان تشریح شده است. آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت ایران در اجرای بند «۲» از جزء «الف» ماده (۳) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و تبصره‌های «۱» و «۳» از ماده (۳) و ماده (۴) قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد ابلاغ شده و موضوع این آیین‌نامه با برخی اسناد بالادستی از جمله بخشی از بند «ج» سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی با عنوان توسعه و ارتقای استانداردهای ملی و انطباق نظام‌های ارزیابی کیفیت، بند «۲۴» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با عنوان «افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آنها»، بندهای «۳»، «۱۶»، «۱۷» و «۳۰» قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و «قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد» مصوب مجلس شورای اسلامی مرتبط است.

تشکل وزارت نفت

محکومیت حادثه تروریستی اهواز از سوی تشکل وزارت نفت

درپی حادثه تروریستی اهواز تشکل فرزندان شاهد شاغل در صنعت نفت کانون با صدور بیانیه‌ای، این جنایت را محکوم کرد. متن بیانیه به این شرح است:

بسم‌رب‌الشهدا والصدیقین

مایادگاران شهدا و ایثارگران ایران اسلامی شهادت جمعی از نیروهای مسلح جان برکف و مردم شهید پرور اهواز را به دست عوامل مزدور استکبار جهانی و دولت‌های رو به زوال منطقه به پیشگاه حضرت ولی عصر (ارواحنافداه)، مقام معظم رهبری، ملت شریف ایران و مردم قهرمان خوزستان تسلیت عرض نموده وازدرگاه ایزدمنان برای شهدای این حادثه تروریستی همنشینی با سیدالشهدا(ع) وبرای مجروحین عزیز این حادثه، شفای عاجل مسئلت داریم. درادامه این بیانیه آمده است: ضمن محکوم کردن جنایت ددمنشانه اعلام می‌داریم تا پای جان در راه ارزش‌های والای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایستاده و دوباره بیعت‌خود رابا رهبر عزیزمان وخون پاک ومطهر شهدا اعلام می‌داریم و یقین داریم این نظام با این خون‌های پاک مستحکم‌تر به راه خود ادامه خواهد داد.

وزارت نفت

اعلام فراخوان ارزیابی و توسعه دفاتر مدیران و معاونان حوزه وزارتی صنعت نفت

مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت به منظور تقویت کادر رؤسای دفاتر مدیران و معاونان حوزه وزارتی، انتخاب رئیس دفتر حرفه‌ای را در دستور کار قرار داده و به این منظور فراخوانی اعلام کرده است.

در فراخوان طرح ارزیابی و توسعه دفاتر مدیران و معاونان حوزه وزارتی صنعت نفت که از سوی مرکز توسعه مدیریت این صنعت اعلام شده، آمده است: همه کارکنان رسمی، قرارداد مدت معین و مدت موقت واجد شرایط می‌توانند از تاریخ هفتم تا هفدهم مهر ماه امسال با مراجعه به سامانه portal.nioc.ir نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند. سکونت در تهران، حداکثر سن ۴۰ سال، مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی و حداقل سه سال سابقه کار در صنعت نفت به عنوان شرایط اولیه ثبت‌نام در این سامانه عنوان و در بخش مهارت‌های مورد نیاز، به مهارت‌هایی از جمله زبان انگلیسی در سطح چهار مهارت (Intermadiate)، مهارت رایانه (آشنایی با مبانی رایانه، استفاده از اینترنت و توانایی کار با نرم‌افزارهای Word، Windows در حد خیلی خوب، توانایی کار با نرم‌افزارهای Excel و Powerpoint در حد خوب و مهارت تایپ در حد خیلی خوب)، مهارت دفتری، مهارت انجام مکاتبات اداری و آشنایی با امور دفتری و ثبت، بایگانی، چاپ و ارسال اسناد اداری و... اشاره شده است. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به سایت مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت به نشانی Http://cipmd.mop.ir یا Http:// portal.nioc.ir مراجعه کنند.

وزارت نفت

شروع به کار مجدد سامانه ثبت نام متقاضیان طرح نظام / امریه

برابر اعلام اداره کل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری وزارت نفت، سهمیه مشمولین وظیفه طرح نظام امریه مجدداً پس از ۱۸ ماه از سوی ستاد کل نیروهای مسلح برقرار شد و بر همین اساس سامانه پذیرش طرح نظام صنعت نفت به آدرس www: ir.mop.pmhr از آبان ماه سال جاری به منظور ثبت درخواست متقاضیان فعالیت خود را از سر می‌گیرد. متقاضیان می‌توانند همچون سال‌های گذشته، اول تا دهم ماه‌های زوج سال به سامانه مذکور مراجعه و در صورت دارا بودن شرایط مندرج در سامانه، نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند. این اداره همچنین اعلام کرده است: با توجه به اعلام سازمان نظام وظیفه در خصوص «عدم امکان تمدید تاریخ اعزام مشمولان» از سوی سازمان مذکور، متقاضیان می‌بایست نسبت به تهیه برگ اعزام مربوط به آن دوره اقدام و سپس در سامانه ثبت نام کنند. در دوره آبان ماه سال جاری فقط افرادی مجاز به ثبت نام هستند که برگ اعزام به خدمت ۹۷/۱۲/۱ و یا ۹۸/۲/۱ را دریافت کرده باشند.

بهداشت و درمان صنعت نفت

معاینات طب صنعتی در دوره‌های سالانه انجام می‌شود

رئیس درمانگاه اداره مرکزی وزارت نفت بابیان این که معاینات طب صنعتی در گذشته برای کارکنان پالایشگاه‌ها و مناطق عملیاتی سالانه و برای کارکنان واحدهای ستادی هر سه سال یک بار انجام می‌شد، اکنون برای همه به صورت سالانه انجام خواهد شد. اکبر ملکی بیرجندی با اشاره به این که در انجام این معاینات، چکاپ‌های بهداشتی و پزشکی کاملی صورت می‌گیرد، تاکید کرد: کارکنان نیز با درک ضرورت و اهمیت این معاینات در سلامت جسمی و روحی خود، لازم است به طور منظم طبق برنامه اعلام‌شده برای انجام معاینات طب صنعتی مراجعه کنند. وی با بیان این که ارائه خدمات معاینات دوره‌ای کارکنان درسال ۹۷ نسبت به سال گذشته حدود ۱۵ درصد افزایش می‌یابد، افزود: سال گذشته نزدیک به ۵۶ درصد از کارکنان برای انجام معاینات دوره‌ای به این درمانگاه مراجعه کرده بودند و پیش‌بینی می‌شود امسال این میزان به سطح ۸۰ درصد افزایش یابد. به گفته وی، مسئولیت انجام معاینات دوره‌ای برای حدود پنج هزار نفر از کارکنان درهشت شرکت و سازمان به عهده درمانگاه اداره مرکزی وزارت نفت است. به گفته وی، کارکنان شرکت ملی نفت ایران، ستاد وزارت نفت، شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت، شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن)، شرکت ملی گاز، شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران، شرکت نفت خزر و ستاد سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت تحت پوشش درمانگاه اداره مرکزی نفت قرار دارند.

شرکت نفت فلات قاره ایران

راه‌اندازی توربوپمپ تاسیسات تزریق آب منطقه سیری

به همت کارکنان تعمیرات مکانیک منطقه سیری و همکاری واحدهای ابزار دقیق و نیروگاه، تعمیر و رفع اشکال توربوپمپ تاسیسات تزریق آب به سکوی ایلام، در مدت چهار روز انجام و توربوپمپ وارد سرویس شد. این توربوپمپ درسال‌های اخیر به علت افزایش حرکت محوری شفت پمپ و خارج شدن ازمحدوده مجاز، به وسیله حسگرهای Axial Movement نصب شده در بخش thrust bearing به‌طور پیوسته ازسرویس خارج می‌شد. بنابربررسی اولیه، به دلیل عملکرد نامناسب کنترل ولو وچک‌ولو نصب شده درخروجی پمپ، کنترل ولو و کالیبراسیون حسگرهای حرکت محوری تعویض و چک ولو نیز رفع اشکال شد، اما به دلیل خارج ازحد مجازبودن حرکت محوری کلی، استفاده از پمپ با ظرفیت کامل فراهم نشد. ساعت کارکرد بالای پمپ و ضرورت تعمیراساسی آن موجب شد تصمیم به تعویض کارتریج آن ازطریق برون سپاری گرفته شود، اما قیمت‌های بالای شرکت‌های تعمیرکننده این گونه پمپ‌ها (دو تا چهارمیلیارد تومان) موجب شد تعمیراین پمپ به وسیله واحد تعمیرمکانیک منطقه سیری در دستور کار قرار گیرد. نبودابزارهای ویژه پمپ وبرخی قطعات یدکی، همچنین پیچیدگی تعمیر این نوع پمپ‌ها از سویی و بی‌نتیجه ماندن تماس باشرکت‌های سازنده آن برای دریافت اطلاعات فنی بیشتر، تعمیر پمپ رابامشکل مواجه ونتیجه این شد که بدون انجام تعمیر اساسی وتعویض کارتریج، باقراردادن Filler Plate باضخامت محاسبه شده ونصب آن درمحل مناسب، حرکت محوری کلی پمپ تا محدوده مجاز کاهش یابدومشکل پمپ برطرف شود. توربوپمپ یادشده یکی ازدو توربوپمپ تاسیسات تزریق آب ایلام است که آب را برای تزریق درچاه‌های میدان اسفند پمپاژمی کند واهمیت بالایی در تولید نفت دارد.

این پمپ هم اکنون باظرفیت کامل وبدون اشکال در تاسیسات تزریق آب منطقه سیری فعالیت می‌کند.

شرکت ملی حفاری ایران

بازگشایی مجتمع آموزشی شهدای شرکت ملی حفاری ایران

همزمان با آغازسال تحصیلی جدید، مجتمع آموزشی شهدای شرکت ملی حفاری ایران بازگشایی شد و یک هزار و ۵۰۰ دانش‌آموز در کلاس‌های درس این مجتمع حاضر شدند. در مراسمی که به همین منظور برگزار شد، بهمن شهریاری، فرمانده ناحیه بسیج دانش‌آموزی استان خوزستان ضمن تبریک آغازسال تحصیلی جدید گفت: همراهی خانواده‌ها با دانش‌آموزان درنخستین روزحضور آنان در کلاس‌های درس بااهمیت است و این نشان ازارتباط نزدیک میان اولیای دانش‌آموزان و کادر آموزشی و اجرایی مدرسه دارد. وی افزود: خانواده و مدرسه برای دانش‌آموز در برابر رویدادهایی که در یک جامعه اتفاق می‌افتد، باید ایجاد مصونیت کند، زیرا پس از خانواده، مدرسه خانه دوم دانش‌آموز است. شهریاری با اشاره به نقش معلمان در رشد و شکوفایی دانش‌آموزان گفت: یکی از مواردی که همگام با کسب علم و دانش لازم است مورد توجه خانواده‌ها و متولیان مدرسه باشد، افزاش سطح سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان است و در این زمینه، آموزش و مهارت‌ها باید فراگیر باشند. محمدرضا تاکایدی، قائم مقام مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران نیزبا تبریک سال تحصیلی جدید و بازگشایی مدارس وقدردانی ازدست در کاران مجتمع برای آماده سازی آن افزود: بیشتر دانش‌آموزان این مجتمع فرزندان کارکنان شرکت ملی حفاری ایران هستند وتلاش شده که با ایجاد امکانات وکادر آموزشی مجرب، سطح آموزش دانش‌آموزان تحت پوشش افزایش یابد. درحاشیه این آیین علی جباری، نماینده مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران و مدیر مجتمع آموزشی شهدای شرکت ملی حفاری نیز گفت: مجتمع شهدای این شرکت دارای ۶ واحد آموزشی شامل دو مدرسه ابتدایی پسرانه ودخترانه، دو دبیرستان دوره اول پسرانه و دخترانه و دو دبیرستان دوره دوم پسرانه و دخترانه است. وی افزود: درسال تحصیلی جدید این مجتمع با دارابودن ۲۲۰ کادر آموزشی، یک هزار و ۵۰۰ دانش‌آموز درمقاطع ابتدایی و دبیرستان را زیر پوشش دارد.

شرکت نفت خزر

ضرورت اصلاح الگوهای بهداشت و درمان

مدیرعامل شرکت نفت خزر بر افزایش سلامت کارکنان با به کار گیری راهکارهای عملیاتی و اجرایی برای اصلاح الگوها در حوزه بهداشت و درمان تاکید کرد.

علی اصولی درجلسه تجزیه وتحلیل نتایج معاینات طب صنعتی کارکنان نفت خزر که با حضور دکترسمیع، رئیس سازمان بهداشت ودرمان صنعت نفت برگزار شد افزود: سلامت و پیشگیری موضوع مهمی درارتقای سلامت کارکنان وسازمان است که باید به آن توجه ویژه داشت. وی با قدردانی از سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت و همکاری این مجموعه برای ارتقای سلامت کارکنان نفت گفت: شرکت نفت خزر برای تقویت روابط با این سازمان درجهت سلامت هرچه بیشتر کارکنان خود آماده همکاری است. وی تصریح کرد: با تعامل همکاران درمجموعه سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت باید راهکارهای عملیاتی به منظوراصلاح الگوهای نادرست موجود به کار گرفته شود. دکتر حبیب‌الله سمیع نیز دراین جلسه با استقبال از همکاری با شرکت نفت خزراظهار کرد: حفظ سلامت کارکنان وخانواده‌های آنان وظیفه اصلی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت است و براساس سیاست‌های تعیین شده، باانجام فعالیت‌های پیشگیرانه وفرهنگ‌سازی در زمینه تغییر الگوهای زندگی برای حفظ سلامتی کارکنان تلاش می‌کند.

وی ادامه داد: سازمان بهداشت و درمان فقط سیاست‌گذار بوده و مجری اصلی خود شرکت‌ها هستند و مطالبه اصلی سازمان که همان مسائل پیشگیرانه و بهداشتی است، محقق شود.

بخش فرآورده‌های نفتی منطقه چهارمحال وبختیاری

۳۹ میلیون لیتر صرفه‌جویی درمصرف بنزین

مدیرشرکت ملی پخش منطقه چهارمحال و بختیاری از صرفه‌جویی بیش از ۳۹ میلیون لیتر بنزین با جایگزینی گازطبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) در این حوزه عملیاتی خبر داد. جعفرسالاری نسب با بیان این که درپنج ماه نخست امسال ۳۹ میلیون و ۴۰۴ هزار مترمکعب سی‌ان‌جی عرضه شده است، افزود: با عرضه این مقدارسی ان جی درباره زمانی یاد شده، به همین میزان در مصرف بنزین صرفه‌جویی شده است. وی بازدیدهای دوره‌ای و رعایت استانداردهای سوخت‌رسانی را عاملی موثر در افزایش ضریب ایمنی خدمات درمجاری عرضه سوخت سی ان جی، ترغیب شهروندان به استفاده از این سوخت پاک و در نتیجه، صرفه‌جویی درمصرف بنزین اعلام کرد. سالاری نسب باتاکید برادامه روند بازدیدهای ادواری ازجایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی تصریح کرد: در این بازدیدها مطابق باچک لیست‌های سازمان استاندارد، وضع جایگاه‌ها به منظورارتقای سطح ایمنی، بررسی و اقدام‌های لازم برای بهبود کیفیت عملکرد جایگاه‌ها پیگیری می‌شود. وی گفت: هم‌اکنون ۶۷ باب جایگاه عرضه سوخت در استان چهارمحال و بختیاری فعالیت می‌کنند که ۲۱ باب آن تک منظوره سی‌ان‌جی و ۱۸ باب نیز دو منظوره (سی ان جی وبنزین) است.

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال غرب

نقاط آسیب‌پذیر خط ۱۴ اینچ ری-تبریز ترمیم شد

رئیس واحد حفاظت از خوردگی منطقه شمالغرب از ترمیم نقاط آسیب پذیر خط لوله ۱۴ اینچ ری-تبریز خبرداد. داود چوپانی با اشاره به این که حفاظت و نگهداری از لوله‌ها یکی از مهم ترین وظایف این شرکت است، افزود: خطوط لوله به مرور زمان و به دلایلی همچون خوردگی‌های ایجاد شده در مسیر آسیب ببینند و بازدیدهای به موقع می‌تواند مانع از خوردگی‌ها شود. رئیس واحد حفاظت از خوردگی منطقه شمالغرب گفت: به منظور افزایش پایداری خطوط انتقال مواد نفتی عملیات بازرسی داخلی با پیگرانی هوشمند انجام می‌شود. چوپانی اضافه کرد: با توجه به نتایج حاصل ازمرحله دوم پیگ رانی هوشمند نقاط بحرانی خط ۱۴ اینچ ری-تبریز که نیازبه تعمیر و ترمیم داشت، باهمکاری واحدهای ترابری، تعمیرات خط و اچ اس ای برطرف شد.

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران

بازسازی کنترل ولوهای خط ۳۰ اینچ منطقه تهران

رئیس مرکز انتقال نفت خام شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران از بازسازی کنترل ولوهای خط ۳۰ اینچ نفت خام این حوزه عملیاتی خبر داد. عادل عاکفیان گفت: دو دستگاه کنترل ولو خط ۳۰ اینچ نکا–ری در منطقه تهران، تعمیر شده و در سرویس بهره‌برداری قرار گرفته است. وی با اشاره به فشار بالای خط ۳۰ اینچ نکا–ری گفت: تنظیم و کنترل فشار ورودی به مخازن ازاهمیت ویژه‌ای برخوردار است و راه‌اندازی این کنترل ولوها به تنظیم فشار در خط انتقال یاد شده کمک می‌کند. عاکفیان افزود: کنترل ولو به عنوان محرک درحلقه کنترل است که نقش مهم و اساسی در صنعت انتقال سیال (مواد نفتی) ایفا می‌کند.

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه جنوب شرق

ایمن سازی خط لوله منشعب از تأسیسات سیرجان

با نصب پایل درکیلومترهای ۴ و ۵ مسیر خط هشت اینچ انتقال فرآورده نفتی، انشعاب تأسیسات سیرجان ایمن سازی شد. سیدامین آل‌طه، رئیس نگهداری و تعمیرات خط منطقه دراین باره گفت: با توجه به مجاورت مسیردسترسی به خط انتقال فرآورده ۸ اینچ انشعاب تأسیسات سیرجان به رودخانه‌های فصلی وایجاد فرسایش شدید درمسیر ورودی این خط انتقال، خط لوله مزبور با استفاده از لوله‌های مستعمل ۱۰ اینچ با اجرای پایل فلزی، ایمن سازی شد. آل‌طه با اشاره به این که پایل کوبی در کیلومتر ۴ و ۵ انشعاب تأسیسات سیرجان انجام شده است، افزود: علاوه بر عملیات مزبور، ساخت حوضچه آرامش بعد ازپایل رسوب‌گذاری و پیشگیری از تخریب و آسیب به خطوط نیز اجرا شده است.

شرکت ملی گاز

از سرگیری اجرای طرح گازرسانی به نیروگاه چابهار

مدیر گازرسانی شرکت ملی گازایران از آغاز دوباره طرح گازرسانی به نیروگاه چابهار خبر داد. سعید مومنی با بیان این که پیمانکار بخش خصوصی متولی گازرسانی باسی‌ان‌جی به نیروگاه چابهار مسئول تاخیر چند ماهه این طرح است، افزود: ادامه اجرای این طرح (گازرسانی به نیروگاه چابهار) با رفع موانع از سر گرفته شده است. وی درباره علت تاخیر گازرسانی به نیروگاه چابهار گفت: قرار بود تامین گازاین نیروگاه تا زمان رسیدن خط انتقال گازایرانشهر–چابهار، به‌وسیله سی‌ان‌جی تامین شود، اما با به عهده گرفتن شرکت سرمایه‌گذار، این طرح دستخوش اختلاف‌هایی باسرمایه گذار خارجی و تاخیر در عملیات گازرسانی به نیروگاه چابهار شد. مومنی باتاکید بر آغاز مجدد طرح گازرسانی به نیروگاه چابهار، تصریح کرد: بخش عمده‌ای از تجهیزات مورد نیاز برای اجرای طرح تامین و زیرساخت‌های محل احداث تجهیزات نیز درحال تکمیل است. به گفته مدیرگازرسانی شرکت ملی گاز، قرارداد میان شرکت ملی گاز و بخش خصوصی برای اجرای طرح گازرسانی به نیروگاه چابهار از طریق سی ان جی در قالب قرارداد ساخت و بهره‌برداری (بی. او. او) است وتا زمان اجرایی شدن این طرح، نیروگاه چابهار همچنان از سوخت مایع استفاده خواهد کرد.

گازاستان لرستان

گازرسانی ۷۷ واحد صنعتی در ۶ ماه امسال

۷۷ واحد صنعتی استان لرستان درنیمه نخست امسال با هزینه بیش از ۲۰ میلیارد ریال از گاز طبیعی بهره‌مند شدند. غلامرضا لطفعلیان، مدیرعامل شرکت گازاستان لرستان با اشاره به این مصرف گازصنایع استان لرستان سالانه ۱۲۰ میلیون مترمکعب گاز برآورد شده است، افزود: این حجم گاز، جایگزین حدود ۱۵۰ میلیون لیتر نفت گاز خواهد شد. وی افزود: هم اکنون بیش از یک هزار و ۳۰۰ واحد صنعتی در استان از گازطبیعی استفاده می‌کنند که عمده‌ترین آنها کارخانه سیمان، نیروگاه درود و چند مرکز انتقال نفت است. لطفعلیان بابیان این که پارسال، صنایع استان بیش از ۴۸۱ میلیون مترمکعب گاز مصرف کردند، تصریح کرد: گازطبیعی افزون براقتصادی بودن، موجب افزایش بازدهی فعالیت‌های صنعتی وتقویت زیرساخت‌های استان خواهد شد.

«پولیش کمپ» یادگاری از جنگ جهانی دوم

احمد کعبی فلاحیه | تاریخ شهر آبادان، مانند بسیاری از شهرهای صنعتی دیگر، با قومیت‌ها و ملیت‌های مختلفی پیوند خورده است. مکان‌هایی چون سیک لین، مسجد برمه‌ای‌ها، کلیساها و برخی کمپ‌های متعلق به خارجی‌ها شاهدی بر این مدعاست. با این همه، شاید کمتر کسی در مورد «پولیش کمپ» و علت نامگذاری آن اطلاعات دقیقی داشته باشد. در خاطرات حسین مکی، از اعضای هیات خلع ید در جریان ملی شدن صنعت نفت آمده است: «۱۱ محل اقامت این هیات در آبادان، در جایی نزدیک به «پولیش کمپ» بود. این کمپ در منطقه بوارده جنوبی و تقریبا در کنار اروند رود قرار داشت و فاصله محل اقامت هیات اعزامی خلع ید تا این کمپ، فقط صد متر بود. مردم عادی به دلیل قدیمی بودن این کمپ، اطلاع درستی از ریشه تاریخی آن ندارند، حتی ضمن پرس و جو از مردم کوچه و بازار به این پاسخ برخوردم که شاید نام جایی باشد که ماشین‌ها را در آنجا، با ماده خاصی می‌شستند تا جلا پیدا کنند و پولیش شوند! ولی صد البته که واژه پولیش، در اینجا به معنای «جلا دادن» نیست. پولیش کمپ، در واقع به یک ماجرای تاریخی تلخ برمی گردد. پولیش به معنای نژادِ «پُل» و منظور، مردم کشور لهستان است که در نقشه‌های جغرافیایی به «پولند» معروف است، یعنی سرزمین نژاد پُل. مانند ایرلند، تایلند و ...

بنا بر این، اصطلاح پولیش به معنای «لهستانی» یا اهل لهستان است و پولیش کمپ، یعنی کمپ لهستانی‌ها، اما چه شد که این مکان، کمپ لهستانی‌ها نام گرفت؟

در زمان جنگ جهانی دوم، تعداد زیادی از مردم آواره لهستان که بر اثر جنگ، خانه و کاشانه خود را از دست داده بودند، به امید یافتن پناهگاهی به سوی اروپای شرقی راه افتادند. از میان این افراد، عده‌ای از طریق ترکیه و عده ای دیگر از مرزهای جنوبی شوروی به خاک ایران راه یافتند. لهستانی‌ها پس از ورود به ایران، در چند شهر عمده مانند تهران، اصفهان، اهواز و ... متمرکز شدند و در این شهرها ماندند.

از میان آن دسته از لهستانی‌های آواره که گذارشان به استان خوزستان افتاده بود، گروهی به آبادان منتقل شدند و طبیعی بود که با توجه به امکانات شرکت نفت، در یکی از کمپ‌های این شرکت که در منطقه بوارده جنوبی و در کنار اروند قرار داشت، اسکان داده شوند. از این زمان بود که این منطقه به پولیش کمپ مشهور شد.

بسیاری از لهستانی‌های آواره، حتی پس از جنگ نیز هیچ گاه به سرزمین خود باز نگشتند؛ چون از کشورشان ویرانه ای بیش باقی نمانده بود. لهستانی‌های مقیم ایران در همین جا ماندند و در همین سرزمین به خاک سپرده شدند؛ هر چند امروزه در آبادان نشانه‌ای از آنها نیست؛ اما می دانیم که دو گورستان در خوزستان، یکی در خرمشهر و دیگری در اهواز وجود دارد که به آنها نسبت داده می‌شود، حتی برخی آمارها، از به خاک سپرده شدن حدود ۱۰۰ لهستانی در اهواز خبر می دهد.

به هر حال، پولیش کمپ پس از ماجرای جنگ جهانی دوم، کاربردهای دیگری یافت، ولی این نام روی آن منطقه ماند و بعدها با اندک تعمیراتی، به محل اسکانِ کارکنان نفتی در همان منطقه تبدیل شد.»

موزه‌ای برساحل خلیج تگزاس

موزه نفت «اوشن استار» که روی یک دکل حفاری دریایی به همین نام در ساحل خلیج مکزیک قرار دارد، بازدیدکنندگان را به تماشای صنایع فراساحلی نفت و گاز از مرحله لرزه‌نگاری تا حفاری و تولید می‌برد.

موزه و مرکز آموزش سکوی حفاری فراساحلی «اوشن استار»، در بندر گالوستون در ایالت تگزاس واقع شده است. خلیج تگزاس از مهم‌ترین مناطق اکتشاف و تولید نفت در جهان به شمار می‌رود و گالوستون در فاصله یک ساعتی از شهر هیوستون تگزاس، پایتخت نفتی این منطقه قرار دارد. سکوی نفتی «اوشن استار» در سال ۱۹۶۹ برای ناوگان شرکت اکتشاف و حفاری اقیانوس (ODECO) ساخته شد. این شرکت در دوران فعالیت ۳۰ ساله خود در خلیج مکزیک در سواحل تگزاس و لوییزیانا حدود ۲۰۰ چاه را حفر کرد و اکنون سکوی «اوشن استار» چند سالی است که از سرویس خارج شده است. در سال ۱۹۹۹ سازمان غیرانتفاعی مرکز انرژی فراساحلی (OEC) با کمک‌های مالی بخش خصوصی، این سکو را برای اهداف موزه ای و آموزشی دراختیار گرفت و «اوشن استار» طی دو سال تلاش مداوم، به یک موزه نفت و گاز فراساحلی تبدیل شد. بازدید کنندگان از «اوشن استار» با ورود به عرشه، ابتدا از طریق یک ویدئو با فناوری‌های فراساحلی نفت و گاز آشنا می‌شوند و سپس در طبقات مختلف موزه، مراحل گوناگون لرزه‌نگاری، حفاری و تولید نفت در دریاها را از نزدیک مشاهده می‌کنند. مشاهده دستگاه حفاری و نحوه کار آن در طبقه نخست و سپس آشنایی با دستگاه‌هایی که عملیات حفاری در آب‌های عمیق را از دور هدایت می‌کنند (ROVs) در سایر طبقات، از دیگر نکات جالب این موزه است. مدل‌های شبیه سازی شده از سکوهای تولید، ابزارها و قطعات حفاری، همچنین نمایش‌هایی از حفاری، لرزه نگاری و خدمات تولید از چاه و نگهداری آن، به توضیح روند فعالیت‌های اکتشاف و تولید نفت برای بازدیدکنندگان کمک می‌کند. پس از یک تور علمی-تفریحی در داخل موزه، بازدیدکنندگان می‌توانند با سوار شدن بر دستگاه بالابری به نام اسکای واک که در سکوهای دریایی مورد استفاده قرار می‌گیرد، از طبقات بالای سکوی حفاری دیدن کنند. بازدید از این موزه و مرکز آموزشی، بویژه از سوی گروه‌ها و تورهای دانش آموزی و دانشجویی با استقبال فراوان رو به رو شده و این موزه در افزایش سطح دانش و آگاهی آنان در مورد پیشرفت علوم و فناوری‌ها نقشی بسزا داشته است.

مخازن پرچی ۷۰ ساله در قلب موزه نفت مشهد

انبار شماره (یک) مشهد در سال ۱۳۲۰ در محل چهارراه مقدم طبرسی با عنوان شرکت نفت انگلیس و ایران ساخته شد. پس از ملی شدن صنعت نفت با عنوان شرکت نفت ایران، ناحیه خراسان شروع به فعالیت کرد. این انبار با مساحت ۵۹ هزار مترمربع در نزدیک ترین محل به مشهد دارای مخازن قدیمی پرچی است که زمانی از طریق راه آهن، نفت کوره مور نیاز استان را تامین می‌کرد. طی بازدید کارشناسان موزه از فضای محوطه انبارها و تاسیسات آن، این انبار برای اختصاص به موزه نفت مناسب تشخیص داده شد.

شهر مشهد، به عنوان یکی ازمحورهای مواصلاتی منطقه شرق کشوراز سابقه فراوانی در زمینه توزیع وپخش فراورده‌های نفتی برخوردار است و به عنوان قطب زیارتی کشور و به دلیل حضور خیل کثیر زائران، موقعیت مناسبی برای ایجادموزه به شمار می‌رود.

اهدای بیش از ۵۰ شی قدیمی به موزه نفت

بیش از ۵۰ شیء مورد استفاده در مکان‌های اداری و منازل شرکتی صنعت نفت که قدمت آنها به چند دهه می رسد، از سوی کانون بازنشستگان اصفهان به موزه نفت اهدا شد. کانون بازنشستگان صنعت نفت اصفهان، در ادامه همکاری‌های خود با مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، تعدادی شیء قدیمی را که از سوی اعضای این کانون و پیشکسوتان نفتی تهیه شده، به موزه نفت اهدا کرد. از جمله این اشیاء می توان به دستگاه تولید برق برای تلفن‌های دستی بیابانی، دستگاه اندازه‌گیری مخزن، زنگ اخبار قدیمی که در منازل شرکتی مورد استفاده قرار می گرفته است، چکش‌های چوبی انگلیسی ضد جرقه، تقسیم‌های برق سرامیکی، قفل‌ها و دستگیره‌های قدیمی و انواع تجهیزات و لوازم برقی و تعمیراتی اشاره کرد. کانون بازنشستگان اصفهان پیشتر نیز اسناد، مدارک و تصاویری را مربوط به گذشته صنعت نفت، به موزه نفت اهدا کرده بود.

گفتنی است، کانون بازنشستگان اصفهان، از جمله فعال‌ترین کانون‌های صنعت نفت کشور است که بسیاری از پیشکسوتان نفتی، بویژه پیشکسوتانی از شهرهای جنوبی و نفت‌خیز کشور که دوران بازنشستگی را در شهر اصفهان می‌گذرانند، در آن عضویت دارند.

پیمانه فلزی

قدمت: ۱۳۴۰ خورشیدی

محل نگهداری: گنجینه اشیا، تهران

پیمانه‌های فلزی در انواع مختلف برای جابه‌جایی مقادیر مشخصی از سیالات مانند روغن و نفت به‌کار گرفته می‌شد

آشنایی با برترین مترجم‌های نفتی به مناسبت روز جهانی ترجمه

بیت الحکمه در نفت

مشعل - اگر ۱۲۰۰ سال پیش، بیت الحکمه در جهان اسلام کتاب‌های سریانی، پهلوی، سانسکریت و یونانی را ترجمه کرد و نهضت ترجمه در میان مسلمانان شهرتی عالمگیر یافت، ۱۱۰۰ سال بعد در مقیاسی کوچک تر، صنعت نفت مامن و ماوای بسیاری از بزرگترین نویسندگان و مترجمان ایرانی بوده است. مترجمانی که با یادآوری نام تک تک آنها، مشهورترین کتاب‌های حوزه علوم انسانی و هنر و ادبیات را به خاطر می‌آوریم. در میان کارکنان نفت و به خصوص روابط عمومی آن، مترجمان شهیری وجود داشته است که می‌توان گفت نهضت ترجمه معاصر ایران همزمان با آغاز قرن چهاردهم خورشیدی به دست و ذهن آنها پیش رفته است. متن پیش رو بزرگان زیادی را یاد کرده است. بزرگانی که هر چند در اینجا، سخن از توانایی‌شان در ترجمه است و به سویه‌های مترجمی‌شان توجه شده، اما در حوزه‌های نویسندگی و تالیف، ید طولایی داشته‌اند.

بیداری در خواب آشفته

محمدعلی موحد، مورخ و پژوهشگر برتر صنعت نفت، دوم خرداد سال ۱۳۰۲ در شهر تبریز دیده به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در مدارس اتحاد نوبر و تدین تبریز گذراند. در سال ۱۳۱۹ به اخذ دیپلم متوسطه در رشته ادبی نایل آمد.وی به دلیل علاقه شخصی، رشته حقوق را در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران تا درجه دکترا در حقوق خصوصی دنبال کرد. آنگاه برای آشنایی بیشتر با مباحث حقوق بین‌الملل به انگلستان عزیمت کرد و زیر نظر پروفسور جنینگیز در دانشگاه کمبریج و پروفسور شوراتزنبرگر در لندن به عنوان دانشجوی محقق به مطالعه پرداخت. نخستین کار نوشتاری موحد در زمینه کتاب با ترجمه کتابی حجیم با عنوان «رحله ابن‌بطوطه» رقم خورد که در سال ۱۳۳۶ پیش از سفر به اروپا انتشار یافت. کاری که مترجم جوان را مانند هر نویسنده تازه کار نگران واکنش صاحب نظران می کرد.سابقه خدمتی دکتر موحد در صنعت نفت با سفر به آبادان پیوند می خورد. دست تقدیر کارمند جوان و از راه رسیده را در سال ۱۳۲۹ مقارن با ملی شدن نفت به دفتر روابط عمومی نفت آبادان کشاند و پس از خلع ید انگلیسی‌ها در سال ۱۳۳۲ بر مسند سردبیری روزنامه‌ای دولتی نشاند که در کشاکش حوادث پرفرود و فرازآن دوران، انتشار می‌یافت. موحد اوایل بهمن ۱۳۳۲ در اداره حقوقی تهران با مدیریت فواد روحانی مشغول به کار می‌شود. وی نظر به شایستگی و لیاقتی که در بخش حقوقی از خود نشان داد، خیلی زود به بالاترین درجات همچون مدیر امور حقوقی، رئیس امور هماهنگی قراردادهای بین‌المللی، مشاور عالی رئیس هیئت مدیریه، مشاور ارشد و عضو اصلی هیئت مدیره شرکت ملی نفت نایل آمد. او به لحاظ اقتضای شغلی، درباره تاریخ نفت هم دست به قلم شده و مهمترین کتاب را در دو جلد با عنوان «خواب آشفته نفت، دکتر مصدق و نهضت ملی ایران» در مرداد ۱۳۷۸ روانه بازار کتاب داشته است.

آثار

- چهار مقاله درباره آزادی، نوشته آیزایا برلین، ۱۳۴۴
- بهگوات گیتا، ۱۳۴۴
- مالیات سرانه و تاثیر آن در گرایش به اسلام، نوشته دانیل دنت، ۱۳۵۸
- خزران، نوشته آرتور کستلر، ۱۳۶۱
- سفرنامه ابن بطوطه، ۱۳۷۰
- عدالت و انرژی، نوشته ایوان ایلیچ، موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، ۱۳۷۳
- فصوص الحکم ترجمه، توضیح و تحلیل، ۱۳۸۶

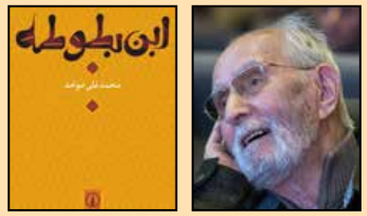

آقا معلم در نفت

حسن کامشاد ۴ تیرماه ۱۳۰۴ در خانواده‌ای بازاری در اصفهان دیده به جهان گشود. پس از طی تحصیلات دوره ابتدایی در مهر ماه ۱۳۱۸ پدرش خواست شغل بازار را برایش اختیار کند و تاجر پوست و روده شود.درسال ۱۳۲۴ در واپسین جنگ جهانی دوم برای شروع زندگی دانشجویی در تهران ماوا گزید و تحصیل خود را در رشته حقوق اختیار کرد. نطفه پیوند کامشاد با شرکت نفت در سال ۱۳۲۷ در آبادان منعقد شد. پس از اخذ دانشنامه لیسانس در همان سال به استخدام شرکت نفت آبادان درآمد و مسئولیت اداره مسکن ناحیه نوساخته بهار و خانه‌های کارگری آنجا را به عهده گرفت. اقامت در آبادان بیشتر از یک سال و چند ماهی طول کشید که به شرکت نفت اهواز و سپس به اداره آموزش مسجدسلیمان انتقال یافت و برای نخستین بار در نقش «آقا معلم» ظاهر شد. کار او در این دوران تدریس زبان انگلیسی به کارآموزان ایرانی و تدریس زبان فارسی به پرستاران تازه استخدام انگلیسی بود.کار قلمی کامشاد در زمینه کتاب در همین دوران و با ترجمه کتاب «تام پین» آغاز می‌شود.سال ۱۳۳۸ در اداره روابط عمومی کنسرسیوم نفت، تصدی قسمت نگارش را به عهده گرفت. وظایف عمده این قسمت نگارش، تنظیم و انتشار هفته‌نامه خبری شرکت‌های عامل نفت به زبان انگلیسی، تهیه برنامه‌های نفتی هفتگی برای رادیو ایران، نگارش کتاب‌های آموزنده درباره صنعت نفت، نظارت بر انتشارات و فیلم‌نامه‌ها، تماس با دانشگاه‌ها و مجامع فرهنگی، برگزار کردن سخنرانی و تهیه برنامه‌های تبلیغاتی بود.

آثار

- تاریخ چیست؟ اثر ای.چ.کار، ۱۳۵۱
- امپراتور، اثر ریشارد کاپوشینسکی، ۱۳۶۷
- مورخ و تاریخ، اثر آرنولد توین بی، ۱۳۷۰
- استفاده و سوءاستفاده از تاریخ، اثر پیتر خیل، ۱۳۷۲
- دنیل دفو، اثر جیمز ساذرلند، ۱۳۷۲
- خاورمیانه: دو هزار سال تاریخ، اثر برنارد لوئیس، ۱۳۸۱
- استالین مخوف، اثر مارتین ایمیس،۱۳۸۲
- سرگذشت فلسفه، اثربراین مگی، ۱۳۷۸

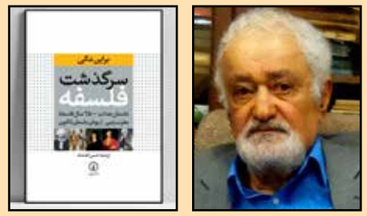

از آمریکا تا دل نفت ایران

اسماعیل فصیح، نویسنده و مترجم صنعت نفت دوم اسفند سال ۱۳۱۳ به عنوان دوازدهمین فرزند خانواده ارباب حسن و توران خانم در محله در خونگاه تهران زده شد. تحصیلات ابتدایی را در دبستان عنصری به پایان رساند و در دبیرستان رهنما تحصیلات متوسطه را دررشته طبیعی در سال ۱۳۳۲ گذراند. در آن دوران دولت مصدق به علت تنگنای اقتصادی با دریافت ۵۰ تا ۱۰۰ تومان از مشمولین خدمت سربازی، معافیت می‌داد، فصیح نیز فرصت را غنیمت شمرد و با پرداخت ۱۰۰ تومان خدمت سربازی را خرید و معاف شد. پس از معافیت از نظام و یکی دو سال کار و تدریس، برای ادامه تحصیلات از راه استانبول و پاریس رهسپار آمریکا شد و در دو رشته دانشگاهی؛ از دانشگاه مونتانا ادبیات انگلیسی و شیمی لیسانس گرفت. شهریور ۱۳۴۲، به پیشنهاد نجف دریابندری به استخدام صنعت نفت درآمد و در هنرستان صنعتی شرکت نفت اهواز در نقش مدرس مشغول به کار شد.درشرایطی که اولین کتاب او به بازار عرضه می‌شد، فصیح طی ماموریتی پژوهشی برای تحصیلات تکمیلی در مقطع فوق‌لیسانس، به اتفاق همسر بار دیگر گذرش به آمریکا افتاد و دررشته زبان و ادبیات انگلیسی فارغ‌التحصیل شد. پس از بازگشت مجدد به ایران برای تدریس به دانشکده نفت آبادان راه یافت و سال‌ها در این کسوت ادای وظیفه کرد. فصیح با بسته شدن دانشکده نفت آبادان در پی آغاز جنگ تحمیلی عراق با ایران، به تهران آمد. در ۴۷ سالگی در سمت استادیار زبان انگلیسی تخصصی، پس از ۱۹ سال کار در شرکت به ناگزیر بازنشسته شد. وی از آن پس گهگاه به تدریس در دوره‌های آموزشی شرکت نفت می‌پرداخت.

آثار

- جنگ اسپانیا، کوبا و پیدایش امپریالیسم آمریکا ۱۹۰۲-۱۸۹۵، اثر فیلیپ اس، فرنر، ۱۳۶۲
- ماندن دروضعیت آخر، اثر هربس، امی بیورک، ۱۳۶۸
- خودشناسی با روش یونگ، تکنیک «رفوواژه» م اثر ایکل دانیلز، ۱۳۷۲
- تحلیل رفتار متقابل، ایر اریک برن، ۱۳۸۸

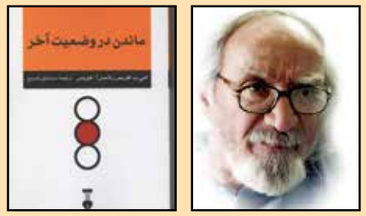

مردی در سرود و سکوت

ابوالقاسم حالت سال ۱۲۹۸ در تهران در خانواده‌ای مذهبی به دنیا آمد. تحصیلات متوسطه را در دبیرستان مروی به انجام رساند. در کودکی مدتی را به نقاشی و موسیقی پرداخت.در بهار ۱۳۲۷ به استخدام شرکت نفت درآمد و به اداره انتشارات آبادان رفت. در نشریات «خبرهای روز» و «اخبار هفته» که در اداره انتشارات آبادان چاپ می‌شد، به تدوین مطالب ادبی و تفریحی و موضوعاتی چون: روحیه ایرانیان و ایستادگی در برابر اجانب پرداخت. ابوالقاسم حالت به سه زبان عربی، انگلیسی و فرانسوی تسلط کامل داشت و چندین کتاب از نویسندگان انگلیسی و عربی را ترجمه کرد. تیر ماه ۱۳۳۶ با همسر خود پس از گردش کوتاه در سوریه و لبنان و مصر عازم اروپا شد و بسیاری از شهرهای مشهور اروپا را از نظر گذراند. یازده سال را در نفت آبادان با نوشتن سپری کرد. در سال ۱۳۳۸ از نفت آبادان به تهران انتقال یافت و در اداره روابط عمومی شرکت ملی نفت ایران کارهای ذوقی، ادبی و هنری خود را در قالب نوشتن مقاله، ساخت شعر، ترانه و سرود آزمود. سرود جمهوری اسلامی نخستین سرودی بود که از سوی وی در آغاز انقلاب اسلامی ساخته شد و تا سال‌های متمادی در کشور اجرا و پخش می‌شد. همچنین مدیریت نشریه صنعت نفت و ریاست اداره روابط مطبوعاتی از جمله مسئولیت‌های حالت در اداره روابط عمومی شرکت ملی نفت محسوب می‌شود.

آثار

- ترجمه تاریخ کامل ابن اثیر در ده جلد
- تاریخ فتوحات مغول، نوشته ج.ج.ساندرز
- تاریخ تجارت، اثر دریک، ن سیمونز
- جادوگر شهر زمرد، اثر ال.فرانک باوم
- بازگشت به شهر زمرد، اثر ال، فرانک باوم
- پسر ایرانی (سرگذشت واقعی داریوش سوم و اسکندر) اثر ماری رنولت

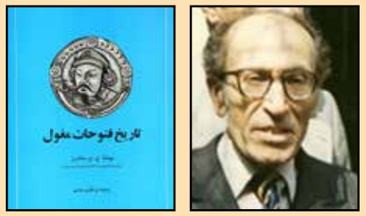

مرد نفتی در میدان فلسفه

منوچهر بزرگمهر در آذر ۱۲۸۹ در تهران، در خانواده‌ای متنفذ و اهل علم دیده به جهان گشود. پدرش میرزا یوسف خان بزرگمهر ملقب به «علیم‌السلطنه» از پزشکانی بود که دوره طب را در فرانسه گذرانده و در دوران سلطنت احمدشاه شهره بود. در سال ۱۳۱۰ برای ادامه تحصیل در رشته حقوق به انگلستان رفت و با اخذ درجه لیسانس در این رشته از دانشگاه بیرمنگام، به ایران بازگشت. آشنایی او با صنعت نفت در خاک آبادان رقم خورد و از سال ۱۳۲۱ تا ۱۳۳۳ به طول انجامید. بزرگمهر در آن ایام علاوه بر فعالیت‌های حقوقی، برابر سمت رئیس اداره حقوقی شرکت نفت انگلیس و ایران، در حوزه قلم با مطبوعات نیز فعالیت‌هایی داشته است. منوچهر بزرگمهر پس از ۱۳ سال اشتغال در نفت آبادان، به تهران انتقال یافت و به مدت ده سال در سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۵ مشاور حقوقی کنسرسیوم و مدتی را رئیس آن اداره بود. بزرگمهر ضمن اشتغال در نفت، به فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی خود می‌پرداخت و تدریس در دانشگاه را در اولویت کاری قرار می‌داد. او چندین سال از ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۵ در مقاطع مختلف از جمله: فوق‌لیسانس و دکترای فلسفه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران و بعضی دانشکده‌های دیگر به تدریس متون فلسفی به زبان انگلیسی و منطق جدید و فلسفه تحلیلی همت گماشت. تحصیل در اروپا و تسلط به زبان انگلیسی، بزرگمهر را به مطالعه و ترجمه آثار فیلسوفان تجربی مذهب انگلیسی و فلاسفه جدید غرب و نیز تالیف موضوعات فلسفی سوق داد و از این رهگذر چهارده کتاب فلسفی به قلم او به زبان فارسی با انگیزه و هدف ایجاد امکان بیشتر برای مطالعات تطبیقی متفکران ایران، تالیف و ترجمه شد.

آثار

- رساله درباره فهم انسانی، اثر جان لاک، ۱۳۳۵
- فلسفه نظری، جلد دوم، منتخبانی از آثار: جرج بارکلی، دیوید هیوم، امانوئل کانت، آرتور شوپنهاور، فردریک نیچه، ویلیام جیمز، ۱۳۴۳
- مسائل فلسفه، اثر برتراندراسل، ۱۳۴۷
- ژان پل سارتر، اثر موریس کرنستن، ۱۳۵۰
- وینگنشتاین، یوستوس‌هارت ناک، ۱۳۵۱
- کانت، اثر فردریک کاپلستون، ۱۳۶۰
- تاریخ فلسفه، جلد ششم، از ولف تا کانت، اثر فردریک کاپلستون، ۱۳۷۵

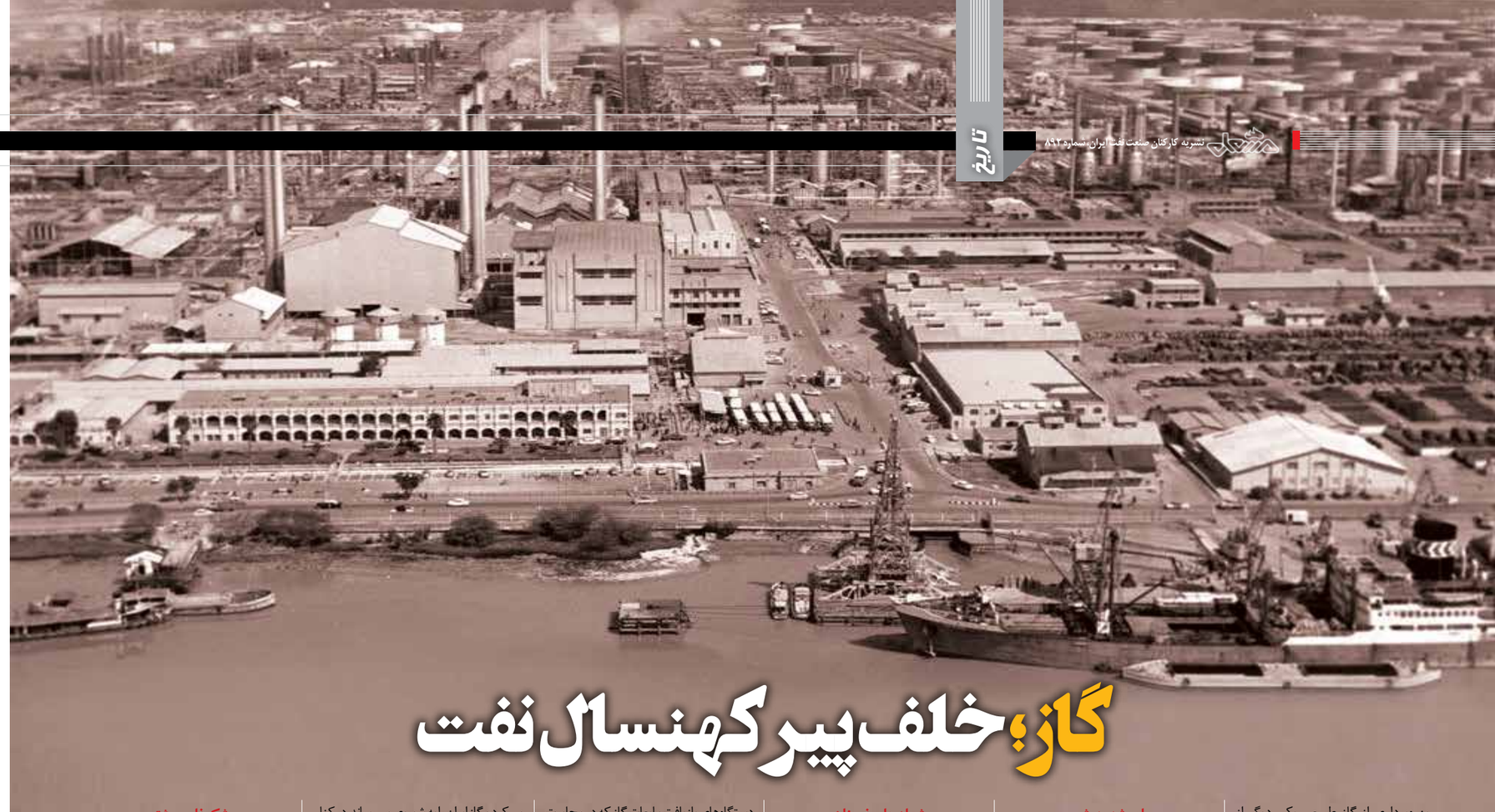

گاز؛ خلف پیر کهنسال نفت

بهره‌برداری از گاز طبیعی یکی دیگر از حوزه‌های فعالیت صنعت نفت در یکصدسال گذشته، به ویژه در سال‌های اخیر است که طی آن، توجه به گازفزونی یافت، همچنان که بهره‌برداری از گاز طبیعی در سطح جهان نیز به مراتب جوان‌تر از نفت بوده و تا سال‌های جنگ جهانی دوم، در مقابل نفت خام یک منبع انرژی درجه دو محسوب می‌شد.

روزگاران کهن

در ایران، هر چند آشنایی با گاز طبیعی به روزگاران بسیار کهن بازمی‌گشت و استفاده از این منبع سوخت در آتشکده‌های معروف ایران مرسوم بود، اما بهره‌برداری صنعتی از آن، نسبت به نفت خام با تاخیری بسیار آغاز شد.

سالیان متمادی، گاز به همراه نفت خام از مخازن نفتی ایران خارج و به دلیل در اختیار نبودن فناوری استفاده از آن (همچنان که تا امروز نیز متاسفانه در مناطقی شرایط به همان ترتیب سابق است!)

این سوخت ارزشمند بدون استفاده سوزانده می‌شد! نه شرکت نفت انگلیس و ایران و نه کنسرسیوم نفتی، اقدامی برای ایجاد صنعت گاز در ایران به عمل نیاوردند. شرکت‌های عضو کنسرسیوم علاوه بر این به شرکت ملی نفت ایران نیز، فرصت چنین استفاده‌ای نمی‌دادند و این وضع تا سال ۱۳۴۴ خورشیدی ادامه داشت.

سرمای شدید شوروی

در این سال، در جریان دیدار سران دو کشور ایران و اتحاد جماهیر شوروی، آن کشور تقاضای خرید گاز از ایران را مطرح نمود. یک سال قبل از آن در سال ۱۳۴۳ شرکت ملی نفت شروع به یک سلسله مطالعات مهندسی و اقتصادی دقیق درباره اجرای طرح‌های گازرسانی به شهرها و همچنین صادرات آن به خارج کرده بود که با ارائه درخواست شوروی، این برنامه‌ریزی جدی‌تر شد.

سرمای شدید شوروی آنقدر وحشتناک بود که تولید چاه‌های باکو کفاف چرخیدن چرخ صنعت و استفاده از گاز برای گرمایش را نمی‌داد، از این رو شوروی در مقابل درخواست ایران برای ساخت کارخانه ذوب‌آهن، درخواست خرید گاز ایران را مطرح کرد. سرانجام در دی ماه ۱۳۴۴ خورشیدی قراردادی بین شوروی و ایران منعقد شد و پس از آن کارشناسان روسی برای احداث کارخانه ذوب آهن وارد ایران شدند. از سوی مقابل مقدمات ارسال گاز به شوروی نیز از جانب شرکت ملی نفت ایران فراهم شد. نظر به این که اجرای قرارداد یاد شده مستلزم ایجاد سازمانی مجهز بود، شرکت ملی نفت ایران تصمیم گرفت برای تمرکز امور گاز و تهیه، توزیع، فروش و صادرات آن یک شرکت فرعی تاسیس کند. به این ترتیب در اسفند ماه ۱۳۴۴ شرکت ملی گاز ایران با سرمایه‌ای معادل هفتصد میلیون ریال که تمامی آن متعلق به شرکت ملی نفت بود تاسیس شد.

شعله های فروزان

در آن هنگام توجه ویژه‌ای به گاز نمی‌شد، در مناطق نفت‌خیز که روزگاری شعله‌های آتش جاودان در آتشکده‌هایش شهره بود این بار شعله‌های آتش فروزان در کنار چاه‌های نفت و تاسیسات نفتی را در مقابل چشمان مسافرانی قرار می‌داد که شب هنگام با هواپیماها از فراز خوزستان می‌گذشتند تصمیم برنامه‌ریزان و مدیران ارشد صنعت نفت ایران بود که این شعله‌ها هر چه زودتر خاموش شوند، تصمیمی که تا اجرایی شدن فاصله فراوانی داشت، چرا که در جریان کاوش‌ها، میادینی از گاز طبیعی کشف شد که استفاده از آنها به مراتب ساده‌تر از بازیافت گاز همراه نفت در چاه‌های نفتی بود.

در ابتدا هدف قرار داد ایران و شوروی در مورد گاز طبیعی این بود که مقدار عمده‌ای از گازهای تولیدی همراه با نفت خام در مناطق نفت‌خیز جنوب جمع‌آوری و پس از انجام عملیات تفکیک مایعات و تصفیه گاز از مواد اسیدی، گاز خشک با مشخصات معینی تهیه و به وسیله خط لوله به مرز ایران و شوروی فرستاده شود، اما کشف میادین گازی، منابع سهل‌الوصول‌تری را در اختیار ایران قرار داد که صادرات آن به مراتب کم‌هزینه‌تر بود.

علاوه بر آن، میادین آغاجاری و مارون نیز برای تامین گاز مدنظر قرار گرفتند پس از جمع‌آوری گاز در این مناطق، قسمت مایع آن در دستگاه‌های بازیافت مایعات گاز که در مجاورت میادین ساخته شده بود، از گاز جدا شده و گاز خشک آماده ارسال می‌شد.

پای در راه گاز

اولین نمونه از این دستگاه‌های بازیافت در فروردین ۱۳۴۹ در مجاورت میدان نفتی مارون افتتاح شد که توانایی داشت به طور روزانه از هفتصد میلیون فوت مکعب گاز جمع‌آوری شده، حدود بیست و پنج تا سی هزار بشکه مایعات گازی تفکیک و گاز خشک را ارسال کند.

پس از آن چندین دستگاه دیگر بازیافت گاز در اهواز و مناطق دیگر احداث شد و گاز خشک خروجی این دستگاه‌ها به وسیله کمپرسورهایی فشرده و به دستگاه پالایشی که در منطقه بیدبلند در چهل کیلومتری شمال شرقی آغاجاری ساخته شده بود، ارسال می‌شد. پالایشگاه گاز بیدبلند در آذرماه ۱۳۵۰ خورشیدی افتتاح شد. این پالایشگاه گاز خشک را به خط لوله گازی که از بیدبلند تا مرز شوروی در شهر آستارا احداث شده بود، منتقل می‌کرد.

این مسیر طولانی شاه لوله گاز ایران به شوروی بود که از بیدبلند تا ساوه چهل و دو اینچ قطر داشت و از ساوه با خط لوله‌ای به قطر چهل اینچ به سمت قزوین و دره سفید و نهایتا استان گیلان ادامه پیدا می‌کرد. شاه لوله گاز از آنجا، مسیری نزدیک به ساحل را تا کناره دریا در آستارا طی می‌کرد و گاز ایران را به شوروی می‌رساند. در کنار این طرح، شرکت ملی گاز ایران به شناسایی میادین دیگر گاز طبیعی در نقاط مختلف کشور نیز اقدام کرد. در ۱۲۰ کیلومتری مشهد و در محلی به نام خانگیران واقع در ۲۲ کیلومتری سرخس، یک میدان گاز طبیعی بسیار غنی کشف شد که شرکت ملی گاز از سال ۱۳۴۸ طرحی برای بهره‌برداری آن در نظر گرفت، میدانی که بعدها به منبع اصلی سوخت نیروگاه تولید برق در شهرستان نکا تبدیل شد.

در قشم نیز در سال‌های اواخر دهه پنجاه یک منبع گاز کشف شد و شرکت ملی گاز طرحی را برای انتقال گاز از این منبع به شهرهایی واقع در جنوب شرقی کشور تحت بررسی قرارداد. در اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ قانونی به قانون توسعه صنعت گاز به تصویب مجلسین ایران رسید که براساس آن شرکت ملی گاز ایران اجازه پیدا کرد برای انجام عملیات در زمینه گاز با شرکت‌های مختلف داخلی و خارجی وارد مذاکره شود. پس از آن بود که برای اکتشاف گاز در منطقه کنگان شرکت ملی گاز در سال ۱۳۵۲ با همکاری شرکت‌های آمریکایی، ژاپنی و نروژی به تاسیس شرکتی به نام Gas natural liquefied kangan اقدام نمود تا مطالعات جهت بهره‌برداری از گاز طبیعی این منطقه را آغاز و عملیاتی کند. اکتشاف و صادرات گاز پس از آن آشنایی روزافزون یافت.

شکوفایی بیشتر

سال‌های انقلاب و پس از دوران جنگ تحمیلی مقداری این روند را کند کرد اما امروز پس از پایان جنگ و با اجرای طرح‌های متعدد توسعه، به ویژه در منطقه عسلویه، گاز ایران جایگاه واقعی خود را در میان منابع انرژی جهان یافته است. امروزه پالایشگاه‌ها و شرکت‌های متعدد مرتبط با گاز و زیر مجموعه شرکت ملی گاز ایران از جمله: شرکت گاز استان بوشهر، خراسان جنوبی، شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، شرکت پالایش گاز بید بلند، فجر جم، سرخون و قشم، ایلام، شرکت صادرات گاز، شرکت انتقال گاز ایران و مدیریت‌های متعدد، دیگر ارکان صنعت گاز در کشور را تشکیل می‌دهند.

از سوی دیگر، عسلویه در جنوبی‌ترین نقطه ایران بر فراز میدان گاز پارس جنوبی به بزرگ‌ترین تاسیسات گاز منطقه تبدیل شده است. میدان گازی پارس جنوبی خود یکی از پدیده‌های بی‌نظیر انرژی در دنیاست که بزرگ‌ترین منبع گازی مستقل جهان محسوب می‌شود، این میدان روی خط مرزی ایران و قطر در آب‌های نیلگون خلیج‌فارس و به فاصله یکصدوپنج کیلومتری ساحل جنوبی ایران قرار دارد.

منبع: جستارهایی کوتاه بر تاریخ بلند نفت در ایران، فرشید خدادادیان

چندسکانس تاریخی از صنعت نفت ایران

راه‌اندازی صنعت نفت در ایران باعث شد تا تمدن غرب و جهان صنعتی در سرزمینی تاریخی اما دور افتاده و برخوردار از جامعه‌ای سنتی نمایان شود و این بخش از ایران را رنگ و لعابی تازه ببخشد.

پیش از آن، در غرب، انقلاب صنعتی شیوه معیشت مردم را تغییر داده و رفته رفته رفاه، آسایش و بهره‌مندی از اختراعات و ابداعات جدید را وارد زندگی کرده بود، به همین دلیل در زمانه‌ای که مردم اکثر نقاط جهان و از جمله ایران با اقتصاد خود معیشتی و متکی به زحمت، تلاش و مرارت زندگی می‌کردند، غربی‌ها با انقلاب صنعتی یک مرحله از سایر همنوعان خود جلوتر رفته، ضمن برخورداری از امکانات پیشرفته، به رفاه و راحتی بیشتر در زندگی می‌اندیشیدند. با حضور غربیان کاشف نفت در جنوب ایران، طبیعی بود که این امکانات و مزایای رفاهی در این منطقه به نمایش درآید و ضمن اینکه بسیاری را مسحور خود کند، رفته رفته باعث شود تا این مناطق از نظر مدنیت از سایر نقاط ایران متمایز شده و با رونق اقتصادی، مقصد مهاجرت بسیاری از ایرانیان شود، بدیهی است که فعالیت اقتصادی نوین، معیشت افراد بومی منطقه را نیز تغییر داد و آنان را از زندگی خود معیشتی عشایری به بهره‌مندی از مزایای معیشت صنعتی و رفاه همراه با آن رهنمون ساخت و این تاثیر که از تغییر نوع معیشت آغاز شد با تاثیر بر فرهنگ، اخلاقیات و منش زندگی اجتماعی، شرایط تازه‌ای را برای ایشان به همراه آورد. مدنیت و شهرنشینی، استفاده از آب لوله‌کشی، برق و امکانات بهداشتی و حداقل مشاهده و تجربه بسیاری از مظاهر مدنیت و رفاه اجتماعی باعث شد مردم این خطه از سرزمین ایران در اثر ارتباط مستقیم با منشا این امکانات، تفاوت‌های اساسی فرهنگی با مردم مناطق دیگر پیدا کنند و در زمانه‌ای که در بسیاری از نقاط ایران هنوز از اتومبیل و قطار خبری نبود، مناطق صنعتی جنوب از جاذبه‌هایی برخوردار شد که بسیاری از جویندگان کار را وادار به مهاجرت به این منطقه و دلبسته آن می‌کرد!

بهداشت نسبی، درآمد مناسب و کار فنی که به شکوفایی بسیاری از استعدادهای نهفته در میان ایرانیان ساکن در این خطه منجر می‌شد، به همراه مظاهر تمدن و مدنیت غربی همچون سینما، باشگاه‌ها، محیط‌های آموزشی و ورزشی از عوامل موثری بود که مردم این دیار را حتی از سایر هموطنان خود در آن ظرف زمانی خاص نیز متمایز می‌ساخت.

نفت و فرهنگ

اعجاز صنعت نفت، تبدیل جامعه عشایری بدون پیش زمینه علمی و فنی به نیروی متخصص فنی بود، تحولی که در اثرآموزش و در عین بهره‌گیری از استعدادهای آنان به وجود آمد.

هر چند استعمارگران غربی از گمارمدن ایرانیان در مشاغل حساس و کلیدی هراس داشتند، اما ایرانی‌ها به قول کارکنان قدیمی، کار را از آنها می‌ربودند و رفته رفته به کارشناسانی مجرب تبدیل می‌شدند. تاثیر صنعت، به مدنیت و مظاهر صنعتی و رفاهی محدود نبود و حتی در زبان و گویش مردم جنوب نیز آثار آن دیده می‌شد.

واژه‌های بسیاری به وسیله کارمندان و کارگران شرکت نفت وارد لهجه و گویش مردم جنوب شد که امروز نیز رایج است. هر چند صنعت نفت در خطه جنوب بیشتر ریشه دواند، آثار و پیامدهای آن نیز افزایش یافت و مردم این دیدار بیش از پیش تحت تاثیر فرهنگ نوین صنعتی ناشی از فعالیت‌های نفتی قرار گرفتند.

آشنایی بسیاری از افراد که حتی سواد خواندن و نوشتن نداشتند با زبان انگلیسی یکی دیگر از تحولاتی است که در اثر حضور صنعت نفت در جنوب رخ داد، ضمن این که بروز خلاقیت و شکوفایی استعداد صنعتی بین جوانان این دیار نیز اکثرا از طریق فعالیت در صنعت نفت عینیت یافت.

به این ترتیب بسیاری از ایرانیان ساکن مناطق نفت‌خیز، در آن ظرف زمانی و مکانی خاص که بسیاری از کشورهای همجوار حتی نام برخی امکانات، خدمات و اختراعات و ابداعات را نشنیده بودند، با فرهنگ عصر جدید آشنایی نسبی و حال و هوایی متفاوت پیدا کرده بودند.

با گسترش دامنه این تغییرات به سایر مناطق و آمیزش فرهنگ صنعت نفت با فرهنگ دیرینه باستانی و اسلامی ایران، صنعت نفت و گردش کار آن در نظام اداری کشور به عنوان یک الگو مطرح و خاستگاه بسیاری از تحولاتی شد که در نظام اداری کشور به وقوع پیوست و موجبات ارتقای سطح خدمت‌رسانی در زمینه‌های مختلف را فراهم کرد.

صنعت نفت ایران در حالی یکصدمین سال تولد خود را طی کرد که طی این مدت فرازوفرودهای فراوانی را پشت سر گذاشته، اما پویا و زاینده، همچنان تامین بخشی مهم از نیازهای اقتصادی این سرزمین را بر عهده دارد.

نفت در جنوب

مسجدسلیمان زادگاه یکصدساله نفت در ایران و خاورمیانه، همچنان نفت و گاز دارد و علاوه بر تولید گاز ترش از آن که منبع اصلی ماده خام تاسیسات پتروشیمی محسوب می‌شود، چاه‌های نفت و گاز آن نیز همچنان در حال تولید هستند.

شرکت ملی مناطق نفت جنوب که مسجدسلیمان بخشی از آن محسوب می‌شود با دارا بودن چهل و پنج واحد بهره‌برداری، چهل و هفت واحد تقویت فشار و تزریق گاز، واحد گاز و گاز مایع، هجده واحد نمک‌زدایی فعال و بیش از دوازده هزار کیلومتر خط لوله جریانی و اصلی، به تنهایی حدود هشتادوپنج درصد نفت تولیدی کشور را رهبری می‌کند.

پالایشگاه آبادان که نخستین پالایشگاه نفت در خاورمیانه محسوب می‌شود در حال حاضر با ظرفیت بیش از چهارصد هزار بشکه در روز همچنان بزرگ‌ترین واحد پالایش کشور به شمار می‌آید و ساخت پالایشگاه دوم این شهر نیز در حال انجام است.

علاوه بر آبادان، پالایش و پخش فراورده‌های نفتی از کرمانشاه، تهران، اصفهان و بندرعباس تا تبریز و از شیراز و لاوان تا اراک در تمامی کشور شبکه خود را گسترانده و پویا و فعال به پیش می‌رود.

این شبکه پالایشگاهی امروز با ظرفیتی فراتر از ۱/۵ میلیون بشکه در روز، تولید انواع فراورده‌های نفتی را بر عهده دارد. خطوط لوله که شریان اصلی نفت و گاز محسوب می‌شود و همزمان با احداث خط لوله‌ای از مسجدسلیمان به آبادان تولد یافت، امروزه شبکه عظیمی به طول بیش از سیزده هزار کیلومتر را از قطر شش تا سی‌وشش اینچ تشکیل می‌دهد.

صنایع جانبی نفت نیز طی این مدت رشد قابل توجهی داشته‌اند، فعالیت در زمینه گاز و پتروشیمی گسترش چشمگیر یافته و ایران در حال حاضر به عنوان کشوری صاحب صنعت و دارای قدرت سرمایه‌گذاری و ساخت تاسیسات گاز و پتروشیمی در منطقه شناخته می‌شود.

تولد پتروشیمی

در صنایع پتروشیمی با بیش از ۳۰ مجتمع بزرگ و کوچک و تولید سالانه بیش از ۲۵ میلیون تن، این صنعت را در جایگاه دومین تولیدکننده فراورده‌های پتروشیمی منطقه خاورمیانه قرار داده است، با اجرای طرح‌های توسعه صنعت گاز در منطقه اقتصادی-انرژی پارس در عسلویه، نقطه عطفی تازه در تاریخ یکصدساله صنعت نفت در حال ترسیم و تمدنی تازه در آستانه شکل‌گیری است.

طی یک قرن حیات صنعت نفت صدها هزارتن از مردان و زنان سخت کوش و توانمند از این سرمایه ملی پاسداری و در جریان رویدادها و حوادث تلخ و شیرین آن نقش آفرینی کرده‌اند. بسیاری از آنان امروز روی در نقاب خاک کشیده‌اند که یادشان گرامی باد، اما براساس آمار هم اکنون حدود ۴۵ هزار باز نشسته، از نسل‌های مختلف شاغلان که عمدتا بین ۳۰ تا ۶۰ سال گذشته همراه این صنعت و خدمتگزار آن بوده‌اند، در قید حیات و دلبسته و وابسته خانه اصلی خود باقی مانده‌اند.

در مقابل، هم اکنون نزدیک به ۹۰ هزار تن از کارکنان رسمی صنعت نفت با تلاشی تحسین‌انگیز در حال ساختن فردایی بهتر برای این صنعت استراتژیک و امانت‌دار ودیعه‌ای هستند که یکصدسال با تاریخ این مرز و بوم آمیخته و در آویخته است.

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران، شماره ۸۹۲

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی
تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

امر به معروف و نهی از منکر در نهضت امام حسین (ع)

پاسداری از فرهنگ عاشورا در سیره معصومان

مطالعه تاریخ اسلام و متون دینی درباره امام حسین (ع) و جایگاه بی‌بدیل او در هندسه فرهنگ اسلامی معلوم می‌کند که نخستین حافظ و مروج فرهنگ عاشورا پیامبر اکرم اسلام (ص) جد بزرگوار اباعبدالله (ع) بوده است. پیامبر (ص) از همان روز نخست ولادت امام حسین (ع) با بیان سرگذشت آن حضرت، نهال شجره طیبه فرهنگ حسینی و عاشورایی را در سرزمین ذهن و ضمیر پیروان خود کاشته و با اشک دیدگان آبیاری کرده است. حضرت محمد (ص) در مناسبت‌های مختلف با رفتار و گفتار خود، حسین (ع) و سرنوشت ویژه‌اش را به جهانیان و پیروان خود معرفی کرده است. ائمه شیعه و پیشوایان معصوم نیز با تأسی از سیره نبوی بر پاسداشت و ماندگاری حماسه حسینی و فرهنگ عاشورا اهتمام تمام داشته‌اند. امیرمؤمنان علی (ع) در بیانات و مناسبت‌های فراوانی از شهادت امام حسین (ع) و حوادث عاشورای سال ۶۱ ه.ق خبر داده‌اند؛ از جمله یکی از اهالی کوفه به نام هرثمه که در جنگ صفین همراه حضرت بود، هنگام برگشت به منزلش، به همسر شیعه‌اش چنین گفت: نمی‌خواهی از مولایت ابوالحسن برایت صحبت کنم؟ او وارد کربلا شد، آنجا نماز می‌خواند، آنگاه سر از تربت کربلا بلند کرد و فرمود: شگفتا چقدر خوشبویی ای خاک، حتماً اقوامی از تو محشور می‌شوند که بی حساب وارد بهشت خواهند شد. امام حسن (ع) نیز در بستر شهادت، وقتی سر بر دامن برادرش حسین (ع) داشت، با دیدن اندوه برادر به وی فرمود:
لا یَومَ کَیومِکَ یا اَبا عَبدِاللهِ یَزدَلِفُ اِلَیکَ ثَلاثونَ اَلفَ رَجُلٍ اِنَّهُم مِن اُمَّةِ جَدِّنا وَیَنتَحِلُونَ دینَ الاسلامِ وَیَجتَمِعُونَ عَلیٰ قَتلِکَ وَسَفکِ دَمِکَ...
یعنی: [حسینم!] هیچ روزی چون روز [شهادت] تو نیست! سی هزار نفر به تو نزدیک می‌شوند، آنها از امّت جدّ ما و ادعای پیروی از دین اسلام دارند؛ در حالی که برای کشتن تو و ریختن خون تو گرد می‌آیند. دیگر امامان معصوم نیز با عمل و سخن خود مدافع فرهنگ عاشورا بودند و با هدایت و راهنمایی آنان بود که نام و نشان محرم سال ۶۱ هجری و حماسه جاوید عاشورا در طول این حدود پانزده قرن در میان مسلمانان بلکه همه مردم جهان باقی مانده است. تورق تاریخ زندگانی پیشوایان معصوم تشیع، راهکارهای فراوانی برای پاسداری از فرهنگ عاشورا معرفی می‌کند که مهم‌ترین آنها را برمی‌شمریم:

زیارت سیدالشهدا(ع):

ائمه (علیهم السلام) پیوسته پیروان و دوستان خود را به زیارت سالار شهیدان سفارش کرده‌اند؛ روایات پرشمار در این باره نشان می‌دهد که زیارت حضرت اباعبدالله (ع) تأثیر عمیقی در زنده ماندن نام و مرام سرور آزادگان حسین (ع) دارد و عامل اساسی برای آشنایی و تقرب شیعیان با فرهنگ عاشورایی و الگوگیری از آن حماسه‌آفرین جاودان است. روایاتی که به زیارت امام حسین(ع) فرامی‌خوانند، خود به چند دسته قابل تقسیم هستند:
الف) روایاتی که زیارت را واجب و ضروری می‌دانند:
امام صادق (ع): اگر کسی از شما تمام طول عمرش حج بجا آورد، اما حسین پسر علی (ع) را زیارت نکند، حقی از حقوق خداوند و رسول خدا (ص) را وانهاده است، زیرا حق حسین (ع) از سوی خداوند بر هر مسلمانی فریضه واجب است.
ب) روایاتی که زیارت را برابر تمامی ارزش‌ها بلکه برتر می‌دانند: در نظرگاه اسلام اعمال فراوانی از ارزش برخوردارند؛ اعمالی از قبیل: حج، عمره، آزاد کردن بردگان، جهاد و...
دسته‌ای از روایات، زیارت سالار شهیدان را با تعبیر «افضل الاعمال» در ردیف بالاترین و باارزش‌ترین اعمال عبادی قرار داده‌اند.
ج) احادیثی که در مناسبت‌های مختلف مانند روز عرفه، عاشورا، ماه‌های شعبان، رجب، رمضان و شب‌های قدر، اعیاد فطر و قربان و نیمه شعبان و... مسلمانان را به زیارت سالار شهیدان ترغیب می‌کنند.
د) احادیث دیگری که زیارت امام حسین (ع) را عامل برآورده شدن حاجت‌ها و برطرف شدن بلایا و مشکلات معرفی کرده‌اند.
ه) روایات فراوانی که به بیان ثواب و آثار زیارت امام حسین (ع) پرداخته‌اند.
و) مجموعه روایاتی که آداب زیارت و وظایف زائران را تعلیم داده‌اند.
ز) مجموعه دیگری که مجازات و عواقب ناگوار کسانی را بیان می‌کنند که زیارت سرور آزادگان را- با وجود امکانات و قدرت- وانهاده‌اند.

برپا کردن مجالس عزاداری

توصیه به برپایی مجالس عزای حسینی، شیوه کارآمد دیگری برای ماندگاری فرهنگ عاشورا است. امامان معصوم شیعه(علیهم السلام) همواره پیروان خود را به اقامه چنین محافلی سفارش مؤکد کرده‌اند. ریّان فرزند شَبیب می‌گوید: روز نخست محرم بر امام هشتم (ع) مهمان شدم و از فیض حضورش بهره گرفتم. حضرت (ص) به من فرمود: محرم ماهی است که اقوام پیشین به پاس حرمت آن، جنگ و ستم را در آن حرام کرده بودند، اما امت اسلام [زمان امام حسین(ع)] حرمت ماه محرم و حرمت پیامبر اسلام (ص) را پاس نداشتند و فرزندان رسول خدا (ص) را کشتند و زنان خاندان رسول را اسیر گرفتند و ثروتشان را به یغما بردند، خدا آنان را هیچ گاه نیامرزد! ای پسر شبیب! هرگاه خواستی برای دست دادن چیزی (و کسی) اشک بریزی، برای امام حسین (ع) گریه کن! روایات بی‌شماری شهادت می‌دهند که امامان (ع) در ماه محرم محزون بوده و مجلس عزا برای سالار شهیدان و یاران وفادارش برگزار می‌کردند. امام باقر (ع) هم وصیت فرمود ده سال در منی برای امام حسین مجلس عزا برپا کنند.

تقدیر از شاعران عاشورایی:

به دلیل تأثیر شگرفی که زبان شعر در رساندن پیام دارد، پیشوایان شیعه برای جاودان ساختن فرهنگ عاشورا، به شعر و شاعران و مرثیه سرایان حماسه عاشورا اهمیت ویژه‌ای داده‌اند. سخنان فراوانی که امامان (علیهم‌السلام) برای تشویق و بزرگداشت شاعران ولایتمدار و علاقه‌مند به نهضت حسینی بیان کرده‌اند، نشانگر علاقه و اهتمام آن عالی مقداران به این هنر ادبی است. اشاره‌ای کوتاه به نمونه‌هایی از این سخنان مؤید گفته ما است: امام صادق (ع) به جعفر بن عفان طائی فرمود: به من خبر رسیده که شما درباره امام حسین (ع) شعر می‌گویی و خوب هم می‌گویی. گفت: بله سپس شعرش را برای حضرت خواند. حضرت و اطرافیانش گریستند. تا آنجا که اشک‌ها بر صورت و محاسنش جاری شد. بعد فرمود: ای جعفر به خدا سوگند که فرشتگانِ مقرب خداوند اینجا سخنت درباره حسین (ع) را شنیدند و واقعاً گریه کردند، چنان که ما گریستیم و حتی بیشتر. ای جعفر، خداوند به خاطر تمامی این لحظه (ساعت) بهشت را بر تو واجب کرده و تو را آمرزید. آنگاه فرمود: بر تو نیفزایم؟ گفت: چرا، ای آقای من. فرمود: کسی نیست که برای حسین (ع) شعری بگوید و بگرید و بگریاند مگر آنکه خداوند بهشت را بر وی واجب فرموده، او را می‌آمرزد.

گریه امامان (ع) برای سالار شهیدان

اشک، مقدس‌ترین و معنوی‌ترین پیام است که نظیر دیگری نمی‌تواند رسالت آن را به زیبایی آن به انجام رساند. گریه بر مظلومیت اباعبدالله(ع) و یاران رشیدش، در بردارنده پیام محبت، عشق و شیفتگی به آن عزیزان در خون خفته است. اشک، اعلان وفاداری و پیمان ولایی با سرور آزادگان و رادمردان حسین (ع) است. اشک بر حسین (ع) اعلام ستیز با ظلم و ظالم و بی عدالتی و تبعیض است. ابراز تولای امام حسین (ع) ممکن است در قالب سرودن اشعار، شعارهای انقلابی، برپایی مجلس عزا و... انجام شود، اما دانه‌های مروارید یدی اشک‌هایی که از درون دل‌های سوزان شیعه و شیفته امام می‌جوشد و بر پهنای صورت جاری می‌شود، صادقانه‌ترین و ناب‌ترین نماد محبت و ولایت است. ائمه (ع) هم خود در سوگ شهیدان کربلا اشک می‌ریختند و هم پیروان خود را به گریه و ندبه تشویق می‌کردند. از امام صادق (ع) نقل است که علی بن الحسین امام سجاد(ع) حدود ۴۰ سال بر پدرش گریست. حضرت پس از سفر کربلا روزها روزه می‌گرفت و شبها به عبادت بر می‌خاست. هرگاه زمان افطار، خادم غذا و آب برایش می‌آورد و در برابرش می‌نهاد، از وی تقاضا می‌کرد: مولای من غذایت را بخورید. حضرت (ص) می‌فرمود: پسر رسول خدا را گرسنه شهید کردند. پسر رسول خدا را تشنه کشتند و این سخن را مکرر تکرار می‌کرد و می‌گریست. آنقدر گریه می‌کرد که غذا از دانه‌های اشکش تر و آب با اشک چشمانش ممزوج می‌شد. حضرت پیوسته چنین بود تا به دیدار خداوند شتافت. ائمه (علیهم‌السلام) علاوه بر گریه‌ای که خود در ماتم اباعبدالله (ع) داشتند، دیگران را نیز به گریه و گریاندن و حالت گریه گرفتن برای مصیبت کربلا سفارش می‌فرمودند. امام باقر (ع) می‌فرماید: امام سجاد (ع) پیوسته می‌فرمود: هر مؤمنی که چشمانش برای شهادت حسین بن علی(ع) اشک بریزد، آن مقدار که بر صورتش جاری می‌شود، خداوند در برابر، وی را در خانه‌ای از بهشت جای دهد. امام صادق (ع) فرمود: گریه و بی‌تابی در همه امور برای بنده ناروا است مگر گریه و بی‌تابی برای حسین فرزند علی (ع) که او در انجام آن پاداش دارد. امام رضا (ع) نیز فرمود: بر کسی مانند حسین (ع) باید گریست. زیرا گریه برای او گناهان بزرگ را فرو می‌ریزد.

سجده بر تربت کربلا در نماز

امامان اهل بیت (ع) در نمازهای خود بر خاک کربلا سجده می‌کردند؛ زیرا سجده بر تربت سرور آزادگان و سالار شهیدان در واقع سر گذاشتن بر آستان آزادگی، عشق به خدا و ایثار و جانبازی در راه خدا است. سجده بر تربت اباعبدالله(ع) یادآوری و مشاهده زیباترین تابلوی بندگی و معاشقه با معبود یگانه است. یادآور زمانی است که حسین (ع) در گودی قتلگاه افتاده و ترنّم زیبا و وصف‌ناپذیر «رِضیً بِرِضَاکَ، تَسلیماً لِاَمرِکَ لامَعبُودَ لی سِوَاکَ یَاغِیاثَ المُستَغیثِینَ» را زمزمه می‌کرد. تربت کربلا همان خاک مقدسی است که پیامبر اعظم (ص) پس از بوییدن آن با اشک چشم خطاب به آن فرمود: «طوبی لک من تربة» خوشا به حالت ای خاک. معاویه پسر عمار می‌گوید: امام صادق (ع) کیسه زرد رنگی داشت که مقداری از تربت کربلا در آن بود، هنگام نماز، حضرت آن را بر سجاده می‌ریخت و بر آن سجده می‌کرد. سپس فرمود: سجده بر تربت اباعبدالله(ع) حجاب‌های هفت‌گانه را می‌درد و سبب قبولی نماز می‌شود. نقل دیگری این چنین است: امام صادق (ع) بر چیزی جز تربت حسین (ع) سجده نمی‌کرد و این به دلیل ابراز تذلل و فروتنی در مقابل خداوند بود. پیشوایان بزرگ شیعه با عمل و سخن خود درباره تربت سیدالشهداء استحباب سجده بر خاک کربلا را به شیعیان خود آموختند. از همین جاست که فقیهان فرهیخته عالم تشیع به مستحب بودن سجده بر تربت سرور آزادگان حسین (ع) فتوا داده‌اند.

نشر معارف و احکام الهی، دستاورد حماسه حسینی

تبلیغ تعالیم دینی و احکام اسلامی، رسالت بزرگ پیامبر اعظم(ص) و جانشینان بر حق آن حضرت است. فراگیری احکام ناب اسلامی و آموزه‌های قرآنی جز از سرچشمه زلال عترت طاهره ممکن نیست. به این دلیل، رسول خدا (ص) بارها مردم را به تمسک به قرآن و عترت سفارش کرد. حدیث ثقلین در منابع روایی عامه و خاصه شهره است بعد از ارتحال پیامبر (ص) با انحراف ولایت و رهبری امت، تلاش فراوانی از سوی غاصبان خلافت صورت گرفت تا خاندان پیغمبر(ص) را از حوزه زعامت و رهبری دینی جامعه اسلامی کنار نهند و آنان را از انجام رسالت خطیر تبلیغ معارف و احکام الهی باز دارند. این تلاش از صدر اسلام آغاز شد و تا زمان امام باقر و صادق و حتی بعدها نیز ادامه یافت. شهادت امام حسین(ع) و زنده نگهداشتن یاد و خاطره‌های عاشوراییان از سوی امامان (علیهم‌السلام) سبب شد زمینه مناسبی فراهم شود تا توده‌های مسلمان با عترت پیامبر و خاندان نبوت ارتباط مستمر پیدا کنند و در نتیجه فرصت‌هایی برای نشر و ترویج آموزه‌ها و احکام الهی فراهم شود. البته این فرصت در عصر امام باقر و صادق (علیهماالسلام) که مصادف با انقراض سلطه اموی و مروانی بود، بیشتر و بهتر فراهم شد.

حمایت از جنبش‌های حامی نهضت عاشورا

مکتب جاوید عاشورا، دانشگاه بزرگی است که انسان‌های آزادی‌خواه، حق طلب، عدالت‌جو و ظلم ستیز بسیاری را در تاریخ ماندگار خود روشنی بخشید و تربیت کرد. نهضت‌های آزادی‌بخش و استقلال طلب زیادی در سالیان و قرون بعد از محرم سال ۶۱ هجری قمری در جهان به ویژه دنیای اسلام اتفاق افتاد که به اعتراف رهبران وهادیان آنها همه متاثر از شخصیت امام حسین (ع) و به پیروی از قیام خونین کربلا بوده‌اند. با گذشت اندکی از جریان عاشورا، کوفیان تائب (توابین) با سردمداری سلیمان بن صرد خزاعی در کوفه با شعار «یالثارات الحسین» به پا خاستند. بعدها در سال ۶۳ ه.ق مردم مدینه با هدایت عبدالله فرزند حنظله غسیل الملائکه علیه حاکمیت ظالمانه یزید قیام کردند و شهدای بسیاری در این راه دادند و فجایع بسیاری را در این راه متحمل شدند که در تاریخ اسلام به «واقعه حرّه» شهرت دارد. به سال ۶۶ ه.ق مردم کوفه بار دیگر به رهبری مختار بن ابی عبیده ثقفی علیه حکومت یزید قیام کردند و در آن عبیدالله بن زیاد را در نهر خازر موصل کشتند و بسیاری از عوامل حوادث عاشورا را به سزای جنایات خود رساندند. این قیام سبب شادمانی امام سجاد (ع) و بازماندگان شهیدان کربلا شد. قیام‌های زید فرزند امام سجاد (ع) و محمد و ابراهیم پسران عبدالله بن حسن نیز در این باره قابل یادآوری است. جنبش‌ها و انقلاب‌های دیگر از حماسه جاوید اباعبدالله الهام گرفته‌اند؛ از جمله در عصر جدید مهاتما گاندی، رهبر فقید هند نیز به این می‌بالید که انقلاب استقلال جویانه در هند را از امام حسین (ع) آموخته است. سرانجام آنکه، در پایان هزاره دوم میلادی- قرن بیستم- انقلاب بزرگ اسلامی ایران به رهبری سلاله پاک امام حسین (ع) نیز وامدار قیام خونین سرور آزادگان (ع) است. معمار بزرگ انقلاب حضرت امام خمینی (ره) نیز به این افتخار می‌کرد که «عاشورا روز حماسه و تولد جدید اسلام و مسلمانان است.» و در سخن دیگری فرمود: «محرم و صفر است که اسلام را زنده نگاه داشته است.»

نتیجه سخن

پاسداری از فرهنگ غنی عاشورا رسالت بزرگی است بر شانه کارگزاران و متولیان امور فرهنگی جامعه اسلامی ما، به ویژه روحانیان معظم پدیده گرانسنگ بزرگداشت نهضت عاشورا نیز مانند سایر پدیده‌های دنیا دچار افراط و تفریط شده، در معرض انحطاط و انحراف قرار می‌گیرد. از این رو، بر عالمان دینی و اصحاب سخن و قلم است که برای مرزبانی و حراست از این میراث گرانبها از آن مراقبت با آفات و آسیب‌ها مبارزه کنند و راه‌های مناسب و کارآمد حفظ و استمرار آن را به امت اسلامی و شهروندان جامعه دینی ارائه کنند.

کلام امام حسین (ع)

اهل بیت(ع)، معلمان ملائکه
اَیّ شَیءٍ کُنتُمْ قَبلَ اَنْ یَخلُقَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ آدَمَ(ع)؟
قالَ کُنّا اَشباحَ نورٍ نَدورُ حَولَ عَرشِ الرَّحمنِ فَنُعَلِّمُ لِلمَلائِکَةِ التَّسبیحَ وَالتَّهلیلَ وَالتَّحمیدَ
از امام حسین (ع) پرسیده شد: «قبل از این که خداوند عزّوجل آدم (ع) را خلق کند، شما چه چیزی بودید؟» فرمود: ما شبح‌هایی از نور بودیم که بر گرد عرش خدا می‌چرخیدیم و به ملائکه درس تسبیح و توحید و ستایش خدا را می‌آموختیم»
(بحار الانوار، ج ۵۷ ص ۳۱۱ ح ۱)

همراه با شهیدان کربلا

نصر بن أبی نیزر
یکی از شهدای کربلا که در برخی کتاب‌های تاریخی با عنوان «أبناء بعض ملوک الأعاجم» (نوادگان پادشاهان عجم) نام برده‌اند و احتمال ایرانی بودن او وجود دارد؛ نصر بن ابی نیزر است. وی از خدمت گزاران و یاران امام علی، امام حسن و امام حسین(علیهم‌السلام) به شمار می‌رفت. او در کودکی به دست پیامبر(ص) اسلام آورد و به آن حضرت (ص) و نیز امام علی(ع) و فاطمه زهرا(س) و فرزندان آن دو بزرگوار خدمت کرد. نصر، جنگ‌جویی شجاع بود. او همراه امام حسین(ع) از مکه به کربلا آمد و با دشمنان ایشان به نبرد پرداخت و به شهادت رسید.

ایام حسینی

یاری طلبی حبیب بن مظاهر از بنی اسد
در شب ششم، حبیب بن مظاهر اسدی به اذن امام حسین(ع) برای آوردن یاور و کمک، به قبیله بنی اسد رفت. اسدیان پذیرفتند و حرکت کردند، اما جاسوسان به عمر سعد خبر دادند و او عده‌ای را فرستاد تا مانع آنها شوند؛ از این رو درگیری رخ داد که در این میان جمعی از بنی اسد شهید و زخمی و بقیه ناگزیر به فرار شدند و حبیب به خدمت حضرت(ص) آمد و ماجرا را تعریف کرد.

نخستین محاصره فرات در کربلا
به نقلی در این روز عمر سعد، شبث بن ربعی خبیث را همراه سه هزار مرد سفاک با کوبیدن طبل و دهل کنار فرات فرستاد که اطراف آن را به محاصره درآوردند.

تراکم لشکر یزید در کربلا
در این روز لشکر زیادی برای جنگ با حضرت اباعبدالله(ع) جمع شدند.

احکام ویژه محرم

سوال: آیا قمه‌زنی جایز است؟
پاسخ: با توجه به اینکه قمه‌زدن در زمان حاضر، به علت عدم قابلیت پذیرش و نداشتن هیچ گونه توجیه قابل فهم، باعث وهن و بدنام شدن مذهب می‌شود، باید از آن خودداری کرد.

سوال: زنجیرزدن به بدن- همان گونه که برخی مسلمانان انجام می‌دهند- چه حکمی دارد؟
پاسخ: اگر به نحو متعارف و به گونه‌ای باشد که از نظر عرفی از مظاهر حزن و اندوه در عزاداری محسوب می‌شود، اشکال ندارد.

نگاهی به آیین های سنتی عزاداری سالار شهیدان در چهار گوشه ایران (بخش دوم)

داغ تاریخی یک عشق

فرهنگ عاشورا و عزاداری برای سید و سالار شهیدان، حضرت امام حسین(ع) از سابقه‌ای دیرینه در ایران برخوردار است. آیین‌های عاشورایی در چهارگوشه ایران قدمت بسیار زیادی دارند. آیین‌هایی که هر کدام با رنگ‌ها، نشانه‌ها، نواها و معناهای خود، روح مذهبی ایرانی را به نمایش می‌گذارند. تعداد این آیین‌ها بسیارند. در مطلب پیش رو به تعدادی از آنها نگاهی انداخته‌ایم. تلاش می‌شود تا در بخش‌های دیگر، آیین‌های عاشورایی بیشتری را از نظر بگذرانیم.

سنگ‌زنی و طوق گردانی

این آیین دیرین همه ساله در ششمین روز ماه محرم در روستای اعلاء در جنوب سمنان برگزار می‌شود و اهالی این روستا، روستاهای اطراف و علاقه‌مندان به اهل بیت(ع) از شهر سمنان، به یاد مظلومیت و شهادت حضرت اباعبدالله الحسین(ع) به سوگواری می‌پردازند. آیین سنگ زنی که خاص این روستاست، ریشه ای ۱۰۰ ساله دارد و به عزاداری روستای اعلاء سمنان حال و هوایی ویژه داده است و عزاداران هنگام سنگ زنی، نوای «عطشان حسین، مظلوم حسین» سر می‌دهند. این آیین با عنوان سنگ زنی در استان سمنان و به شماره ۸۳ در سال ۱۳۸۸ در فهرست میراث معنوی کشور به ثبت رسیده است. سنگ زنی یکی از شیوه‌های سنتی عزاداری ماه محرم در برخی نقاط استان سمنان است که در این شیوه از ۲ سنگ یا ۲ چوب، کوچک و دایره‌ای شکل، یا سنگ‌هایی به اندازه کف دست با قطر تقریبی هفت سانتی متر استفاده می‌شود. سنگ زنان همراه با آهنگ نوحه به منظور تعزیت شهادت مظلومان کربلا، سنگ‌ها را در ۲ شیوه تک ضرب و سه ضرب به هم می‌زنند. علاوه بر روستای اعلا، در روستاهای صالح آباد شاهرود، کهن آباد آرادان و شهرهای دامغان، سرخه، بسطام و بیارجمند، این آیین همه ساله در ایام دهه محرم اجرا می‌شود.

نخل گردانی

با پایان یافتن نماز ظهر عاشورا، کهن‌ترین آیین عزاداری مردم یزد در سوگ سرور و سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و یاران و خاندان ایشان، برگزار می‌شود و صدها نخل بر شانه‌های مردم عزادار یزد، به حرکت در می‌آیند. نخل که سازه‌ای چوبی و هر تکه از این سازه نماد و مضمونی از واقعه کربلاست، نماد تابوت امام حسین (ع) است، تابوتی که هرگز وجود نداشت تا وجود نازنین این امام همام، درون آن قرار گیرد. نخل‌برداری نیز، تشییع نمادین برای شهدای کربلاست، امام و شهدایی که تشییعی متفاوت از همه انسان‌ها داشتند، تشییعی که به جای آنکه پیکر بر شانه‌های عزاداران قرار گیرد. نخل‌ها از اولین روز محرم سیاهپوش می‌شوند و روز عاشورا با حضور خیل عزاداران حسینی در سراسر استان یزد بر دوش عزاداران قرار می‌گیرند و آنگاه آرام و خرامان می‌چرخند و دوباره بر جای خود می‌نشینند. نخل سازه‌ای چوبی است که با چوب اسکلت‌بندی شده است. برای پایه‌های آن، چهار قطعه چوب به صورت عمودی در چهار طرف و برای بلند کردن آن چند قطعه چوب به صورت افقی تعبیه شده است. برای بستن آن، تعدادی از خدام حسینیه از صبح هشتم محرم دست به کار می‌شوند. آنها روی پارچه مشکی و در جلو و عقب آن، خنجر، آیینه‌های بزرگ و نیز یک سازه چوبی به شکل سرو در جلو و عقب نصب می‌کنند که این کار تا ظهر روز نهم محرم (تاسوعا) ادامه می‌یابد.

مشعل گردانی

آیین مشعل گردانی نجفی‌های مقیم قم، از جمله این آیین‌هاست که به منظور یادآوری آتش زدن خیمه‌های امام حسین(ع) شب‌های هفتم، هشتم و نهم محرم پس از نماز مغرب و عشا از حسینیه نجفی‌های قم واقع در خیابان گذر خان شروع می‌شود و عموم مردم همراه دسته عزاداری به سمت حرم حضرت معصومه(س) برای عرض تسلیت به این بانوی بزرگوار حرکت می‌کنند. مشعل‌گردانی از سال ۱۳۵۰ همزمان با راه‌اندازی حسینیه نجفی‌ها در قم کلید خورد. حتی می‌توان مدعی شد این تنها مشعل‌گردانی در ایران است.۷۲ مشعل به شکل مثلثی روی یک علم افقی سوار شده‌اند به طوری که مشعل میانی بزرگترین میله و پایه را نسبت به مشعل‌های کناری دارد. مشعل شکلی کشتی و مثلثی دارد و به دلیل آنکه در دوران گذشته چراغی نبوده مشعل‌هایی روشن می‌کردند و به سمت حرم امام حسین(ع) می‌رفتند و دسته‌عزا پشت آن حرکت می‌کرده و این مشعل‌ها در آن دوران حالت هدایت‌گری داشته است. وی معتقد است ۷۲ مشعل یادآور ۷۲ یار امام حسین(ع) است که شعله‌ای به یاد هر یک از آنها در این شب‌ها روشن می‌شود. دسته عزاداری مربوط به مشعل‌گردانی همراه با نوحه خوانی بر سر و سینه خود می‌زنند، اشک عشق از چشمانشان جاری می‌شود تا ارادت و محبت خود را به این خاندان بیش از پیش نشان دهند.

سینه زنی جنوبی

عزاداری برای سیدالشهدا و یارانش در بوشهر را شاید بتوان متفاوت ترین نوع آن در ایران دانست. عاشورا در بوشهر همراه با نوحه‌های جان سوز، نوای سنج و دمام است. نوای غم انگیزی که با کوب آن، قلب عزاداران به درد می‌آید و با هر بیت از نوحه، سوز دلشان بیشتر. سینه زنی آنان نیز دیدنی است نظمی که برای احترام در عزاداری خود رعایت می‌کنند بدین صورت است که سینه زنان ۵ تا ۲۰ حلقه به دور نوحه خوان تشکیل داده و به صورت دایره وار و هماهنگ با نوای نوحه می‌چرخند. هر نفر با دست چپ، کمر فرد کناری را گرفته و با دست راست خود سینه می‌زند، شالی هم که بر کمر خود بسته به معنای همکاری و کمر همتی است که برای برگزاری هرچه بهتر عزای حسین بسته‌اند. از دور که هیئت را نگاه می‌کنی، شکوه و عظمت این نوع از سینه زنی را در یکی شدن افراد با هم می‌یابی، یکی شدن دل‌های عزاداری که در کنار هم نام حسین را فریاد می‌زنند تا صدایشان باهم به عرش برسد. به پایان مراسم که نزدیک می‌شوند، همان زمانی که سینه زنی اوج گرفته، نوحه خوان پس از یک مکث کوتاه با صدای رسا می‌گوید واحد و گروه سینه زن یک صدا جواب می‌دهند الله واحد و نوحه خوان، نوحهِ واحد را مطابق و مناسب با روز عزا می‌خواند.

چمری نوازی

با شروع روز عاشورا در اولین ساعات روز صدای ساز و دهل با نوای سوزناک و غم انگیزی موسوم به نوای «چمریونه» عزاداران حسینی را به حضور در دستجات و هیئت های عزاداری دعوت می‌کند. «چمر»، «چمری» یا «چمریونه» موسیقی و آهنگ اندوه باری است که در سوگ و عزای افراد بزرگ در ریتمهای متفاوت و به وسیله «سرنا» و «دهل» نواخته می‌شود. پیام آیین «چمر» علاوه بر بیان اوج اندوه مردمان این سرزمین، حامل پیغامی است برای سایر افراد؛ به نوعی که با اجرای این مقام از موسیقی عزا همه خواهند فهمید که بزرگی از میان ایل یا طایفه عزادار مرده است.صبح عاشورا در بیشتر شهرهای لرستان با صدای سوزناک «چمریونه» آغاز می‌شود و همه زمین و زمان بر حادثه‌ای می‌گریند که سال‌هاست سرنا و دهل لرستان را به چمری نواختن خو داده است. عزاداران فراخوانده شده با حضور در تکیه‌های محله و «گل مالی» کردن خود گرد آتش می‌ایستند تا از سرما محفوظ مانده و شروع به سینه زنی و عزاداری می‌کنند. سرما و گرما و تابستان و زمستان ندارد. تنها چیزی که مردم را در غم حسین گل اندود کرده عشق است و محبتی که مردمان لر به اهل بیت و حسین(ع) و ابوالفضل(ع) دارند. غم و ماتمی که این فضای روحانی دارد، بیش از آن است که بتوان در چند سطر آن را معنا کرد، باید باشی و ببینی تا بدانی غم و ماتم نوای «چمریونه» چگونه دوستداران حسین (ع) را به کوچه‌ها و هیئت‌ها می‌کشاند.

تشت گذاری

آیین تشت‌گذاری یکی از قدیمی‌ترین سنت‌ها و مناسک ایرانی است که در آستانه ماه محرم برگزار می‌شود. این آیین سه روز پیش از آغاز محرم طی تشریفات خاص و پرشور برگزار می‌شود. مردم زنجان معتقدند این سنت با الهام از اقدام سالار شهیدان و یادآور رفتار جوانمردانه امام حسین(ع) است. براساس روایت‌ها ایشان در روز ۲۷ ذی‌حجه آب مشک‌ها را در تشت‌ها ریخته و لشکر حر و اسبان سپاه او را سیراب می‌کند. تشت‌هایی که در این آیین مورد استفاده قرار می‌گیرد، از جنس برنز یا مس است. بعد از عزاداری ریش سفیدان و عاشقان حسین (ع) در هر محله تشت‌ها را به دوش حمل کرده و وارد مسجد می‌شوند و حاضران در مجلس به احترام آن به پا خاسته و در مقابل آنها سینه‌زنی می‌کنند و نوای الدخیل یا ابوالفضل سر می‌دهند. پس از آن ریش‌سفیدان با دور زدن در مسجد، تشت‌ها را سرجای خود قرار می‌دهند و تشت‌ها را از آبی که در کوزه‌ها بر دوششان حمل کرده‌اند پر می‌کنند. روشن کردن شمع و نوشیدن آب متبرک از این تشت‌ها همراه سوگواری از دیگر اعمال این آیین است. بعداز اتمام آیین، مردم آب‌های موجود در تشت‌ها را به عنوان تبرک به خانه‌هایشان برده و میان اقوام تقسیم می‌کنند.

یادآوری سلامت گوش در آستانه هفته جهانی کم شنوایی و ناشنوایی

ناشنوایی در کمین است

مشعل - شاید تجربه این حرف که شنیدن بهتر است یا دیدن؟ برای مخاطبی که سالم است و به همه حسهای خود دسترسی دارد، سخت باشد اما آیا تا به حال فکر کرده اید که بین حس‌های پنج گانه کدام مهمتر است. بسیاری از آنهایی که شنوایی خود را مادرزادی یا در اثر بیماری و سختی کار از دست داده‌اند، می‌گویند شنیدن مهمتر از دیدن است و بسیاری که بینایی را از دست داده‌اند، معتقدند بینایی مهمترین حس است، اما در هر حالتی تواناییشان در حسهای دیگر تقویت شده است. ناشنوایی و کم شنوایی که سالهاست در همین روزها (هشتم مهر – ۲۸ سپتامبر) برای خود یک روز جهانی دارد، به عنوان یکی از مشکلات و چالش‌های جدی سلامت بشر شناخته شده و برای کاهش آن راه‌های شناخت و جبران فراوان در نظر گرفته اند. برقراری ارتباط که مهمترین عامل در یادگیری و آموزش و سایر توانایی‌های افراد است وابسته به توانایی در شنیدن است. ناشنوایان و کم شنوایان بیشترین مشکل را در تعامل و ارتباطات اجتماعی و همچنین ناآگاهی از حقوق خود دارند. دوم تا هشتم مهر ماه هر سال به عنوان هفته حمایت از ناشنوایان شناخته شده و دراین مدت به روش‌های مختلف احقاق حقوق ناشنوایان، شناسایی و بهبود مشکلات و موانع بر سر زندگی روزانه آنها و نیز فراهم آوردن شرایط تحصیل، اشتغال و زندگی برابر با سایر افراد جامعه فکر و رسیدگی می‌شود.

۱ ببینید علائم کم شنوایی را دارید ؟

اگر درباره کم شنوایی نگران هستید ، بهتر است بدانید که حدود هشتصد میلیون نفر در سراسر دنیا به درجاتی از کم شنوایی مبتلا هستند و حدود نیمی از این افراد نسبت به کم شنوایی خود آگاهی ندارند. در حقیقت بسیاری از افراد مبتلا به کم شنوایی مشکل خویش را بدون درمان مناسب رها می کنند و در نتیجه کیفیت زندگی آنها آسیب جدی می بیند. اما برای اینکه بدانید کم شنوایی دارید یا نه این سوالات را پیگیری کنید. اینکه آیا از دیگران درخواست تکرار گفته هایشان را دارید ؟ آیا هنگام صحبت کردن با تلفن مشکل شنیدن دارید؟ آیا صدای تلویزیون یا رادیو را بلندتر از حد معمول می کنید تا به راحتی بشنوید؟ آیا صدای دیگران را می شنوید ولی قادر به تشخیص گفتار آنها نیستید؟ آیا در گوش خود صدای زنگ یا وزوز احساس می کنید؟ البته بسیاری از این موارد ارتباط مستقیم با سن دارند و از میان سالی بیشتر می شوند. در نتیجه باید در ارتباط با پزشک شنوایی خود را اندازه گیری کنید.

۲ پیش زمینه های آسیب

انواع عفونت‌ها در اثر ابتلا به بیماری‌های سرخجه، آنفلوانزا، سرخک و اوریون و علل وراثتی از بدو تولد یا بعد از ۲۰ سالگی جزو عوامل ژنتیکی و پزشکی ابتلا به ناشنوایی و کم شنوایی است که با پیشگیری و درمان می‌توان از وقوع آنها کاست و یا اثراتش را کم کرد. ضربه‌هایی مانند سیلی، سوانح رانندگی، برخورد اجسام مختلف به سر و گوش، اختلالات سیستم عصبی، اختلالات عروقی، مصرف برخی داروها هم به ممکن است به کم شنوایی منجر شود، اما بخش قابل توجهی از کم شنوایی و ناشنوایی در اثر شنیدن صداهای بلند و به مدت طولانی رخ می‌دهد. بر این اساس صداهای بلند بیش از حد مجاز یعنی صداهایی که حداکثر ۸۵ دسیبل آن هم در مدتی حدود ۸ ساعت کار مداوم خسارت‌های جبران ناپذیری به گوش می‌زند. کم شنوایی به دو صورت موقت و دائم خود را نشان می‌دهد که در حالت موقت با استراحت و در مدت ۲۴ ساعت شنوایی برمی‌گردد، اما در حالت دائم طولانی مدت ادامه دارد. در شرایط شغلی پر آسیب که افراد در محیط‌هایی با صدایی با ۸۵ دسیبل فعال هستند، حداکثر ۸ ساعت در روز باید در محیط باشند، اما اگر شدت صدا بالاتر رود، ساعت کار باید به نصف برسد و به همین نسبت باید بین افزایش صدا و ضدت آن رابطه عکس ادامه داشته باشد. در عین حال استفاده از لوازم حفاظتی می‌تواند آسیب صدا را کاهش دهد.

۳ آستانه گوش دردتان کجاست؟

صداهایی در آستانه ۳۰-۳۵ دسیبل خوب و عادی است، حداکثر سروصدای خارج محل مسکونی ۶۰-۶۵ دسیبل است و حداکثر مجاز قرارگیری در معرض سروصدا، ۸۵ دسیبل و آن هم در ساعاتی مشخص است. در شرایطی که گوش شرایط حفاظتی ندارد، برای هر ۵ دسیبل افزایش باید زمان ماندن در محل صدا را کم کرد. یعنی حداکثر ۸ ساعت برای ۹۰ دسیبل، حداکثر ۴ ساعت برای ۹۵ دسیبل، حداکثر ۲ ساعت برای ۱۰۰ دسیبل و حداکثر ۱۵ دقیقه برای ۱۱۵ دسیبل در ۲۴ ساعت است و در عین حال هرگونه سروصدای بالای ۱۴۰ دسیبل غیر مجاز است. آستانه درد گوش در ۱۲۰-۱۳۰ دسیبل است اما از همان ۸۵ دسیبل آسیب به اعصاب شنوایی شروع می‌شود.

۴ آلودگی محیطی و مشکل شنوایی

اگر در محیط‌های صنعتی فعال هستید این را هم باید بدانید که صدا کردن در گوش، احساس گرفتگی گوش، خستگی روانی و جسمانی، احساس ناراحتی عمومی در پایان هر روز و ماندگاری آن را باید جدی بگیرید و اجازه ندهید بیماری تبدیل به عادت شود یا مخفی بماند. در عین حال بدانید که مسمومیت با اکسید کربن، مسمومیت مزمن با سرب، تماس با فسفر، دی سولفید کربن، جیوه و بعضی از رنگها عوارض شنوایی جدی ایجاد می کند.

۵ محیط صنعت نفت برای گوش شما

درصورتی که شما نتوانید به خوبی صحبت‌های معمولی همکارتان را که تنها در فاصله یک متری شما ایستاده است، بفهمید یعنی در محیط کار شما صداهای زیان آور وجود دارد. در واقع در محیط‌های دارای صدای زیان آور، شما مجبورید برای برقراری ارتباط با همکارتان در فاصله یک متری، با صدای بلندتر از معمول صحبت کنید.و این مسئله آسیب های جدی به شنوایی شما وارد خواهد کرد.

۶ طب شنوایی را جدی بگیرید

در قوانین طب کار انجام ارزیابی اودیومتری و شنوایی افراد قطعی باید انجام شود و برای آن دوره‌های ۶ ماهه را در نظر گرفته‌اند که باید آنها را جدی بگیرید. بسیاری از کارکنان صنعت نفت به خصوص در مناطق عملیاتی در محیط‌هایی صنعتی و در معرض انواع صدای آزار دهنده و یا سموم قرار دارند که باید با رعایت موارد ایمنی و اصلاحی احتمال خسارت و آسیب را به حداقل برسانند. بسیاری از شرکتهای زیرمجموعه وزارت نفت که در معرض انواع آسیب شدت صدا و احتمال کم شنوایی کارکنان خود هستند موظف به رعایت موارد ایمنی و اصلاحی هستند اما در اولویت خود کارکنان باید نسبت به این مسائل حساسیت نشان دهند چرا که این عارضه یکباره ایجاد نمی‌شود و مشمول مرور زمان و کم توجهی کارکنان می‌شود. در کنار این موارد، خودتان هم می‌توانید با استفاده از ابزار در دسترس، این عوارض احتمالی را کاهش دهید. چند نوع وسیله حفاظت شنوایی وجود دارد که معروف‌ترین آن «ایرپلاگ» است که در داخل مجرای گوش قرار می‌گیرد و «ایرماف» که مانند هدفون روی گوش قرار می‌گیرد.هر کدام از این ابزارها طریقه مصرفی دارند که باید آن را یاد بگیرید.

کفت و گوی «مشعل» با سرپرست تیم پالایش گاز ایران، تنها نماینده فوتبال بانوان نفت در لیگ برتر

می‌توانیم قهرمان شویم

مشعل | تیم فوتبال بانوان پالایش گاز ایلام، تنها نماینده نفتی‌ها در لیگ برتر فوتبال بانوان ایران است. پالایش گازی‌ها اگر چه قهرمان فوتبال بانوان ایران نشده‌اند، اما در پایان هر فصل، یک نماینده در جمع برترین‌های فوتبال بانوان ایران داشته‌اند از جمله خانم گلی مسابقات که به مهاجم این تیم تعلق گرفت یا اینکه به عنوان تیم اخلاق فصل معرفی شدند. پالایش گازی‌ها به حمایت بیشتری نیاز دارند تا با توجه به ظرفیتی که دارند، بتوانند نماینده شایسته‌تری در فوتبال بانوان ایران برای نام نفت باشند. در آستانه شروع مسابقات لیگ برتر فوتبال بانوان ایران، با الهه اکبرزاده، سرپرست تیم فوتبال پالایش گاز ایلام هم کلام شدیم که صحبت از حمایت و روزهای بهتر داشت تا بتوانند بازهم مانند گذشته، نماینده شایسته‌ای درفوتبال بانوان نفت باشند.

در فصلی که گذشت، مثل سال‌های گذشته نتوانستید در جمع ۴ تیم برتر قرار بگیرید؟

فوتبال بالا و پایین زیادی دارد و بعضی مواقع، روی خوشش را به شما نشان نمی‌دهد. مصدومیت بی موقع بازیکنان، شرایط بد زمین بخصوص زمین تختی ایلام که استاندارد نیست، ما را خیلی اذیت کرد و نبود انگیزه کافی، استفاده نکردن بازیکنان از موقعیت‌های گل و... دست به دست هم داد و باعث شد نتوانیم در جمع چهار تیم برتر قرار بگیریم.

برای فصل جدید به همان تیم همیشگی تبدیل می‌شوید؟

هیچ تیمی دوست ندارد که نتیجه نگیرد و ما هم از این قضیه مستثنا نیستیم. نزدیک به ۳ هفته است که از مدیریت پالایشگاه و امور ورزش، برنامه جدید و شرایط حضور در لیگ را به ما داده اند و براساس آن برنامه‌ریزی می‌کنیم تا بتوانیم با تیم خوبی وارد مسابقات شویم. فوتبال فقط داخل زمین نیست؛ بلکه شما خارج از مستطیل سبز هم به حمایت نیاز دارید تا نتیجه بگیرید.

منظورتان حمایت مدیران است؟

مسلما همین است. خوشبختانه آقای داری‌پور، مدیرعامل جدید پالایشگاه، مدیری ورزش دوست هستند و قرار است از تیم حمایت‌های بیشتری شود. وقتی مدیران حمایت کنند، مطمئنا بازیکنان انگیزه بیشتری پیدا کرده و می‌توانند نتایج بهتری در مسابقات بگیرند؛ البته مدیر امور ورزش پالایشگاه هم از حامیان تیم فوتبال بانوان هستند و حمایت می کنند تا بتوانیم بهترین نتایج را کسب کنیم.

برای امسال استارت زده و تمرین‌ها را شروع کرده‌اید؟

همانطور که گفتم، تازه سه هفته است که تکلیف تیم برای حضور در فصل جدید مشخص شده است. همانطور که می‌دانید، با توجه به بخشنامه جدید وزیر نفت، مدیران به دنبال فراهم کردن شرایطی بودند که تیم بتواند در مسابقات حضوری شایسته داشته باشد که بالاخره با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، تکلیف ما برا ی حضور در فصل جدید مشخص شد و ماهم به دنبال جمع کردن تیم و جذب بازیکن برای شروع کار و تمرین‌ها در فصل فصل جدید هستیم.

پس با این اوصاف هنوز شروع نکردید و این تاخیر، در هفته‌های ابتدایی مسابقات برای شما مشکل ایجاد نمی‌کند؟

خوشبختانه مسابقات لیگ برتر فوتبال بانوان امسال، به دلیل حضور تیم‌های ملی جوانان و نوجوانان در رقابت‌های آسیایی، به جای مهر ماه در اواخر آبان ماه شروع می‌شود که فکر می‌کنم ۲۸ آبان باشد. بنابراین همین دیر شروع شدن مسابقات، باعث شد ما متضرر نشویم و بتوانیم به موقع خودمان را به مسابقات برسانیم؛ البته بازهم عقیده دارم که همین الان هم دیر است و ما می‌توانستیم زودتر شروع کنیم؛ ولی با توجه به عقب افتادن مسابقات، زیاد به مشکل نمی‌خوریم.

بازیکنان جدید جذب شده‌اند و آیا تغییراتی هم داشته‌اید؟

با توجه به شرایط جدید، کمی کار ما سخت شده؛ ولی از آنجا که بازیکنان عرق خاصی به تیم داشتند، قبول کردند که با شرایط جدید بمانند. این بچه‌ها، همه تیمشان را دوست دارند؛ البته بعضی‌ها از جمع ما جدا شدند و در صدد هستیم چند جایگزین خوب داشته باشیم؛ اما با تمام این اوصاف و انگیزه و علاقه‌ای که بازیکنان به تیمشان دارند، با حمایت مسئولان می‌توانیم به همان تیم مدعی قبل تبدیل شویم. منطقه ایلام از مناطق محروم و دلخوشی مردم فقط به ورزش است، بخصوص بانوان. به همین دلیل حمایت مسئولان می‌تواند باعث دلگرمی، رشد و توسعه و پیشرفت ورزش در این خطه شود.

کادر فنی هم تغییراتی دارد؟

کادر فنی ما تغییراتی ندارد، یعنی فاطمه حیاتی به عنوان سر مربی و ندا عزیزی هم به عنوان مربی کنار تیم هستند و در فصل جدید، هدایت تیم را به عهده خواهند داشت.

با تمام این اوصاف، امسال پالایش گاز ایلام می‌تواند در جمع سه تیم برتر لیگ قرار بگیرد؟

تیم ما ظرفیت بالایی دارد و باید بگویم بچه‌ها همه دوست دارند که مقام خوبی کسب کنند. فقط کمی حمایت و انگیزه می‌خواهند تا بتوانند بهتر بازی کنند و نتایج بهتری بگیرند. ۱۲ تیم در رقابت‌ها حضور دارند که بعضی از آنها به لحاظ مالی، خیلی متمول و بهتر از ما هستند؛ ولی در فوتبال همه چیز پول نیست؛ البته تاثیرگذار است؛ ولی اگر شما به یک تیم توجه کنید و با حمایت‌های خود به بازیکنان انگیزه بدهید، مطمئنا می‌تواند روی سکو برود. پالایش گاز ایلام، تنها نماینده فوتبال نفت در لیگ برتر فوتبال بانوان ایران است. برای همین عقیده دارم اگر به ما توجه بیشتری شود، می‌توانیم افتخارات بیشتری برای نفت کسب کنیم.

اگر صحبت خاصی باقی مانده، بفرمایید؟

شرایط سخت شده و تیم‌ها همه رو به جلو حرکت می‌کنند. اگر همپای آنها حرکت نکنیم، مطمئنا جا می‌مانیم. پس باید موازی آنها گام برداریم. شرایط سخت را درک می‌کنیم وحاضریم به خاطر نام نفت با مسائل کنار بیاییم؛ اما در مقابل، از ما حمایت کنند تا با توجه به ظرفیت و عرق بچه‌ها به تیم، بتوانیم در فصل جدید نتایج شایسته‌ای بگیریم. تیم پالایش گاز ایلام می‌تواند حتی قهرمان شود و این مهم با دادن انگیزه به بازیکنان و حمایت کامل صورت می‌گیرد.

کادر فنی ما تغییرات ندارد و مثل گذشته با همان کادر یعنی فاطمه حیاتی به عنوان سر مربی و ندا عزیزی هم به عنوان مربی کنار تیم هستند و در فصل جدید هدایت تیم را به عهده خواهند داشت

هیچ تیمی دوست ندارد که نتیجه نگیرد و ما هم مستثنا از این قضیه نیستیم. نزدیک به ۳ هفته است که از مدیریت پالایشگاه و امور ورزش، برنامه جدید و شرایط حضور در لیگ را به ما داده اند و براساس آن داریم برنامه ریزی می کنیم

01 اهتزاز پرچم حسینی بر فراز دماوند

کوهنوردان گاز خراسان رضوی رقم زدند

از سوی جمعی از کوهنوردان شرکت گاز خراسان رضوی، پرچم متبرک حسینی بر فراز مرتفع ترین قله ایران به اهتزاز درآمد.

در این صعود که در فضایی معنوی و همراه با ذکر مصیبت سید و سالار شهیدان انجام شد، بیش از ۹ نفر از اعضای تیم کوهنوردی شرکت گاز خراسان رضوی به نام‌های ایمانی‌فر، یزدانی، واحدثانی، براتی، اعتمادی، امیدبخش، سید محمد و سید اکبر موسوی و آشوری شرکت داشتند.

کوهنوردان شرکت گاز خراسان رضوی پس از سه روز موفق به فتح قله دماوند شدند. اختلاف ارتفاع، شرایط جوی خاص و مسیر سنگلاخی، از مهمترین مسائل پیش روی کوهنوردان گاز خراسان رضوی در صعود به دماوند بود؛ اما به دلیل آمادگی جسمانی اعضا و تمرین‌های از پیش انجام شده، بدون مشکل انجام شد.

02 صعود کوهنوردان گاز به قله علم‌کوه

گروه کوهنوردی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، در اواخر شهریور ماه، طی یک برنامه ورزشی در ارتفاعات کلاردشت مازندران به قله ۴۸۵۰ متری علم‌کوه صعود کردند.

اعضای تیم کوهنوردی این شرکت، با هدف تقویت قوای جسمانی و در هوایی سرد که توام با وزش باد بود، توانستند به دومین قله مرتفع ایران صعود کنند.

قله علم کوه به دلیل مسیر سخت‌گذری که دارد، فنی‌ترین قله ایران به شمار می‌رود و صعود به آن، پس از ۶ ماه برنامه ریزی و آماده‌سازی اعضا از لحاظ جسمانی و پزشکی، با موفقیت کامل انجام شد.

03 قهرمانی فرزندان نفتی در اسکیت و ژیمناستیک

فرزند همکار نفتی در مسابقات قهرمانی اسکیت سرعت شهرستان اردبیل، مقام اول را به خود اختصاص داد.

سودا میرزایی، فرزند علی اکبر میرزایی از کارکنان شرکت نفت منطقه اردبیل در مسابقات قهرمانی اسکیت سرعت شهرستان اردبیل که در سالن ورزشی ۱۷ شهریور این شهرستان برگزارشد،به مقام قهرمانی دست پیدا کرد.

وی پیش از این هم در مسابقات ویژه گرامیداشت هفته دولت در استان اردبیل، موفق به کسب مقام سوم این رشته شده بود.

قابل ذکر است، علی اکبر میرزایی، پدر سودا میرزایی نیز از ورزشکاران پیشکسوت برجسته رشته تکواندو استان و از استادان و قهرمانان این رشته ورزشی است.

فرزند نفتی با درخشش در مسابقات ژیمناستیک موفق شد بر سکوی قهرمانی تکیه بزند.

هلیا قاسمخانی، هشت ساله، فرزند علیرضا قاسمخانی از کارکنان دانشکده نفت تهران، در ششمین دوره مسابقات ژیمناستیک قهرمانی کشور جام دوستی در استان گلستان، در سطح یک که در مرداد ماه ۹۷ برگزار شد، شرکت کرد و توانست با در خشش در این رقابت‌ها عنوان قهرمانی را از آن خود کند.

او در بخش انفرادی، دوم شد و در بخش تیمی نیز توانست به مقام قهرمانی دست پیدا کند.

گفتنی است، هلیا قاسمخانی با مربیگری ماهرو قنبری، از مربیان برجسته کشور، این عناوین را به دست آورده است.

تیر و کمان نفت امیدیه پشتوانه تیم ملی

مشعل| صنعت نفت ایران برای سرمایه‌گذاری‌های عظیم و فعالیت‌های گسترده خود در امر ورزش، تیم‌های زیادی را تحت پوشش دارد که بیشتر این تیم‌ها، مقام‌های کشوری و بین‌المللی زیادی را به ارمغان آورده و بارها با عناوین مختلفی که کسب کرده‌اند، باعث شادی مردم ایران شده‌اند. یکی از این رشته‌ها، تیر و کمان است که در شهر امیدیه، تیمی با عنوان «نفت امیدیه»، سال‌هاست با استفاده از توانایی جوانان بومی استان خوزستان به استعداد یابی و پرورش آنها می‌پردازد، بدون اینکه ادعایی داشته و حرف چندانی از آن به میان آمده باشد. تیمی که هرگز با بریز و بپاش تیم‌های دیگر در لیگ برتر تیر و کمان میانه‌ای نداشته، اما سال‌هاست توانسته خود را بالانشین نگه دارد و عناوین خوبی به دست آورد. مهم‌تر آنکه ورزشکاران زیادی را به تیم ملی و به طور کلی به تیر و کمان کشور فرستاده است.

پیشینه نفت امیدیه

تیم تیر و کمان نفت امیدیه از بهمن ۱۳۸۹ در این شهرستان و با تجهیزات آموزشی شروع به کار کرد. از ابتدا با هدف استعدادیابی و توجه به علاقه‌مندان به تیروکمان در خوزستان کارش را جلو برد و در سال‌های گذشته توانست با جوانان بومی، نتایج مطلوبی را به دست آورد. تیم نفت امیدیه در سال ۹۳ عنوان نایب قهرمانی لیگ برتر تیروکمان را از آن خود کرد و در سال ۹۶ هم عنوان سومی را کسب کرد. این تیم در همه این سال‌ها، اما رقیبی جدی برای سایر تیم‌های حاضر بوده و همواره توانسته با بسیاری از بزرگان جدال کند.

احداث نخستین سالن اختصاصی تیرو کمان

ورزش تیر و کمان در ایران با امکانات نسبتا محدودی مواجه است. از این رو مسئولان باشگاه نفت امیدیه از همان ابتدا، چون با هدف آموزش و پرورش استعدادها کار خود را شروع کرده بودند، تنها سالن اختصاصی تیر و کمان را در ایران ساختند؛ سالنی که بارها و بارها ازسوی فدراسیون تیروکمان برای مسابقات مختلف مورد بهره‌برداری قرار گرفت و فواید ارزنده‌ای برای این ورزش در داخل کشور داشت. اگرچه حدود یک ماه پیش، دومین سالن اختصاصی تیرو کمان در شهر اراک افتتاح شد، اما هرگز نمی توان خدماتی را که در سال‌های گذشته، نفت امیدیه با داشتن چنین سالنی به تیر و کمان کشور ارائه کرده، نادیده گرفت.

تحویل ملی‌پوش به تیر و کمان

نفت امیدیه در همه سال‌های گذشته، از جوانان با استعداد خوزستانی و البته فرزندان کارمندان شرکت نفت در ترکیب خود استفاده کرده و در رده‌های سنی مختلف بسیار موفق ظاهر شده است. این تیم با هدایت بهزاد فولادوند از نوجوانان تا بزرگسالان، ورزشکاران زیادی را جذب کرد و با بها دادن به آنها توانست این ورزشکاران را به سطح بالایی برساند. توجه به ورزشکاران، مهم‌ترین فاکتور در نفت امیدیه بوده و به همین دلیل در سال‌های گذشته، ورزشکاران زیادی از این تیم به تیم‌های مختلف ملی رسیده‌اند و توانسته‌اند در مسابقات بین‌المللی نیز مدال‌آور شوند. نمونه بارز آنها غلامرضا رحیمی بود که در رقابت‌های پارالمپیک ۲۰۱۶ موفق شد مدال به گردن بیاویزد و باعث خوشحالی ایرانیان شود. باشگاه نفت امیدیه از این نمونه‌ها کم نداشته و روند گذشته، تاکنون ادامه دارد؛ روندی که در سال‌های آینده، بازهم منجر به رخ دادن اتفاق‌های خوب در تیر و کمان کشور می‌شود.

نبود مسابقات بین‌المللی

مشکلی که باشگاه‌های تیرو کمان در سراسر جهان با آن مواجه هستند، نبود مسابقات بین‌المللی در این رشته است. در عرصه باشگاهی، تیرو کمان مثل رشته‌های پرمخاطب‌تر، هیچ مسابقات قاره‌ای یا جهانی ندارد و همه چیز به رده ملی منجر می‌شود. چه بسا اگر مسابقات باشگاهی بین‌المللی وجود داشت، تیم نفت امیدیه می‌توانست علاوه بر داخل کشور، در مسابقات برون مرزی نیز حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشد. به همین دلیل ورزشکاران این تیم، با انگیزه بالا سعی می‌کنند خود را به تیم‌های ملی تیر و کمان برسانند تا در عرصه ملی، به عنوان نماینده ایران، به مسابقات برون مرزی اعزام شوند.

سرمربی تیم تیرو کمان نفت امیدیه:

کسب موفقیت با تکیه بر جوانان و نیروهای بومی

بهزاد فولادوند، سرمربی تیر و کمان نفت امیدیه، مردی است که از ابتدای حضور این تیم در ورزش کشور زحمات زیادی کشیده و نقش عمده‌ای در کسب موفقیت‌های سالیان گذشته دارد. او با دلسوزی فراوان، کارش را در رشته تیر و کمان بخوبی انجام داده و شاگردان زیادی را برای ورزش کشور تربیت کرده است. گفت‌وگو با فولادوند را در ادامه می‌خوانید:

از شرایط تیم تیر و کمان نفت امیدیه بگویید؟

تیم ما در سال‌های گذشته، با روال مشخص کارش را جلو برده و همیشه با استفاده از توانایی فرزندان کارمندان شرکت نفت و البته جوانان بومی استان خوزستان، توانسته روزهای خوبی را پشت سر بگذارد که امیدواریم بتوانیم در آینده نیز شرایط بهتری را رقم بزنیم.

در همه این سال‌ها چرا به فکر جذب ملی‌پوشان نیفتادید؟

همیشه هدف و برنامه ما، استعدادیابی و پرورش آن بوده است. البته بودجه مان نیز چنین اجازه‌ای به ما نداده؛ اما من از کار کردن با جوان‌ها لذت می‌برم و خوشحالم که توانستیم با تکیه بر همین ورزشکاران، در عرصه تربیت و سازندگی موفق عمل کنیم.

چه پیشنهادی برای بهتر شدن تیم دارید؟

مسئولان وزارت نفت ایران و باشگاه نفت امیدیه، تلاش زیادی برای این رشته ورزشی کرده‌اند و من واقعا از زحمات سال‌های قبل آنها تشکر می‌کنم. ضمن اینکه درخواست می‌کنم اجازه حضور فرزندان کارمندان صنعت نفت هم در مسابقات تیرو کمان صادر شود، هرچند که اگر این اتفاق نیفتد نیز با قدرت کار می‌کنیم و امیدوارم بتوانیم جواب اعتماد مدیران را بدهیم.

01 نایب قهرمانی همکار نفتی در المپیک آسیا و اقیانوسیه

کارمند شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون موفق شد با درخشش در رقابت‌های بین‌المللی وزنه‌برداری، پرچم نفت را به اهتزاز درآورد.

جهانفر دانش، از کارکنان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون که در مسابقات المپیک آسیا و اقیانوسیه شرکت کرده بود، توانست در رشته وزنه‌برداری رده پیشکسوتان، با غلبه بر پولاد سرد به مدال نقره بازی‌های المپیک آسیا و اقیانوسیه دست یابد و نایب قهرمان شود.

او با این که از ناحیه زانو دچار مصدومیت بود، پس از رقابت با حریفانی از چین، ژاپن، استرالیا، نیوزلند، کره، هندوستان، مالزی، سنگاپور، ازبکستان و قزاقستان موفق شد دردسته ۸۵ کیلوگرم مردان ۴۰ تا ۴۵ سال، بعد از رقیب چینی، سکوی دوم این رقابت‌ها را ازآن خود کند.

02 درخشش نفتی ها در فوتبال پایه کشور

تیم‌های فوتبال امید، جوانان نفت اهواز و پارس جنوبی جم که در رقابت‌های لیگ برتر امید و جوانان کشور حضور دارند، روزهای خوبی را سپری می‌کنند و با درخشش در این رقابت‌ها در زمره مدعیان قهرمانی قرار دارند.در همین زمینه تیم فوتبال امید نفت اهواز در هفته دوم لیگ برتر امیدهای کشور با نتیجه ۴ بر صفر بر تیم البدر بندر کنگ غلبه کرد. در این بازی که در ورزشگاه شهرک نفت اهواز برگزار شد، تیم نفت با گل‌های علی مروانی (۲گل)، امید لطیفی و امین دادمهر حریف خود را با شکست بدرقه کرد.

تیم فوتبال پارس جنوبی هم در همین هفته با دو گل، ملوان بندر انزلی را شکست داد. گل‌های پارس جنوبی جم را در این دیدار محمدامین فقیه و ابراهیم صالحی به ثمر رساندند.تیم‌های نفت اهواز و پارس جنوبی جم، رتبه‌های دوم و سوم جدول را به خود اختصاص دادند.تیم فوتبال نفت اهواز در هفته دوم لیگ برتر جوانان باشگاه‌های کشور، مقابل البدر بندر کنگ به تساوی ۱ بر ۱ دست یافت. در این بازی عادل آرقند، تنها گل تیم نفت اهواز را به ثمر رساند و نفت اهواز با این تساوی، در رتبه دوم جدول قرارگرفت.

03 یکه تازی بانوان تاسیسات دریایی در هندبال

بانوان هندبالیست تاسیسات دریایی، مدافع عنوان قهرمانی لیگ برتر هندبال باشگاه‌های ایران در فصل جدید هم مثل فصل گذشته، یک تیم بی رقیب هستند و تمام حریفان خود را شکست می‌دهند. تاسیسات دریایی که از آنها به عنوان گزینه اصلی قهرمانی نام برده می‌شود، در هفته چهارم لیگ برتر هندبال باشگاه‌های ایران در بوشهر، مهمان تیم پترو آموت پویا بوشهر بود که توانست این تیم را در یک بازی جذاب، با نتیجه قاطع ۳۴ بر ۲۵ شکست دهد.

تیم هندبال نفت و گاز گچساران، دیگر نماینده نفتی‌ها در این رقابت‌ها، در دیداری نفسگیر با یکی دیگر از مدعیان قهرمانی، با نتیجه نزدیک ۳۲ بر ۳۱ بازی را به تیم شهیدچمران لارستان واگذار کرد. تاسیسات دریایی با ۸ امتیاز، صدر نشین است و نفت و گاز با ۴ امتیاز در رتبه سوم قرار دارد.

هدف تکرار قهرمانی است

زهرا ابراهیمی، سرمربی تیم هندبال بانوان تاسیسات دریایی، بعد از پیروزی در بوشهر و ادامه صدرنشینی گفت: در لیگ برتر، هیچ تیمی ضعیف و از پیش باخته نیست. همه تیم‌ها برای پیروزی به زمین می‌آیند. برای همین نباید هیچ تیمی را دست کم گرفت. شما برای قهرمانی باید همه را شکست دهید؛ چرا که اگر چنین نباشد، به هدف خود نمی‌رسید. او درباره بازی و تیم حریف نیز گفت: بوشهری‌ها تیم خوبی بودند و در طول بازی، ما را اذیت کردند؛ ولی بچه‌ها با اجرای برنامه‌های تاکتیکی که در تمرین با آنها بسیار کار می‌کنیم، بازی خود را به حریف دیکته کردند و با نتیجه خوب برنده شدند.ابراهیمی درباره اینکه امسال هم امید اول قهرمانی هستند، گفت: هنوز زود است در این خصوص صحبت کنیم، چون دو رقیب سخت به نام‌های نفت و گاز گچساران و شهید چمران لارستان داریم، بنابراین نباید زود قضاوت کرد؛ اما هدف ما تکرار قهرمانی است.

04 هفته تلخ برای فوتبال و فوتسال نفت

فوتبال نفت در هفته‌ای که گذشت، روزهای خوبی را سپری نکرد و باید گفت در تمام رده‌ها، از لیگ برتر گرفته تا لیگ دسته دوم و حتی فوتسال تیم‌های نفتی، نتوانست نتیجه لازم را بگیرد. در لیگ برتر فوتبال ایران ۳ تیم نفت مسجد سلیمان، پارس جنوبی جم و نفت آبادان به حریفان خود باختند. در لیگ دسته دوم، نفت گچساران برای دومین بار شکست خورد و در فوتسال هم ملی حفاری اهواز دوباره شکست خورد تا در جدول سقوط داشته باشد.

مولانا

یادی از شمس و مولوی در آستانه «روز مولانا»

حیلت رها کن عاشقا

در آسمان شعر و ادب فارسی چند ستاره درخشان‌ترینند و اگر بنای عشق و عرفان را ملاک بگذاریم، جلال‌الدین محمد بلخی معروف به مولانا درخشان ترین ستاره است. مولانا شاعر قرن هفتم و زاده بلخ است و در قرن‌های مختلف او را به عناوین مختلفی مثل «مولانا خداوندگار»، «مولوی رومی» و «ملای رومی» خوانده اند؛ از شاعرانی که آوازه نام و آثار او به همه دنیا رسیده و آثارش به زبانهای مختلفی ترجمه شده است و گفته می‌شود از بیش از ۲۰۰ سال قبل تاکنون این آثار به زبان‌های دیگر درآمده است و بسیاری از متفکران و بزرگان ادبی دنیا روی آثار مولانا بررسی داشته‌اند.

مولانا در سالهای عمر خود آثار زیادی برجای گذاشت که «مثنوی معنوی»، «غزلیات شمس»، «رباعیات»، «فیه مافیه»، «مکاتیب» و «مجالس سبعه» مهمترین آنها و همان‌طور که آشکار است، بسیاری از این آثار تحت تاثیر ورود فردی به نام «شمس» در زندگی اوست. مولانا سفرها و اتفاقات زیادی در دوران زندگی خود دارد، اما داستان آشنایی مولانا با شمس و تاثیراتی که شمس در زندگی او گذاشت، حدیثی مفصل دارد.

هر چند که مولوی در طول زندگی شصت و هشت ساله خود با بزرگانی همچون محقق ترمذی، شیخ عطار، کمال‌الدین عدیم و محی‌الدین عربی حشر و نشرهایی داشته و از هر کدام توشه‌ای برانده‌ولی هیچکدام از آنها مثل شمس تبریزی در زندگیش تاثیر گذار نبوده تا جایی که رابطه‌اش با او شاید از حد تعلیم و تعلم بسی بالاتر رفته.

انسان مولانا، انسانی والاست

مولانا انسان را در میانه جبر و اختیار تعبیر می کند و انسان موجودی آزاد است که خلیفه خدا در روی زمین است. آزادی مهم‌ترین جوهری است که در ذات همه انسان‌ها وجود دارد و یکی از شاخصه‌ها و ویژگی‌های بارز آدم‌هاست. «انسان» آثار مولانا آزاده‌ای است که به نیروی اندیشه و تفکر خویش انتخاب می کند و به کشف روابط اشیا و هستی دست می‌زند، اما نگاه مولانا به آزادی، وسیله‌ای برای کشف خلاقیت‌های بشر است؛ وسیله‌ای که او را اجازه می‌دهد به هر دریچه‌ای سرک بزند و با کشف رموز هستی همان‌گونه که بهتر می‌داند، بیندیشد و زندگی کند. او در گوشه‌ای از آثار خود می‌گوید: «ای برادر تو همه اندیشه ای / مابقی خود استخوان و ریشه‌ای» اما مولانا برای انسان در جایگاهی برتر و منزه تر از عقل و آزاد اندیشی، حاکمیت «دل» را مطرح می کند. مولانا انسان را به مراتب بزرگ‌تر از این صفت‌ها می‌داند و دل را آیینهٔ تمام‌نمایی می‌داند که می‌تواند تجلی‌گر تمام رموز و اسرار هستی باشد.

یار مرا غار مرا عشق جگرخوار مرا
یار تویی غار تویی خواجه نگهدار مرا
نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی
سینه مشروح تویی بر در اسرار مرا
نور تویی سور تویی دولت منصور تویی
مرغ که طور تویی خسته به منقار مرا
قطره تویی بحر تویی لطف تویی قهر تویی
قند تویی زهر تویی بیش میازار مرا
حجره خورشید تویی خانه ناهید تویی
روضه امید تویی راه ده ای یار مرا
روز تویی روزه تویی حاصل دریوزه تویی
آب تویی کوزه تویی آب ده این بار مرا
دانه تویی دام تویی باده تویی جام تویی
پخته تویی خام تویی خام بگذار مرا
این تن اگر کم تندی راه دلم کم زندی
راه شدی تا نبدی این همه گفتار مرا

شمسی که مولانا شناخت

محمد بن علی بن ملک‌داد تبریزی ملقب به شمس‌الدین یا شمس تبریزی از صوفیان ایرانی هم دوره با مولانا است که مریدان او مجموعه‌ای از گفته‌های او را به نام «مقالات شمس تبریزی» گردآوری کرده‌اند. شمس عادت به نوشتن نداشت و گفته‌های او را مریدانش می‌نوشتند؛ از این رو جز آنچه در مقالات شمس آمده، باید او را در نوشته‌ها و اشعار مولانا شناخت. رابطه‌ای را که میان شمس و مولانا در این سال ها به وجود آمده بود، افسانه مریدی و شاگردی و یا حداقل عدم تطابق این روابط با معیارهای عادی و شناخته شده بشری دانسته‌اند. همان سان که قدما نتوانستند به راز پیوند معنوی مولانا و شمس واقف شوند، معاصران و امروزیان نیز در تحلیل این رابطه چیزی برای گفتن ندارند و برخی نیز ره افسانه زده‌اند. بیشترین درکی که از این ارتباط برجای مانده این است که اگر مولانا آن کرامات درونی را نداشت، اثر و نوری را که شمس بر جانش گذاشت، جذب نمی‌کرد و این گونه اشعار و کلماتش جهانگیر نمی‌شد. شمس در بیانی می‌گوید: «چون به سوی کعبه نماز می‌باید کرد، فرض کن آفاق عالم جمله جمع شدند، گرد کعبه حلقه کردند و سجود کردند. چون کعبه را از میان حلقه بگیری، نه سجود هر یکی سوی همدگر باشد؟ دل خود را سجود کرده‌اند.» شمس تربیت سالکان مستعد را وسیله‌ای برای تزکیه و تکمیل خود می‌دانست. بنابراین رابطه شمس و مولانا بر خلاف پندار عامه رابطه‌ای یک جانبه نبود بلکه هر دو بر یکدیگر اثر گذاشتند.

عاشق شده ای ای دل سودات مبارک باد
از جاو کلان رستی آن جات مبارک باد
از هر دو جهان بگذر تنها زن و تنها خور
تا ملک ملک گویند تنهات مبارک باد
ای پیش رو مردی امروز تو بر خوردی
ای زاد فردایی فردات مبارک باد
کفرت همگی دین شد تلخت همه شیرین شد
حلوا شده کلی حلوات مبارک باد
در خانقه سینه غوغاست فقیران را
ای سینه بی کینه غوغات مبارک باد
این دیده دل دیده اشکی مدو دریاشد
دریاش همی گوید دریات مبارک باد
ای عاشق پنهانی آن یار قرینت باد
ای طالب بالایی بالات مبارک باد
خامش کن و پنهان کن بازار نکو کردی
کالای عجب بردی کالات مبارک باد

پیری مثبت چیست؟

پیری یا کهنسالی مثبت، اصطلاحی است که برای توصیف فرایند حفظ یک نگرش مثبت، احساس خوب داشتن در مورد خود، سالم نگه داشتن خود و مشارکت در امور زندگی در دوره سالمندی از آن استفاده می‌شود. سالمندی در اغلب موارد با بسیاری از تجارب با ارزش همراه است؛ اگرچه این دوره از زندگی فرد، در واقع زمانی است که تغییرات قابل توجهی هم ممکن است در آن رخ بدهد. به عنوان مثال، برخی افراد ممکن است در دوران کهولت و سالمندی با تغییراتی در عملکرد جسمی، شبکه‌های اجتماعی، اشتغال و حتی تجربه از دست دادن شریک زندگی خود مواجه شوند که با افزایش سن، احتمال روبه‌رو شدن با چنین شرایطی به مراتب بیشتر و متداول‌تر است. حفظ یک نگرش مثبت نسبت به فرایند پیری و کهنسالی از اهمیت بالایی برخوردار است؛ چرا که این امر به شما اجازه می‌دهد تا همواره به داشتن احساسی خوب نسبت به زندگی و محیط پیرامون‌تان ادامه دهید و در زمانی که با چرخه دیگری از زندگی خود روبه‌رو می‌شوید، بتوانید خود را کنترل کنید.

چالش‌های سالمندی

افراد همزمان با افزایش سن، ممکن است به دوره پیری مثبت وارد یا از آن خارج شوند و در این میان، آنهایی که پیری مثبتی را تجربه می‌کنند زندگی طولانی‌تر و البته سالم‌تری خواهند داشت و از یک زندگی با کیفیت و خوب لذت خواهند برد. بنابراین حفظ سلامت و تندرستی، حفظ شبکه‌ها و فعالیت‌های اجتماعی، احساس غم و اندوه، اطمینان از امنیت مالی، کاهش تحرک، افزایش وابستگی به دیگران از چالش‌های دوران سالمندی است که افراد باید ببینند چگونه می‌توانند در دوران پیری این چالش‌ها را مدیریت کنند.

راهبردهایی برای سالمندی مثبت

همواره روش‌هایی برای جلوگیری به تاخیر انداختن یا مدیریت برخی چالش‌های فیزیکی، روانی، اجتماعی و فردی که افراد ممکن است همگام با پیر شدن، با آنها روبه‌رو شوند، وجود دارد که به برخی از آنها می‌پردازیم:

حفظ یک رویکرد مثبت: نحوه احساس شما نسبت به خودتان و روند پیری می‌تواند روی چگونگی نحوه نگرش‌تان به زندگی یا حتی فرصت‌هایی که این زندگی در اختیار شما قرار می‌دهد، تاثیر بگذارد. اگر شما به عنوان یک فرد بتوانید در انتخاب خود آزاد باشید و روی جوانب مهم زندگی خود کنترل داشته و در فعالیت‌های زندگی شرکت کرده و از آنها لذت ببرید، به مراتب احساس خوشایندتری از خود خواهید داشت و از زندگی خود در این دوران نیز لذت بیشتری خواهید برد.

حفظ ارتباطات: تعامل و روابط اجتماعی، همواره با روند پیری مثبت و خوشبینی نسبت به زندگی مرتبط است. حفظ شبکه‌های اجتماعی از طریق عضویت در کلوپ‌ها، مشارکت در کارهای داوطلبانه و ارتباط با افراد خانواده، سبب تشویق شما به داشتن روابط اجتماعی و تعامل با دیگران می‌شود و از منزوی شدن‌تان جلوگیری کرده و سبب افزایش سلامت روانی و فیزیکی شما خواهد شد.

فعال نگه داشتن ذهن و مغز: فعال و هشیار نگه داشتن مغز، سبب افزایش سلامت روانی و پیری مثبت در فرد می‌شود. داشتن ذهنی فعال می‌تواند با فعالیت‌های ساده‌ای مانند کتاب خواندن، یادگیری یک کار یا دلمشغولی ساده یا انجام فعالیت‌هایی با محوریت «یافتن مشکل» مانند حل جدول انجام شود. یادگیری یک مهارت جدید همواره تمرین مناسبی برای مغز است؛ چرا که این عضو مهم، بدن را به کار وا می‌دارد.

انجام کارهای داوطلبانه : بسیاری از افراد سالمند، انجام کارهای پاره وقت یا کارهای داوطلبانه را امری بسیار مفید می‌دانند؛ چرا که با این کار، آنها در واقع چیزی را به جامعه اطراف خود می‌دهند. هر نوع کاری می‌تواند به حفظ سلامت ذهن شما کمک کند و در عین حال سبب ایجاد یک شبکه اجتماعی در خارج از منزل یا محیط خانواده شما شود.

شادی و سالمندی منافاتی با هم ندارند

پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها معمولا حوصله سروصدا، تماشای فیلم، رفتن به پارک یا حضور در مهمانی‌ها را ندارند. وقتی هم قرار است همه اعضای فامیل دور هم جمع شوند، خستگی و پیری را بهانه می‌کنند و تنها در خانه می‌مانند. این رفتار سالمندان، برای خیلی‌ها عادی شده و آنها پذیرفته‌اند که فرد سالمند باید تنها، بی‌حوصله و بی‌انگیزه باشد؛ غافل از این که شاید این حالات زنگ خطری باشد برای نزدیک شدن تدریجی افسردگی؛ آن‌طور که متخصصان می‌گویند، افسردگی می‌تواند براحتی دامان سالمندان را بگیرد؛ اما نباید تصور کنیم همه افراد در دوران سالمندی با این مشکل مواجه می‌شوند.

۱ سلامت جسمی، در درجه اول

سالمندان در درجه اول باید به فکر حفظ سلامت جسمی خود باشند؛ چون همان‌طور که گفته شد، بروز بیماری‌های مختلف در سنین سالمندی، شایع‌تر بوده و می‌تواند احتمال بروز افسردگی را افزایش دهد. علاوه بر این، ورزش کردن حتی در سنین سالمندی هم بسیار مفید است و می‌تواند به سالمندان کمک کند. بنابراین فرد سالمند با توجه به توانایی جسمانی و امکاناتی که در اختیار دارد، می‌تواند مشغول ورزش و فعالیت جسمی شود. به عنوان مثال، ممکن است توانایی فردی به او اجازه پیاده‌روی بدهد، در حالی که سالمند دیگری حتی بتواند بدود یا ورزش‌های سنگین‌تری را انجام دهد.

۲ یک کار خوب و ماندگار

والدین مسن دوست دارند با فرزندان خود حرف بزنند و از گذشته برای‌شان تعریف و آنها را نصیحت کنند. بنابراین از آنها بخواهید که خاطراتشان را بنویسند. اگر توان نوشتن ندارند، برایشان ضبط کنید و اگر توانستید این خاطرات را برایشان چاپ کنید. باور کنید با این کار، شور و شوق را به آنها برمی‌گردانید و روحیه آنها را تقویت می‌کنید.

۳ تشویق آنها به ورزش

هیچ‌وقت دیر نیست. درست است که پدر و مادرتان یک عمر از ورزش دور بوده‌اند، اما می‌توان از همین امروز هم با ورزش‌های سبک و تحت نظر پزشک شروع کرد. پیاده‌روی هر روزه می‌تواند علاوه بر حفظ سلامت و طول عمر بیشتر، اوقات آنها را پُر و شادابی‌شان را بیشتر کند. بنابراین سعی کنید حداقل هفته‌ای یک روز، آنها را به استخر ببرید، حتی اگر نمی‌توانند شنا کنند.

۴ محیط شادی برای‌شان مهیا کنید

شاید دست و پایشان درد کند، به یاد گذشته بیفتند و حسرت بخورند، دوستان و آشنایان از دست رفته‌شان را یاد کنند و غصه بخورند و... همه اینها به علاوه این که دیگر مثل گذشته سر کار نمی‌روند یا دیگر محور تصمیم‌گیری نیستند، عواملی است که آنها را به سمت افسردگی سوق می‌دهد. پس اگر دوستشان دارید، سعی کنید با فراهم کردن فضایی شاد از دردها و غصه‌هایشان بکاهید، به عنوان مثال چند روز جلوتر، سالگرد تولدشان را جشن بگیرید و آنها را سورپرایز کنید، به افتخار آنها مهمانی‌های بیشتری بدهید، نوه‌ها که همیشه مایه شادی و نشاط هستند را بیشتر به خانه‌شان ببرید، سعی کنید هر روز با تلفن و پیامک به یادشان باشید و...

۵ برای مطالعه و یادگیری دیر نیست

مطالعه، یادگیری یک زبان جدید در دوران سالمندی و معاشرت و افزایش فعالیت‌های اجتماعی نیز به پیشگیری از بروز افسردگی در سالمندان کمک می‌کند. همچنین خوب است این نکته را هم در نظر داشته باشید که بهتر است فرد سالمند با توجه به توانایی جسمانی و فکری‌اش مشغول انجام کاری شده و مسئولیتی را بپذیرد؛ بیکار نبودن و مسئولیت داشتن، حتی اگر جزئی و اندک باشد، می‌تواند کمک موثری به حفظ سلامت روان سالمندان کند.

۶ فناوری روز را به آنها یاد بدهید

*شاید کم سواد باشند و دیر یاد بگیرند، اما سعی کنید با استفاده از فناوری روز مختل پیامک و... را به آنها یاد بدهید. یک کامپیوتر قدیمی برایشان بگیرید و طرز استفاده از اینترنت را به آنها یاد دهید، موج‌های جالب رادیو را برای‌شان یادداشت کنید، وقت شروع برنامه‌های شاد و جذاب تلویزیون به آنها زنگ بزنید و راهنمایی‌شان کنید تا کدام کانال را بگیرند مطمئن باشید که آنها دلشان می‌خواهد بدانند که این تلفن همراه و کامپیوتر چه دارد که همه، این گونه ملت و مبهوتش می‌شوند!

مدیریت استرس

استرس، یک بخش طبیعی زندگی است. با آنکه داشتن مقداری کم از استرس حتی می‌تواند سودمند واقع شود، اما زمانی که میزان این استرس افزایش پیدا می‌کند و روش‌های معمول رویارویی با آن جوابگو نیست، همین استرس می‌تواند برای انسان مضر باشد. علائم استرس در میان انسان‌ها کاملا متفاوت است. استرس بالا در فرد می‌تواند باعث بروز علائم احساسی، رفتاری و حتی جسمی شود. به علاوه، استرس بالا می‌تواند وضعیت رفاهی فرد را نیز به خطر بیندازد و سیستم ایمنی بدن او را مختل کند و در نتیجه احتمال روبه‌رو شدن فرد با مشکلات جسمی و روحی را نیز افزایش دهد. تغییرات عمده مربوط به پیری در افراد می‌تواند سبب ایجاد استرس‌های کوتاه مدت یا استرس‌های مزمن در او شود. استرس می‌تواند به واسطه گرفتاری‌های روزمره یا در نتیجه مشکلات در روابط افراد یا حتی تطابق فرد با زندگی در دوران بازنشستگی، نگرانی او از وضعیت مالی یا دچار شدن به یک بیماری مزمن به وجود بیاید. در این میان، دور نگه داشتن خود - تا آنجا که ممکن است - از استرس و یادگیری آنکه چگونه می‌توان به صورتی موثر با آن روبه‌رو شد و پرهیز از استرس‌های غیر ضروری، می‌تواند فرایند پیری مثبت را برای فرد به ارمغان آورد. چند روشی که می‌توان از آنها برای مدیریت استرس و روبه‌رو شدن با آن به صورت روزمره از آن استفاده کرد، عبارتند از:

مثبت فکر کردن: تمرکز بر راهبردهای مثبت و استفاده از روش‌هایی که در گذشته برای تسکین استرس جواب داده‌اند. روش‌هایی مانند حل مشکل یا تبیین یک سری اهداف شخصی.

مراقبت از خود: به عنوان مثال، انجام برخی فعالیت‌های جسمی، داشتن خواب مناسب و خوردن غذای خوب.

درخواست حمایت: به عنوان مثال، به اشتراک گذاشتن آنچه در فکر دارید با یک دوست یا اعضای خانواده، چرا که آنها ممکن است بتوانند به شما در خصوص راهبردهایی که می‌خواهید به کار بگیرید، کمک کنند.

ایجاد آرامش: این کار را می‌توان از طریق نفس عمیق کشیدن، مدیتیشن و تکنیک‌های تمدد اعصاب به منظور آرام کردن ذهن و بدن انجام داد.

خانه هوشمند چیست؟

عوامل خطرسازی وجود دارد که ممکن است در طی روز، به سالمندان آسیب بزنند. در ابتدا باید این عوامل را معرفی و بررسی کرده و سپس نقش خانه هوشمند در کنترل و برطرف کردن آنها را بیان کنیم.

۱) روشنایی هوشمند مخصوص سالمندان

به جرات می‌توان گفت که زمین خوردن و شکستگی‌های ایجاد شده، یکی از علت‌های مهم مرگ و میر و آسیب‌های شدید در سالمندان است. پس کاملا واضح است که باید عوامل زمین خوردن را از سر راه سالمندان برداشت. به عبارت دیگر می‌توان گفت که یکی از شایع‌ترین عوامل زمین خوردن سالمندان، تاریکی محیط اطراف آنهاست. زمانی که آنها در نیمه‌های شب، برای رفتن به دستشویی یا به دلیل قدم زدن بر اثر بی خوابی از اتاق خارج شده و وارد فضای تاریک بیرون اتاق می‌شوند، خطر زمین خوردن هر لحظه آنها را تهدید می‌کند. در خانه هوشمند، بدون نیاز به حرکت برای فشار دادن کلید چراغ، فقط با یک گوشی موبایل و روی تختخواب، می‌توان فضای اطراف را روشن کرد. پس به وسیله روشنایی هوشمند، احتمال زمین خوردن سالمندان را به میزان زیادی کاهش دهید تا آنها بتوانند روزهای بیشتری از زندگی لذت ببرند.

۲) سنسور هوشمند در و پنجره مخصوص سالمندان

یکی دیگر از مشکلاتی که همواره سالمندان را تهدید می‌کند، بروز بیماری‌های ناشی از ضعف سیستم ایمنی است. معمولا سالمندان به دلیل کهولت سن و ضعف در دستگاه سیستم ایمنی، بیشتر از سایر افراد در معرض بیماری قرار می‌گیرند. این افراد حتی ممکن است با یک باد ملایم هم سرما خورده و بیمار شوند. در یک خانه هوشمند اگر در فصول سرد سال در و یا پنجره‌ای ناخواسته باز مانده باشد، سنسورهای هوشمند بسرعت به ساکنین هشدار می‌دهد. بنابراین با وجود مزایای بی‌شمار ساختمان هوشمند، نیازی به تحرک نیست و در هر جایی از منزل که باشید، می‌توانید با گوشی موبایل خود در و پنجره را ببندید.

۳) سنسور دود و آتش در خانه هوشمند

آتش سوزی، یکی از خطراتی است که سالمندان یا افراد تنها را تهدید می‌کند. ممکن است یک فرد سالمند بعد از اتمام پخت و پز یادش برود که اجاق گاز را خاموش کند. از آن جا که بویایی انسان‌ها با بالا رفتن سن کم می‌شود، فرد نمی‌تواند بوی گاز را تشخیص دهد. در این صورت، خطر انفجار و آتش سوزی بالا می‌رود. سنسورهای هوشمند اعلام حریق کمک می‌کند تا فرد از خطر آتش سوزی در امان باشد.

۴) جلوگیری از ورود سارقان در خانه هوشمند

سالمندان، یکی از اقشار کم توان و ضعیف جامعه هستند. حال فرض کنید این افراد کم توان، مورد هجوم هم واقع شوند. طبعا نمی‌توانند عکس‌العمل سریع و مناسب نشان دهند. پیشرفت فناوری و تجهیزات هوشمند در ساختمان‌ها، می‌تواند کمک بزرگی به افراد کند. با استفاده از تجهیزات و سنسورهای هوشمند در و پنجره، این امکان وجود دارد که به محض شکسته شدن شیشه و ورود غیر مجاز، به ساکنان آن ساختمان هشدار داده شود تا آنها بتوانند بلافاصله با پلیس تماس بگیرند.

حتی می‌توان آیفون‌های تصویری هوشمند نصب کرد. با این امکان می‌توان هر گونه رفت و آمد غیر مجاز و مشکوک جلوی در ورودی منزل بسرعت تشخیص داده می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نفت

فراخوان

طرح ارزیابی و توسعه دفاتر مدیران و معاونان حوزه وزارتی صنعت نفت

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی گاز ایران
شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت ملی صنایع پتروشیمی

زمان ثبت نام
از ۱۳۹۷/۷/۷
لغایت ۱۳۹۷/۷/۱۷

شماره های تماس :
۲۲۷۵۴۱۵۶
۲۲۷۵۴۲۲۱
۲۲۷۵۲۷۶۸
۲۲۷۰۶۵۲۸-۲۹

داخلی ۱۹۲ - ۱۶۴ - ۱۳۵

متقاضیان و علاقمندان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت و پورتال (سامانه جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات شرکت ملی نفت ایران) مراجعه نمایند.

آدرس سایت : http://cipmd.mop.ir
http://portal.nioc.ir